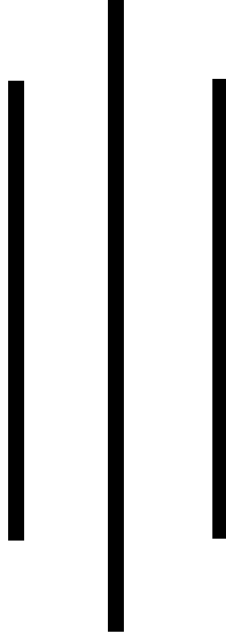

कृषि विकास कार्यालय, सिन्धुलीको वार्षिक पुस्तिका

आ.व. २०८०/८१

बागमती प्रदेश सरकार
कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय
कृषि विकास निर्देशनालय

कृषि विकास कार्यालय, सिन्धुली

फोन नं. ०४७-५२०१६६/५२१०४२

Email: akcsindhuli@gmail.com/adosindhuli@gmail.com

Website: sindhuli.akc.gov.np

प्रकाशन

आ.व. २०८१/८२

Projection System: MUTM, Spheroid - Everest 1830
© MOFALD 2017

दुई-शब्द

मानव जातीको जीवनको मूल आधार कृषि क्षेत्रमा नेपालको क्रियाशील श्रमशक्ति मध्ये करिब दुई तिहाइ संलग्न **भयता** पनि आधुनिकीकरण र व्यवसायिकरणमा **सुस्तरूपमा** प्रगती हुदाँ कृषि क्षेत्रको वृद्धिदर एवम् उत्पादकत्व भने तुलनात्मक रूपमा न्यून रहेको छ। जग्गाको खण्डीकरण, खेतबारीको सानो आकार, न्यूनतम आवश्यक पूर्वाधारको कमी, मौसममा निर्भर खेती प्रणाली, कृषि अनुसन्धान एवम् प्राविधिक विकासको सुस्तता र पर्याप्त वित्तीय सेवाको अभाव कृषि क्षेत्रको उत्पादकत्व नबढनुका प्रमुख कारकका रूपमा देखिएका छन्। एकातिर देशको आर्थिक वृद्धि तथा समग्र विकास कृषि क्षेत्रको उत्पादकत्वमा निर्भर रहेको छ भने अर्कोतिर कृषि क्षेत्रको तुलनात्मक लाभ र प्रतिस्पर्धी क्षमताको सम्भाव्यता पनि उच्च रहेको छ। मूल्य स्थिरता कायम गर्न, आयात प्रतिस्थापन गरी पैठारी घटाउन, निर्यात प्रवर्धन गर्न, आपूर्ति प्रणालीलाई चुस्तदुरुस्त राख्न तथा औद्योगिकीकरणको जग सबल **तुल्याउन** पनि कृषिको अहम् भूमिका रहेको छ।

कृषि क्षेत्रको दिगो विकास, खाद्य सम्प्रभुता, आत्मनिर्भर र संमृद्ध कृषि क्षेत्रमा जिल्लास्तरबाट योगदान पुर्याउन २०७५ सालमा स्थापित कृषि विकास कार्यालय, सिन्धुलीको मुख्य उद्देश्यहरूः १. विभिन्न निकायसँग सहकार्य, समन्वय र सहअस्तित्व कायम गर्दै कृषि विकासका कार्यक्रमहरू संचालन गर्ने, २. कृषि सम्बन्धी तथाङ्क संकलन तथा अध्यावधिक, स-साना परिक्षण, जनशक्तिको दक्षता अभिवृद्धिको कार्य गर्ने, ३. कृषिजन्य बाली/वस्तुहरूको पहिचान, उत्पादन वृद्धि र वितरण प्रभावकारी बनाउँदै कृषकको आयस्तरमा वृद्धि र रोजगारी सिर्जना गर्ने रहेको छ। आ.व. २०८०/२०८१ मा कृषि विकास कार्यालय, सिन्धुलीद्वारा यिनै उद्देश्य पुरागर्न जिल्लामा सञ्चालन गरेका कृषि सम्बन्धि कार्यक्रम तथा गतिविधिहरूको अभिलेखिकरण, **अनुदानग्राहिकहरूको** विवरण तथा कृषि बाली सम्बन्धका विवरणहरू समेटी यस वार्षिक पुस्तक प्रकाशन गरिएको छ। यस पुस्तकद्वारा जिल्लामा कृषिको समग्र अवस्था झल्कने र कृषि सम्बन्धि विकासका योजना निर्माण, कार्यान्वयन तथा अध्ययनका लागि सम्बन्धित सरोकारवालाहरूलाई सहयोगि हुने देखिन्छ।

कृषि क्षेत्रलाई द्रुत गतिमा समय सापेक्ष विकासको पथमा अगाडि बढाउन संघिय, प्रादेशिक, स्थानीय सरकारहरूले पुर्णरूपमा सक्षमता एवं संस्थागत परिपक्वता हाँसिल गर्दै, कृषि शिक्षा, अनुसन्धान र प्रसारको अन्तर सम्बन्ध मजबुत बनाइ समन्वय र सहकार्यमा कार्य गर्नु पर्ने देखिन्छ।

अन्त्यमा, यस पुस्तिका तयारीका क्रममा प्रत्यक्ष एवं परोक्ष रूपमा महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गर्नुहुने विभिन्न संघ-संस्था तथा सरोकारवालाहरू लगायत यस कार्यलयका कर्मचारीहरूलाई विशेष धन्यवाद दिन चाहन्छु।

२०८१, असोज

अरुण खनाल

प्रमुख (अधिकृतस्तर नबौं)

विषय सूची

सिन्धुली जिल्लाको संक्षिप्त जानकारी.....	1
१.१ जिल्लाको परिचय:.....	1
१.२ भौगोलिक अवस्थिति.....	1
१.३ हावापानी.....	1
१.४ सिन्धुली जिल्लाका नदीनाला तथा तालतलैयाहरु.....	2
१.५ सिन्धुली जिल्लाका प्रमुख धार्मिक तथा पर्यटकीय क्षेत्रहरु.....	2
१.६ सिन्धुली जिल्लाको नगरपालिका तथा गाउँपालिका सम्बन्धी विवरण क्षेत्रफल (हेक्टरमा)	1
१.७ सिन्धुली जिल्लाको स्थानिय तहका संपर्क विवरण:.....	2
१.८ सिन्धुली जिल्लामा यातायातको स्थिति.....	2
१.९ सिन्धुली जिल्लाको प्रशासनिक विभाजन	2
१.१० सिन्धुली जिल्लाको राजनैतिक विभाजन.....	5
खण्ड २.....	6
कृषि विकास कार्यालयको संक्षिप्त जानकारी.....	6
२.१ परिचय.....	6
२.२ कार्यान्वयन पद्धति.....	6
२.३ कार्य विवरण.....	7
२.५ कृषि विकास कार्यालय सिन्धुलीमा आ.व.२०८०/८१ मा हाल कार्यरत स्थायी कर्मचारीहरुको नामावली.....	9
खण्ड ३.....	10
आ.व. २०८०/८१ मा यस केन्द्रमार्फत भएका विभिन्न कार्यक्रम तथा प्रगती.....	10
३.१ आ.व. २०८०/८१ मा भएका प्रशासनिक तथा कार्यक्रम खर्च (रू. हजारमा) विवरण:	10
३.२ आ.व. २०८०/८१ मा भएका प्रशासनिक तथा कार्यक्रम खर्च (रू. हजारमा) विवरण:.....	11
३.३ आ.व. ०७५/७६ देखि हालसम्मको बजेट विनियोजन तथा खर्चको स्थिति: प्रादेशिक वजेट मात्र (बजेट रु. हजारमा)	13
३.४ आ.व. ०८०/८१ को कृषि विकास कार्यालयको कार्यक्रम वाट लाभान्वित कृषक परिवारहरु.....	15
३.५ राजस्व विवरण: आ.व. ०७५/७६ देखि हालसम्मको राजस्व विवरण.....	17
३.६ आ.व. ०७५/७६ देखि हालसम्मको बेरुजु विवरण (रकम रु. हजार).....	18
३.७ प्रगती अपुगका कारणहरु:.....	18
३.८ सञ्चालित कार्यक्रमहरुको उपलब्धि विवरण र अनुदानग्राहिहरुको विवरण:	20
३.९ कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्दा देखिएका तथा अनुभव भएका समस्याहरु:	95
३.१० वागमती प्रदेश सरकारवाट आ.व.२०८०/८१ मा स्थानिय तहमा प्राप्त शसर्त कृषि अनुदान रकमको प्रगती विवरण:.....	97
खण्ड ४.....	99
तथ्याङ्क:.....	99
४.१ स्थानीय तह अनुसार खेती भएको क्षेत्रफल र सिँचित क्षेत्रफल विवरण:	99

४.२ सिन्धुली जिल्लाको खाद्यन्न बाली उत्पादनको अवस्था:.....	100
४.१० रासायनिक मल खपतको विवरण	114
४.१४ सिन्धुली जिल्लाको आवश्यक अनुमानित रासायनिक मलखाद (मे.टन)	114
४.३ सिन्धुली जिल्लामा बाली विरुवामा रोग किराको अवस्था.....	116
खण्ड ५.....	124
अन्य प्राविधिक कुरा.....	124
५.१ विषादिका वर्गिकरण:	124
५.२ स्थानीय तहमा कार्यरत कृषि प्राविधिकहरूको विवरण:.....	127
५.३ कार्यालयमा बीउ विजन विक्रेताको दर्ता तथा नविकरण गरेकाहरूको विवरण:	129
५.४ कार्यालयको समन्वयमा तालिम प्राप्त प्राविधिक तथा कृषकहरूको विवरण:	130
५.५ प्राविधिक लेख रचनाहरू:.....	133

खण्ड १

सिन्धुली जिल्लाको संक्षिप्त जानकारी

१.१ जिल्लाको परिचय:

सिन्धुली जिल्ला बागमती प्रदेशको १३ जिल्ला मध्ये एक हो। कुल क्षेत्रफल २४९१ वर्ग कि.मी. रहेको सिन्धुली जिल्ला विश्व मानचित्रमा २६° ५५' देखि २७° २२' उत्तरी अक्षांश र ८५° १५' देखि ८६° २५' पूर्वी देशान्तरमा अवस्थित छ। नेपालको सबैभन्दा धेरै दश जिल्लाहरूसँग सिमाना जोडिएको सिन्धुली जिल्लाको पूर्वमा उदयपुर र सिरहा, पश्चिममा रौतहट, मकवानपुर र काभ्रेपलान्चोक, उत्तरमा रामेछाप र ओखलढुङ्गा अनि दक्षिणमा सर्लाही, महोत्तरी र धनुषा पर्दछन्। सिन्धुली जिल्ला भित्री मधेशको समथर उर्वराभूमिदेखि अति कोमल तथा संवेदनशील शिवालिक पर्वत हुँदै उच्च महाभारत श्रृंखलासम्म फैलिएको छ। करिब दुई तिहाई भू-भाग चुरे र भित्री मधेशमा फैलिएको छ भने बाँकी महाभारत क्षेत्रमा पर्ने सिन्धुली जिल्लामा समुद्री सतहबाट १६८ मिटर देखि २७९७ मिटर उचाई सम्म रहेको भू-भाग छ।

सिन्धुली जिल्लाको नामाकरणमा विभिन्न प्रसंगहरु जोडिएका छन्। मुख्यरूपमा यस क्षेत्रमा परापूर्व कालमा **सिन्धुल** नाम गरेका राजाले तपस्या गर्न आई यहाँ सिद्ध भएकोले यिनै राजाको नामबाट अपभ्रंश भई यस जिल्लाको नाम सिन्धुली रहन गएको हो भन्ने जनश्रुति पाइन्छ। सिन्धुली जिल्लाको सदरमुकामबाट करिब ११ कि.मी. को दूरीमा रहेको सिद्धबाबा मन्दिरको नामबाट सिन्धुली सदरमुकामको वरपरका क्षेत्रलाई सिद्धस्थली पनि भनेर पुकारिन्छ। सिद्धस्थली भन्ने शब्द नै पछि अपभ्रंस भई सिन्धुली भएको हो भन्ने पनि भनाई छ।

१.२ भौगोलिक अवस्थिति

भू बनोट तथा उचाइको भिन्नताले गर्दा हावापानी र प्राकृतिक वनस्पतिमा पनि भिन्नता पाइने यो जिल्ला मनसुनी हावापानीले प्रभावित रहेको छ। यो जिल्ला भौगोलिक बनावट अनुसार निम्न तीन भागमा विभाजित भएको छ।

क. चुरे: यो भाग मुख्यतः दक्षिणतिर परेकोले पश्चिम मकवानपुर देखि पूर्व उदयपुर सम्म फैलिएको छ। यस भागमा कैयौं थुम्की उठेको हुँदा समुद्रको सतह देखि यसको उचाई ६५८ मिटर देखि ८५८ मिटर सम्म छ। यसको बीचमा समतल भूभाग भएको हुँदा धान, गहुँ, मकै, तोरी, दाल बाली आदिको खेती गरीन्छ। यस भागमा खास गरेर पतझड किसिममा वनस्पतिहरु पाइन्छ।

ख. भित्री मधेश: यो भाग कमला खोंचको कमला नदी, मरीण खोला र चदाहा खोलाको आसपासमा पर्दछ। समुद्र सतह देखि यसको उचाई ३०५ मिटर देखि ३६६ मिटर सम्म छ। यस क्षेत्रमा पनि कतै हाचो र कतै अग्लो भाग भएको हुँदा हिउँदमा निकै जाडो र गर्मीमा निकै गर्मी हुन्छ। यस भागमा चुरे र महाभारतबाट आएको मलिलो माटो थुप्रिएको हुँदा कृषि उत्पादनको दृष्टिकोणले निकै नै राम्रो भेग हो। जुनार र सुन्तलामा प्रशिद्ध प्राप्त यस जिल्लाको निर्यातजन्य उत्पादनहरुमा अम्रिसो, अदुवा, बेसार, भुईँकटहर, जडीबुटीहरु र अमिलोजातका विभिन्न फलफूलहरु रहेका छन्। वनस्पतिका हिसाबले सदाबहार र पतझड दुवै किसिमका वनस्पतिहरु पाइन्छ।

ग. पहाडी भेग: जिल्लाको सबभन्दा अग्लो यो भेग महाभारत श्रृंखलाको रुपमा यस जिल्लाको उत्तरी भागमा पर्दछ। समुद्रको सतहबाट यसको उचाई १२२० मिटर देखि २७८५ मिटर सम्म भएको हुँदा सुन्तलाजात फलफूलको साथै हिउँदे फलफूल स्याउ, नास्पाती, आरु, आरुबखडा आदिको लागि मुख्य क्षेत्रको रुपमा रहेको छ। यस अतिरिक्त सुनकोसी नदीको दक्षिण किनारामा महाभारत श्रृंखलाबाट बग्ने नदीहरुले बगाएर ल्याएको माटोले खुर्कोट, रातामाटा झांगाझोली, घुमाउने, चैनपुर, ग्वालटारलाई कृषि उपज उत्पादनमा निकै सघाउ पुर्‍याएको छ।

१.३ हावापानी

यस जिल्लामा हावापानीको वास्तविक अवस्था यहाँको धरातलको उचाईमा निर्भर गर्दछ। ग्रीष्ममा भित्री मधेश खण्डको प्रशस्त गर्मी हुन्छ भने यहाँको महाभारत खण्डमा सामान्य गर्मी हुन्छ। अतः समुद्र सतहबाट

हुने उचाईको भिन्नता अनुसार यहाँका विभिन्न स्थानमा बेग्ला बेग्लै हावापानीको प्रधानता रहेको हुन्छ। यसले जिल्ला भरीको लागि एउटै जलवायु तथा तापक्रमलाई सामान्यकरण गर्न सकिदैन।

चुरे पहाडको नजिक तथा वरपरका भागहरुमा अधिकतम तापक्रम ७-८ डिग्री सेल्सियसको सरदरमा हुन्छ भने महाभारत नजिक तथा वरपरका भागहरुमा अधिकतम तापक्रम १९-२० डिग्रीको सरदरमा हुन्छ। यस जिल्लाको महाभारत पर्वत खण्डमा २,१३३ मिटर (७००० फिट) भन्दा उच्च केही भागमा मात्र ठण्डा शीतोष्ण हावापानी पाइन्छ। यो भाग सम्पूर्ण जिल्लाको अनुपातमा नगन्य अंश भएकोले यसलाई छोडेर जलवायुको आधारमा यो जिल्लालाई प्रमुख तीन भागमा विभाजन गर्न सकिन्छ।

क. समशीतोष्ण हावापानी: जिल्लाको अधिकांश भागमा अर्थात् १,२१९ मिटर (४००० फिट) देखि २,१३३ मिटर (७००० फिट) को मध्य भागमा पाइन्छ। यसै हावापानी रहने भू-भागमा जिल्लाको बढी जनआवादी रहेको छ। यहाँ हिउँदमा केही जाडो भए तापनि अन्य मौसममा न्यानो रहन्छ। यस भेगको जलवायु भित्री मधेसको तुलनामा धेरै स्वस्थकर मानिन्छ।

ख. अर्धउष्ण हावापानी: जिल्लाको दक्षिण खण्ड चुरे डांडा श्रृंखलाको ६१० मिटर (२००० फिट) देखि १,२२० मिटर (४००० फिट) को बीच भागमा पाइन्छ। यहाँ ग्रीष्ममा प्रशस्त गर्मी र जाडो महिनामा निकै जाडो हुन्छ। यस खण्डको जमिन खेतीको दृष्टिकोणबाट उति राम्रो नभएकोले कमै जनआवादी भएको छ।

ग. उष्ण हावापानी: जिल्लाको मध्य भाग अर्थात् भित्री मधेसको ६१० मिटर (२,००० फिट) भन्दा होचो भागमा पाइन्छ। महाभारत पर्वत तथा चुरे डांडाद्वारा परिवेष्टित यो भित्री मधेसमा जमिन उर्वरा भएकोले यहाँ जनआवादी बढ्दै गएको छ।

१.४ सिन्धुली जिल्लाका नदीनाला तथा तालतलैयाहरु

सिन्धुली जिल्लाको प्रमुख नदीहरुमा सीमावर्ती नदीहरु सुनकोशी, रोशी, बागमती, तावा आदि पर्दछन् भने जिल्ला भित्र बहने अन्य नदीहरुमा कमला, मरिण, वाक्सु, चदाहा, बन्दिजोर, क्यानखोला, गौमती, गड्यौली, कोखाजोर, धनमना साथै सिम्ले, वितिजोर, अरुण, ककुर आदि पर्दछन्। त्यसैगरी यस जिल्लामा पञ्चकन्या पोखरी, क्यानेश्वर कुण्ड जस्ता तालतलैयाहरु पनि अवस्थित छन्।

१.५ सिन्धुली जिल्लाका प्रमुख धार्मिक तथा पर्यटकीय क्षेत्रहरु

सिन्धुली जिल्लाका परिचित धार्मिक स्थलहरुमा भद्रकाली मन्दिर, कमलामाई मन्दिर (माईस्थान), कालिकामाई मन्दिर, शिद्धबाबा मन्दिर, पञ्चकन्या पोखरी, लंगुरेश्वर-मधुगंगा बाबाधाम, सर्वशिद्धेश्वर महादेव गुफा, कुशेश्वर महादेव, भद्रकाली गणेश स्थान, सर्पेढुंगा आदि रहेका छन्। सिन्धुलीगढी, हरिहरपुरगढी यस जिल्लाका प्रमुख पर्यटकीय स्थलहरु हुन्।

१.६ सिन्धुली जिल्लाको नगरपालिका तथा गाउँपालिका सम्बन्धी विवरण क्षेत्रफल (हेक्टरमा)

क्र.सं.	स्थानीय तह (साविकका गा.वि.स./न.पा.)	कृषि क्षेत्र (हे.)	वन क्षेत्र (हे.)	झाडी (हे.)	जलासय (हे.)	अन्य (आवास तथा सडक) (हे.)	जम्मा क्षेत्र (हे.)
१	कमलामाई नगरपालिका (साविक: डाढीगुराँसे, रानीवास, जलकन्या, कमलामाई.न.पा., भद्रकाली, रानीचुरी)	९४३४	२८१९३	३९४०	३२६	९६४	४२८५७
२	दुधौली नगरपालिका (साविक: अरुणठाकुर, ककुरठाकुर, दुधौली न.पा, जिनाखु, सिर्थौली, हर्षाही, हत्पते, निपाने)	११०१६	२३२७८	३५९०	२९६	८५९	३९०३९
३	सुनकोशी गाउँपालिका (साविक: दुम्जा, झागाझोली रातमाटा, पुरानो झागाझोली, मझुवा, सितलपाटी)	६८२४	६३१६	१९३४	८५	३०९	१५४६८
४	घ्याङ्गलेख गाउँपालिका (साविक: शान्तेश्वरी, नेत्रकाली, तामाजोर, अमले, वस्तिपुर)	४३४६	९९८७	२०८५	९२	१६७	१६६७७
५	फिक्कल गाउँपालिका (साविक: खाङ्गसाङ्ग, स्वल्पाठाना, रत्नावती, माहादेवडाँडा, पोखरी, खोलागाउँ)	५६५२	१०२००	२३२६	१०२	३२६	१८६०६
६	तिनपाटन गाउँपालिका (साविक: बाहुनतिल्पुङ्ग, तोश्रामखोला, लाम्पानटार, आम्वोटे, वालाजोर, भिमस्थान, वेलघारी, जरायोटर)	९३६८	१५५७८	२५२०	१४०	४२०	२८०२६
७	मरिण गाउँपालिका (साविक: कपिलाकोट, कल्पबृक्ष, महादेवस्थान)	४७२३	२३१८९	४०५५	१६२	३२६	३२४५५
८	हरिहरपुरगढी गाउँपालिका (साविक: हरिहरपुरगढी, पिपलमाढी, महेन्द्रझ्याङ्गि, क्यानेश्वर)	४८३७	२४७३८	४२९९	१७२	३४४	३४३९०
९	गोलन्जोर गाउँपालिका (साविक: भुवनेश्वरी, तिनकन्या, वितिजोर, डुडभन्ज्याङ्ग, भिमेश्वर, रतनचुरा, वाशेश्वर)	६५१३	९१६६	२३०३	१००	३३१	१८४१३
	कुल जम्मा	६२७१३	१५०६४५	२७०५२	१४७५	४०४६	२४५९३१

स्रोत: जिल्ला पाश्र्वचित्र (जि.वि.स., सिन्धुली)

१.७ सिन्धुली जिल्लाको स्थानिय तहका संपर्क विवरण:

क्र.स.	स्थानिय तहका नाम	फोन/सम्पर्क नं (+०४७-)	ईमेल/ वेबसाईट
१	कमलामाई नगरपालिका	फोन: ५२०२४५, ५२०२५१, ५२०६०८	kamalamaimun.sindhuli@gmail.com http://www.kamalamaimun.gov.np/
२	दुधौली नगरपालिका	फोन नं: ४१२०४५, ४१२०५१, ४१२०५२	dudhauinp@gmail.com http://www.dudhauimun.gov.np/
३	तिनपाटन गाँउपालिका	फोन नं. ९८५४०४२२२०	tinpatanmun@gmail.com http://www.tinpatanmun.gov.np/
४	फिक्कल गाँउपालिका	फोन नं. ०४७ ६९२०२६	ito.phikkalmun@gmail.com http://www.phikkalmun.gov.np/
५	मरिण गाँउपालिका	फोन नं. ९८४४०८०१७७	info@marinmun.gov.np maringapa.sindhuli@gmail.com http://www.marinmun.gov.np/
६	हरिहरपुरगढि गाँउपालिका	फोन: ०४७-६९२०४०	http://hariharpurgadhimun.gov.np
७	घ्याङ्गलेख गाँउपालिका	फोन: ९८४११६४६६५	info@ghyanglekhemun.gov.np ito.ghyanglekhemun@gmail.com http://www.ghyanglekhemun.gov.np/
८	सुनकोशी गाँउपालिका	फोन नं: ६९२४११८	info@sunkoshimunsindhuli.gov.np ito.sunkoshimunsindhuli@gmail.com http://www.sunkoshimunsindhuli.gov.np
९	गोलोजोर गाँउपालिका	फोन: ६९२०२५, ६९१९३२	info@golanjormun.gov.np golanjor.rm7@gmail.com www.golanjormun.gov.np

१.८ सिन्धुली जिल्लामा यातायातको स्थिति

सिन्धुली जिल्लालाई तराईको बजार तथा महेन्द्र राजमार्ग जोड्ने एउटा कच्ची तर जस्तोसुकै मौसममा पनि यातायात संचालन हुने निर्माणाधिन वि.पि. राजमार्ग बर्दिबास सिन्धुलीमाढी ३७ कि.मी. खण्डले जोडेको छ। यो जिल्लाको मौसमी मोटरबाटो -कच्ची सडकहरु) मा भीमान-हर्षाही-डकाहा-दूधौली (४९ कि.मी.), रतनपुर-दुधौली (२० कि.मी.), सिन्धुलीमाढी-जरायोटा (३५ कि.मी.), सिन्धुलीमाढी-कपिलाकोट-पिपलमाढी (५० कि.मी.) आदि पर्दछन्।

१.९ सिन्धुली जिल्लाको प्रशासनिक विभाजन

क्र.सं.	स्थानीय तह	हालको वडा	साविक गा.वि.स./न.पा.	साविक वडा	न.पा/गा.पा स्थल
१	कमलामाई नगरपालिका	१	डाढीगुराँसे	१-९	सिन्धुलीमाढी (कमलामाई)
		२	भद्रकाली	१-९	
		३	जलकन्या	१-९	
		४	कमलामाई.न.पा.	१,२,५,९	
		५	कमलामाई.न.पा.	४	
		६	कमलामाई.न.पा.	६	
		७	कमलामाई.न.पा.	७,८	

क्र.सं.	स्थानीय तह	हालको वडा	साविक गा.वि.स./न.पा.	साविक वडा	न.पा/गा.पा स्थल
		8	कमलामाई.न.पा.	3,10	
		9	कमलामाई.न.पा.	11,12,14	
		10	कमलामाई.न.पा.	13, 15-18	
		11	रानीचुरी	1-3,5	
		12	रानीचुरी	4,6-9	
		13	रानीवास	1-3,8,9	
		14	रानीवास	4-7	
2	दुधौली नगरपालिका	1	हत्पते	1,7-9	दुधौली
		2	हत्पते	2-6	
		3	निपाने	1-9	
		4	सिर्थौली	1-5	
		5	सिर्थौली	6-9	
		6	हर्षाही	1-9	
		7	दुधौली न.पा	1,2	
		8	दुधौली न.पा	3,4	
		9	दुधौली न.पा	5,6	
		10	दुधौली न.पा	7,8	
		11	दुधौली न.पा	9-11	
		12	जिनाखु	1-9	
		13	अरुणठाकुर	1-9	
		14	ककुरठाकुर	1-9	
3	सुनकोशी गाउँपालिका	1	कुशेश्वर दुम्जा	2-5 / 9	रामटार, (झागाझोली रातमाटा)
		2	कुशेश्वर दुम्जा	1 / 6-8	
		3	झागाझोली रातमाटा	1-5	
		4	झागाझोली रातमाटा	6-9	
		5	पुरानो झागाझोली	1-9	
		6	सितलपाटी	1-9	
		7	मझुवा	1-9	
4	घ्याङ्गलेख गाउँपालिका	1	अमले	1-9	वस्तिपुर
		2	वस्तिपुर	1-9	
		3	तामाजोर	1-9	

क्र.सं.	स्थानीय तह	हालको वडा	साविक गा.वि.स./न.पा.	साविक वडा	न.पा/गा.पा स्थल
		4	नेत्रकाली	1-9	
		5	शान्तेश्वरी	1-9	
5	फिक्कल गाउँपालिका	1	माहादेवडाँडा	1-9	खाङ्गसाङ्ग
		2	पोखरी	1-9	
		3	खोलागाउँ	1-9	
		4	खाङ्गसाङ्ग	1-9	
		5	स्वल्पाठाना	1-9	
		6	रत्नावती	1-9	
6	तिनपाटन गाउँपालिका	1	वेलघारी	1-9	चकमके (लाम्पानटार)
		2	भिमस्थान	1-5	
		3	भिमस्थान	6-9	
		4	जरायोटर	1,4,5,6	
		5	जरायोटर	2,3,7-9	
		6	वालाजोर	1-9	
		7	तोश्रामखोला	1-9	
		8	वाहुनतिल्पुङ्ग	1-9	
		9	आम्बोटे	1-9	
		10	लाम्पानटार	1-3	
		11	लाम्पानटार	4-9	
7	मरिण गाउँपालिका	1	कपिलाकोट	3,5	कपिलाकोट
		2	कपिलाकोट	1,2,4	
		3	कल्पबृक्ष	6-9	
		4	कल्पबृक्ष	1-5	
		5	महादेवस्थान	1-3,5	
		6	कपिलाकोट	6-9	
		7	महादेवस्थान	4-8	
8	हरिहरपुरगढि गाउँपालिका	1	हरिहरपुरगढी	1-9	पिपलमाढी
		2	पिपलमाढी	1,2,9	
		3	पिपलमाढी	3-8	
		4	महेन्द्रझ्याङि	2-5	
		5	महेन्द्रझ्याङि	1,6-9	

क्र.सं.	स्थानीय तह	हालको वडा	साविक गा.वि.स./न.पा.	साविक वडा	न.पा/गा.पा स्थल
		6	क्यानेश्वर	6-8	
		7	क्यानेश्वर	1,2,9	
		8	क्यानेश्वर	3-5	
9	गोलन्जोर गाउँपालिका	1	डुडभन्ज्याङ्ग	1-9	ग्वालटार (भुवनेश्वरी)
		2	वितिजोर	1-9	
		3	भुवनेश्वरी	1-9	
		4	तिनकन्या	1-9	
		5	रतनचुरा	1-9	
		6	वाशेश्वर	1-9	
		7	भिमेश्वर	1-9	

स्रोत: जिल्ला पाश्चचित्र (जि.वि.स., सिन्धुली)

१.१० सिन्धुली जिल्लाको राजनैतिक विभाजन

निर्वाचन क्षेत्र नं	स्थानीय तहको नाम	गाउँ विकास समिति/नगरपालिका/वडाको नाम
१	दुधौली नगरपालिका, फिक्कल गा.पा., तिनपाटन गा.पा., गोलन्जोर गा.पा. र कमलामाई नगरपालिका वडा नं. ९,१३,१४	खाङ्गसाङ्ग, खोलागाउँ, माहादेवडाँडा, रत्नावती, ककुरठाकुर, सोल्पाठाना, पोखरी, अरुणठाकुर, दुधौली न.पा., वाहुनतिल्पुङ्ग, हर्षाही, जिनाखु, लाम्पानटार, सिर्थौली, आम्बोटे, तोश्रामखोला, वितिजोर, वाशेश्वर, भुवनेश्वरी, डुडभन्ज्याङ्ग, रतनचुरा, तिनकन्या, वालाजोर, वेलघारी, भिमस्थान, हत्पटे, जरायोटा, निपाने, भिमेश्वर, रानीवास, क.न.पा. ९
२	सुनकोशी गा.पा., घ्याङ्गलेख गा.पा., मरिण गा.पा. हरिहरपुरगढी गा.पा. र कमलामाई नगरपालिका वडा नं. १,२,३,४,५,६,७,८,१०,११,१२	कमलामाई न.पा., रानीचुरी, भद्रकाली, जलकन्या, डाढीगुराँसे, महादेवस्थान, हरिहरपुरगढी, कपिलाकोट, क्यानेश्वर, महेन्द्रझ्याङ्ग, पिपलमाढी, कल्पबृक्ष, अमले, शान्तेश्वरी, तामाजोर, झागाझोली, रातमाटा, कुशेश्वर, दुम्जा, मझुवा, पुरानो झागाझोली, सितलपाटी, वस्तिपुर, नेत्रकाली,

खण्ड २

कृषि विकास कार्यालयको संक्षिप्त जानकारी

२.१ परिचय

नेपाल एक विकासोन्मुख कृषि प्रधान मुलुक हो। यहाँका बहुसंख्यक जनताहरु कृषि पेसामा आश्रित छन्। देशको आर्थिक विकासको लागि कृषिको विकास अपरिहार्य छ। यही तथ्यलाई मध्यनजर गर्दै बहुसंख्यक कृषकहरुको जीवनस्तर उकास्नका लागि उन्नत कृषि प्रविधिहरुको प्रचार प्रसार गर्ने उद्देश्यले नेपाल सरकारको कृषि नीतिलाई कार्यान्वयन स्तरमा उतार्ने जिल्ला स्तरीय प्रमुख निकायको रुपमा यस कार्यालयको स्थापना वि.सं. २०२४ सालमा भएको हो। शुरुका दिनहरुमा कृषि कार्यको लागि जिल्ला पंचायत र प्रमुख जिल्ला अधिकारीको कार्यालयमा इकाईको रुपमा स्थापना भएपनि २०३० साल देखि बेग्लै अस्तित्व सहित कृषि विकास कार्यालयको संगठन स्वरुप अनुसार कार्य संचालन भएको देखिन्छ। कृषि विभागको पटक पटक परिवर्तन भएको सांगठनिक ढाँचा अनुसार कहिले कृषि विकास कार्यालय त कहिले कृषि शाखा हुँदै वि.सं. २०५२ सालदेखि यस कार्यालयले जिल्ला कृषि विकास कार्यालय सिन्धुलीको नामबाट यस जिल्लामा कृषि क्षेत्रको विकासमा अग्रणी भुमिका निर्वाह गर्दै आईरहेको थियो। नेपालको संविधान २०७२ अनुसार नेपाल संघियता पद्धतिमा प्रवेश गरेपछि वि.सं. २०७५ साल देखि पुनः कृषि ज्ञान केन्द्र, सिन्धुली हुँदै पुन २०८० साल कार्तिक २२ गते वाट जिल्ला कृषि विकास कार्यालयको संरचना, ढाँचा तथा नाम परिवर्तन भई हाल यस कार्यालय कृषि विकास कार्यालय सिन्धुलीको नाममा प्रदेश सरकारको मातहतमा रहेको छ।

यस विकास कार्यालयले कृषि क्षेत्रमा लागेका कृषकहरुको जीवनस्तरमा सुधार ल्याउन उन्नत कृषि प्रविधि कृषक समक्ष पुर्‍याउने, उन्नत बिउविजन, विरुवाहरुका बारेमा जानकारी गराउनुका साथै वितरण गर्ने र कृषि क्षेत्रमा देखापरेका समस्याहरुको समाधान गर्ने तर्फ सेवा पुर्‍याउँदै आईरहेको छ। यसरी कृषकस्तरमा आधुनिक र वैज्ञानिक प्रविधिहरुको प्रचारप्रसार गरी विभिन्न बाली, तरकारी तथा फलफूलहरुमा उन्नत तरिकाबाट खेती गर्ने सिकाई समग्रमा कृषक समुदायको जीवनस्तर माथि उठाउने कार्य गरीएको छ।

कृषि विकास कार्यालय सिन्धुलीले प्रदेश सरकार तथा नेपाल सरकारको आफ्नै श्रोत र साधनको साथै विभिन्न दातृ संस्थाहरुबाट प्राप्त अनुदान तथा सहयोगको समुचित परिचालन गरी जिल्लाका सरोकारवाला निकायहरूसँग समन्वय राखी स्थानीय भू-पर्यावरणीय विशिष्टता, संभाव्यता, उत्पादनको माग र तुलनात्मक लाभको आधारमा कृषि बालीहरुको दिगो रुपमा विकास विस्तार गर्नको लागि घोषित कृषि विकासको नीति र उद्देश्य अनुसार कृषिमा विविधिकरण र व्यवसायीकरण, सन्तुलित वातावरण र गरीबी न्यूनीकरणको नारालाई आत्मसात गर्दै कृषकहरु माझ कृषि प्रसार कार्यक्रम सञ्चालन गरी सेवा पुर्‍याउँदै आएको छ।

यस जिल्लामा तत्कालिन कृषि विकास कार्यालयको स्थापना पश्चात कृषकहरुले कृषि विकासको उपादेयता र महत्वको बारेमा ज्ञान हासिल गर्दै गएका छन्। जसको फलस्वरुप कृषि क्षेत्रमा क्रमिक रुपमा विकास हुँदै गईरहेको पाइन्छ। यस कार्यालयले कृषि उत्पादनमा परिमाणात्मक तथा गुणात्मक वृद्धि ल्याउन तथा कृषक समुदायको उत्थानका लागि मागमा आधारित उद्देश्यमूलक कार्यक्रमहरु, साधन श्रोतको व्यवस्था, बालीनालीको उन्नत उत्पादन सम्बन्धी प्रशिक्षण, तालिम, गोष्ठी आदि कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरे पश्चात कृषि क्षेत्रको उत्पादन र उत्पादकत्वमा क्रमशः वृद्धि भई कृषकको जीवनस्तरमा सुधार हुनुका साथै उनीहरुको परम्परागत मनोभावनामा परिवर्तन आउन थालेको छ।

२.२ कार्यान्वयन पद्धति

जिल्लास्तरमा कृषि कार्यक्रम सञ्चालन गर्न कृषि विकास कार्यालयले स्थलविन्दुको भुमिका निर्वाह गर्नु पर्ने भएकोले कृषकलाई कृषि सम्बन्धी सर्वपक्षिय प्राविधिक सहयोग पुर्‍याउने यस कार्यालयको सांगठनिक संरचना त्यसै किसिमको व्यवस्था गरीएको छ। हाल कृषि विकास कार्यालयले सिन्धुलीमा विशेषज्ञ सेवा

शाखा, अध्ययन परीक्षण तथा तथ्याङ्क शाखा, तालिम तथा प्रसार शाखा र प्रशासन फाँट गरी ४ वटा शाखाहरू रहेका छन् तथा विशेषज्ञ सेवा शाखा अन्तर्गत कृषि बागवानी र बाली संरक्षण समुहहरू रहेका छन् भने अध्ययन परीक्षण तथा तथ्याङ्क शाखा अन्तर्गत एगू. ईको. र तालिम तथा प्रसार शाखामा कृषि प्रसार समुह छन्। यस कार्यलयका कार्यक्रमहरू कार्यान्वयन गर्दा स्थानिय तहका कृषि प्राविधिकहरूको सहयोग एवं समन्वयमा गर्ने गरिएको छ।

२.३ कार्य विवरण

जिल्ला अन्तर्गत कृषि बाली, वस्तुको विकास एवं विस्तार, बाली संरक्षण तथा व्यवसायिक कीट, माटो व्यवस्थापन, गुणस्तरीय बीउविजन उत्पादन, कृषि यान्त्रीकरण, पोष्टहाभेष्ट व्यवस्थापन, कृषि उपज बजारस्थल एवं अन्य कृषि पूर्वाधारहरूको विकास सम्बन्धी विषयमा आवश्यक योजना तथा कार्यक्रम तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गर्ने र सो को नियमित अनुगमन गरी प्रदेशको कृषि विकास निर्देशनालयलाई पृष्ठपोषण गर्ने उद्देश्यका साथ तपसिलको कार्यविवरण रहेको छ।

- ✓ कृषि प्रविधि अध्ययन परिक्षण तथा भ्यालिडेशन परिक्षण साथै NARC को बाह्य अनुसन्धान स्थलको कार्य गर्ने,
- ✓ विशेषज्ञ प्राविधिक सेवा प्रदान, प्राविधि र कृषकको क्षमता विकासका कार्य गर्ने,
- ✓ सामान्य प्रयोगशाला सेवा प्रदान साथै कृषि प्रविधि विस्तार कार्यको समन्वय गर्ने,
- ✓ जिल्लास्तरको कृषि सम्बन्धी तथ्यांक संकलन एवं अद्यावधिक गर्ने,
- ✓ जिल्लास्तरमा कृषि विकासमा संलग्न निकायहरूबीच समन्वय कायम गर्ने,
- ✓ जिल्लास्तरीय कृषि उत्पादन सामग्रीहरूको आपूर्ति स्थितिको अनुगमन गर्ने,
- ✓ बिद्यार्थीको लागि इन्टर्नसिप कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने,
- ✓ कृषि विकास सम्बन्धी संघीय नीति, मापदण्ड कार्यान्वयन गर्ने ।

२.४ कृषि विकास कार्यालय सिन्धुलीको सांगठनिक स्वरूप

बागमती प्रदेश सरकार
कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय
कृषि विकास निर्देशनालय
कृषि विकास कार्यालय सिन्धुलीको संगठन संरचना
(कार्यक्षेत्र सिन्धुली जिल्ला)

प्रमुख

अधिकृतस्तर नवौ/दशौ (कृषि/ समुहकृत नहुने) -१

विशेषज्ञ सेवा शाखा

वागवानी विकास अधिकृत

(कृषि/ वागवानी, अधिकृतस्तर सातौ/आठौ-१)

बाली संरक्षण अधिकृत

(कृषि/ बाली संरक्षण, अधिकृतस्तर सातौ/आठौ-१)

प्राविधिक सहायक

(कृषि/ वागवानी, सहायकस्तर पाँचौ/अधिकृतस्तर छैठौ-१)

अध्ययन परीक्षण तथा तथ्याङ्क शाखा

कृषि अर्थ विज्ञ

(कृषि/ एगृ. ईको., अधिकृतस्तर सातौ/आठौ-१)

प्राविधिक सहायक

(कृषि/ बाली संरक्षण, सहायकस्तर पाँचौ/अधिकृतस्तर छैठौ-१)

तालिम तथा प्रसार शाखा

कृषि प्रसार अधिकृत

(कृषि/ कृषि प्रसार, अधिकृतस्तर सातौ/आठौ-१)

प्राविधिक सहायक

(कृषि/ कृषि प्रसार, सहायकस्तर पाँचौ/अधिकृतस्तर छैठौ-१)

प्रशासन फाँट

लेखापाल रा.प.अनं.प्र. (प्रशासन/ लेखा) -१

खरिदार रा.प.अनं.द्वि. (प्रशासन/ ख.प्र.) -१

हल्का सवारी चालक श्रेणी विहिन-१

कार्यालय सहयोगी श्रेणी विहिन-३

२.५ कृषि विकास कार्यालय सिन्धुलीमा आ.व.२०८०/८१ मा हाल कार्यरत स्थायी कर्मचारीहरुको नामावली

सि. नं.	पद	सेवा/तह/श्रेणी	हाल कार्यरत कर्मचारीको नाम थर	स्थायी ठेगाना	शैक्षिक योग्यता	मोबाईल नं.	कैफियत
१	प्रमुख	कृषि/अधिकृतस्तर नवौ	श्री अरुण खनाल	म्याग्दे गाँ.पा. १, तनहुँ	M.Sc.Ag.	९८५४०४२२६६	
२	बागवानी विकास अधिकृत	कृषि/अधिकृतस्तर आठौ	श्री				रिक्त
३	वाली संरक्षण अधिकृत	कृषि/रा.प. तृतीय	श्री सुशिल श्रेष्ठ	ब्यास न.पा. ९, तनहुँ	M.Sc.Ag	९८४९०४२९२७	
४	कृषि प्रसार अधिकृत	कृषि/रा.प. तृतीय	श्री उमा देबी श्रेष्ठ	महालक्ष्मि न.पा.९, धनकुटा	स्नातक	९८४२०६१९०४	
५	कृषि अर्थ विज्ञ	कृषि/रा.प. तृतीय	टिका बहादुर खत्री	जिरी न.पा.-. दोलखा			
६	प्राविधिक सहायक	कृषि/अधिकृतस्तर छैटौ	श्री अमर कान्त झा	पिपर गा.पा.७, महोत्तरी	JTA Training	९८४५१२१९२४	
७	प्राविधिक सहायक	कृषि/अधिकृतस्तर छैटौ	श्री गौरी कार्की			९८४११३२१९१	
८	प्राविधिक सहायक	कृषि/रा.प. अनं. प्र. प्रा.	श्री				रिक्त
९	लेखापाल	प्रशासन/अधिकृतस्तर छैटौ	श्री पदम बहादुर मगर	तीनपाटन ९, सिन्धुली	स्नातक	९८४३३५८८७६	
१०	सहायकस्तर पाँचौ	प्रशासन/रा.प. अनं. द्वी. प्र.	श्री प्रभु नाथ प्याकुरेल	दुधौली न.पा.८, सिन्धुली	स्नातक	९८५४०४१३४६	
११	हलुका सवारी चालक	प्रशासन/श्रेणी बिहिन	श्री सुरेश देबकोटा	कमलामाई ५, सिन्धुली	साधारण	९८२५८५९५७२	
१२	का.स.	प्रशासन/श्रेणी बिहिन	श्री राजु कार्की	कमलामाई ६, सिन्धुली	साधारण	९८४४०४१९५५	
१३	का.स.	प्रशासन/श्रेणी बिहिन	श्री विष्णु कुमारी थापा	कमलामाई १, सिन्धुली	साधारण	९८१२०१२७४५	
१४	का.स.	प्रशासन/श्रेणी बिहिन	श्री लेखराज ढुङ्गाना	लालबन्दी न.पा. १६, सर्लाही	साधारण	९८६४०३५४०५	

खण्ड ३

आ.व. २०८०/८१ मा यस केन्द्रमार्फत भएका विभिन्न कार्यक्रम तथा प्रगती

३.१ आ.व. २०८०/८१ मा भएका प्रशासनिक तथा कार्यक्रम खर्च (रू. हजारमा) विवरणः

बजेट श्रोत	बार्षिक बिनियोजन	बार्षिक खर्च	वित्तीय प्रगति %	भारित प्रगति %
प्रादेशिक बजेट (वजेट समर्पण अगाडी)				
चालु	६९६८५.५६	४९२१९	७०.६३	८५.९५
पूजिगत	८५०	८४१	९८.९२	१००
जम्मा	७०५३५.५६	५०००६	७०.९७	८६.१३
प्रादेशिक बजेट (६८ लाख वजेट समर्पण पछाडी)				
चालु	६२८८५.५६	४९२१९	७८.२६	९०.४९
पूजिगत	८५०	८४१	९८.९२	१००
जम्मा	६३७३५.५६	५०००६	७८.५४	९०.६०
संघ ससर्त (PMAMP) वजेट				
चालुमा मात्र वजेट	१९००	१५६५	८२.३८	१००

कुल बजेट बिनियोजन र खर्चको स्थिति (रू. हजारमा)

ब.उ.शि.	बिनियोजन रु			खर्च रु			वित्तीय प्रगति %	भारित प्रगति %
	चालु	पूजिगत	जम्मा	चालु	पूजिगत	जम्मा		
प्रादेशिक बजेट	६९६८५.५६	८५०	७०५३५.५६	४९२१९.१०	८४१	५०००६	७०.९७	८६.१३
संघ ससर्त (PMAMP)	१९००		१९००	१५६५		१५६५	९०.६०	१००
जम्मा	७१५८५.५६	८५०	७२४३५.५६	५०७८४.१०	८४१	५१६२५.१०	७१.२७	९०.८५

३.२ आ.व. २०८०/८१ मा भएका प्रशासनिक तथा कार्यक्रम खर्च (रू. हजारमा) विवरणः

क्र.स.	कार्यक्रम	एकाई	बार्षिक लक्ष			आ.व. २०८०/८१ को प्रगति		
			परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	वित्तीय	भारित
(अ)	पूँजीगत खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरु							
१	ल्यापटप	३११२२	सेट	१	०.१४	१	१	०.१४
२	कार्यालय भवन तथा कर्मचारी आवास मर्मत सम्भार	३११५९	पटक/संख्या	१	०.४३	३	१	०.४३
३	शौचालय निर्माण	३११५९	संख्या	१	०.४३	३	०	०.४३
४	कार्यालयको लागि फर्निचर तथा फिक्चर्स	३११२३	पटक	१	०.२१	१.५	१	०.२१
(क)	पूँजीगत खर्च कार्यक्रमको जम्मा			१.२१	८.५		१.२१	८.४१
(आ)	चालु खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरु							
१	अधिकृतस्तर दशौँ	२११११	जना	०	१.३५	९.५२	०	१.३५
२	अधिकृतस्तर आठौँ	२११११	जना	०	२.३७	१६.६९	०	०.००
३	अधिकृतस्तर सातौँ	२११११	जना	०	२.२६	१५.९१	०	२.२६
४	अधिकृतस्तर छैटौँ	२११११	जना	०	३.२६	२३.०१	०	३.२६
५	सहायकस्तर पाँचौँ	२११११	जना	०	१.८१	१२.७८	०	१.८१
६	का. स. पाँचौँ स्तर	२११११	जना	०	०.७७	५.४०	०	०.५९
७	पाले पहरा भत्ता	२११३९	जना	०	०.०८	०.५५	०	०.०८
८	स्थायी कर्मचारीको महंगी भत्ता	२११३२	जना	१४	०.४८	३.३६	९	०.३१
९	शिशु स्याहार भत्ता	२११३९	संख्या	२	०.०१	०.१०	०	०.००
१०	विभिन्न बैठक भत्ता	२११३९	पटक	४	०.०९	०.६०	४	०.०९
११	कर्मचारीको पोशाक खर्च	२११२१	जना	१४	०.२०	१.४०	१४	०.२०
१२	योगदानमा आधारित निवृत्तभरण तथा उपदान खर्च	२१२१२	संख्या	३	०.२०	१.४४	३	०.२०
१३	स्थायी कर्मचारीको योगदानमा आधारित बीमा कोष	२१२१३	संख्या	१४	०.१२	०.८४	९	०.०८
१४	पानीको महसुल	२२१११	महिना	१२	०.०२	०.१२	१२	०.०२
१५	बिद्युत महशुल	२२१११	महिना	१२	०.३५	२.४६	१२	०.३५
१६	जारको पिउने पानी	२२१११	महिना	१२	०.०५	०.३६	१२	०.०५
१७	टेलिफोन महशुल	२२११२	महिना	१२	०.०७	०.४८	१२	०.०७
१८	कार्यालय प्रयोजनका लागि टेलिफोन ईन्टरनेट तथा वेवसाईट	२२११२	पटक	१२	०.१४	१.००	१२	०.१४
१९	पेट्रोल- दुई पाङ्ग्रे	२२२१२	लीटर	८६४	०.२२	१.५२	८६४	०.२२
२०	डिजेल	२२२१२	लीटर	२४००	०.५८	४.०९	२४००	०.५८

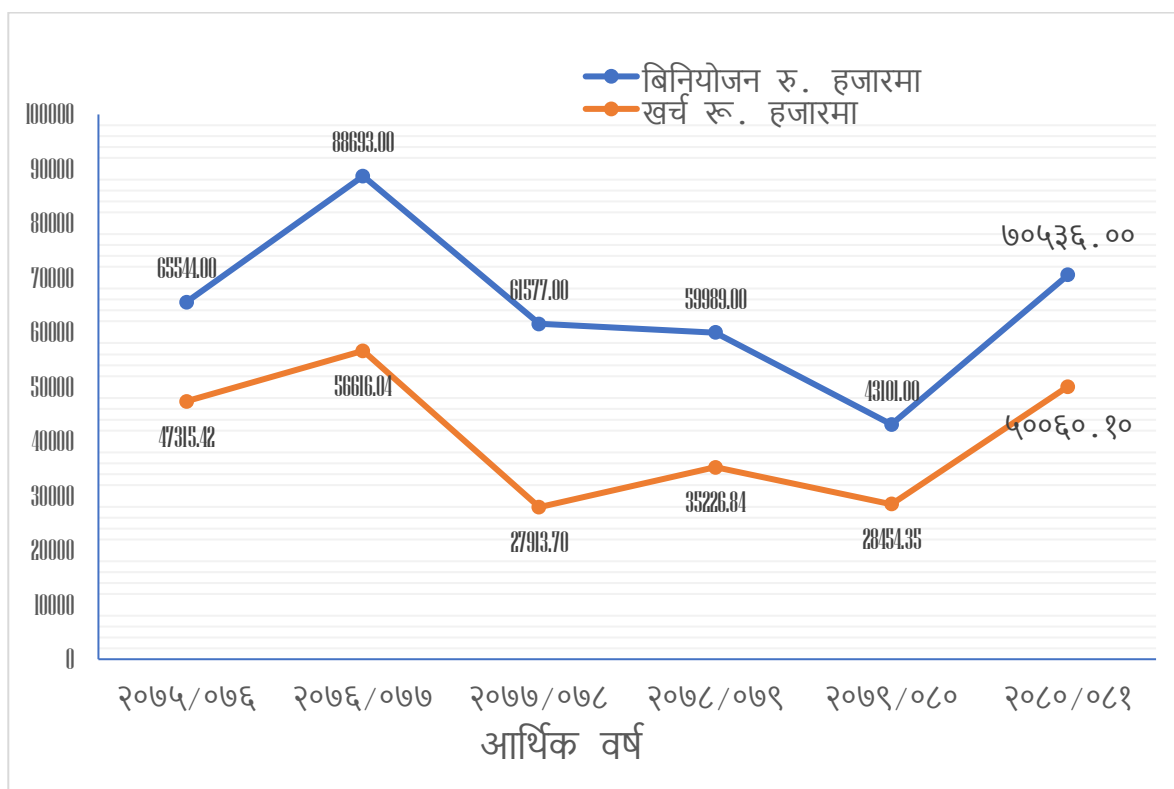
क्र.स.	कार्यक्रम	एकाई	बार्षिक लक्ष			आ.व. २०८०/८१ को प्रगति		
			परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	वित्तीय	भारित
२१	मोबिल	22212	लीटर	1	0.11	0.80	1	0.11
२२	सवारी साधन वाहेक कार्यालय प्रयोजनका लागि ईन्धन ग्यास दाउरा	22314	पटक	1	0.16	1.10	1	0.16
२३	हलुका सवारी साधन मर्मत खर्च	22213	वटा	1	0.28	2.00	1	0.28
२४	दुई पाङ्ग्रे सवारी साधन मर्मत खर्च	22213	वटा	6	0.09	0.60	6	0.09
२५	कम्प्युटर फोटोकपी तथा अन्य उपकरणहरु मर्मत	22221	पटक	5	0.07	0.50	5	0.07
२६	सार्वजनिक सम्पत्तिको नियमित मर्मत सम्भार	22231	पटक	1	0.28	2.00	1	0.28
२७	कार्यालयमा दैनिक प्रयोगमा आउने मसलन्द सामग्री तथा सेवा	22311	महिना	12	0.53	3.75	12	0.53
२८	कार्यालयको लागि पत्रपत्रिका वार्षिक शुल्क	22315	महिना	12	0.07	0.50	12	0.07
२९	विज्ञापन तथा सूचना प्रकाशन	22315	पटक	20	0.28	2.00	20	0.28
३०	कार्यालय सहयोगी करारमा लिने	22413	संख्या	2	1.11	7.80	2	1.11
३१	ह.स.चा. करारमा लिने	22413	संख्या	1	0.55	3.90	1	0.55
३२	कार्यालयको बगैँचा गोडमेल तथा सरसफाई गर्ने	22419	संख्या	1	0.19	1.32	1	0.19
३३	सरसफाई सेवा करार	22419	जना	1	0.10	0.72	1	0.10
३४	स्थानीय तहका कृषि प्राविधिकहरुसंग द्वैमासिक बैठक	22512	पटक	6	0.43	3.00	5	0.35
३५	जिल्लास्तर योजना तर्जुमा गोष्ठी	22512	पटक	1	0.15	1.05	1	0.15
३६	कार्यक्रम सार्वजनिकरण तथा सार्वजनिक सुनुवाई गोष्ठी	22512	पटक	1	0.14	1.00	1	0.14
३७	वार्षिक प्रगति पुस्तिका तयारी तथा प्रकाशन	22522	पटक	1	0.14	1.00	1	0.14
३८	आकस्मिक बालि संरक्षण कार्यक्रम	22522	निरन्तर	3	0.64	4.50	3	0.64
३९	मकै वाली प्रबर्धन कार्यक्रम	22522	हेक्टर	40	5.67	40.00	62	5.67
४०	एभोकाडो/किवी प्रबर्धन कार्यक्रम	22522	हेक्टर	40	5.67	40.00	36	5.10
४१	साना सिँचाई कार्यक्रम	22522	संख्या	30	12.76	90.00	३३	12.76
४२	ब्यबसायिक तरकारी खेति प्रबर्धन कार्यक्रम	22522	हेक्टर	40	11.34	80.00	८३	11.34
४३	कृषि बिकासका लागि बीउ पुँजी कोष परिचालन	22522	पटक	5	7.09	50.00	3	4.25
४४	न्यूनतम समर्थन मूल्य (Minimum Support Price) कार्यान्वयन	22522	पटक	1	1.42	0.00	0	0.00
४५	खाद्यप्रणाली रुपान्तरणकालागि मागमा आधारित जिविकोपार्जन	22522	संख्या	22	3.12	22.00	२३	3.12
४६	यान्त्रीकरण तथा प्रविधि प्रवर्द्धन कार्यक्रम	22522	पटक	1	5.67	40.00	1	5.67
४७	लाभग्राही पुस्तिका प्रकाशन	22522	पटक	1	0.07	0.50	1	0.07

क्र.स.	कार्यक्रम	एकाई	बार्षिक लक्ष			आ.व. २०८०/८१ को प्रगति		
			परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	वित्तीय	भारित
४८	रास्ट्रपति उत्कृष्ट कृषक पुरस्कार	22522	पटक	1	0.21	1.50	1	0.21
४९	रेडियो, FM, Online कृषि पत्रपत्रिका मार्फत कृषि प्रविधि प्रचार प्रसार	22522	पटक	1	0.14	1.00	1	0.14
५०	प्रांगारिक मल वितरण कार्यक्रम	22522	मे .टन	500	7.09	50.00	141	1.42
५१	जिल्लास्तर कृषि मेला महोत्सवहरुलाई सहयोग	22522	संख्या	1	0.07	0.50	०	0.00
५२	कार्यालय परिसर व्यवस्थापन तथा प्रदर्शनी कार्यक्रम	22522	संख्या	3	0.13	0.90	3	0.13
५३	विभिन्न दिवस मनाउने (विश्व खाद्य दिवस / विश्व माटो दिवस / राष्ट्रिय धान दिवस / विषादि प्रयोगमुक्त सप्ताह)	22522	पटक	4	0.28	2.00	4	0.28
५४	सयपत्री फूल खेती प्रवर्द्धन कार्यक्रम	22522	पटक	३	1.42	10.00	२	0.95
५५	कर्मचारीहरुको लागि आन्तरिक पर्यटन भ्रमण खर्च (आन्तरिक पर्यटन काज सम्बन्धि मापदण्ड, २०८० बमोजिम)	22522	पटक	1	0.73	5.14	1	0.73
५६	उच्च प्रविधियुक्त संरचनामा तरकारी खेति प्रबर्धन कार्यक्रम	22522	रोपनी	15	14.89	105.00	४३	14.89
५७	अनुगमन, मूल्यांकन खर्च	22611	पटक	12	0.71	5.00	12	0.71
५८	सरुवा भ्रमण खर्च	22612	पटक	3	0.13	0.90	3	0.13
५९	हलुका सवारी साधन वीमा/नविकरण	22214	वटा	1	0.11	0.80	1	0.11
६०	दुई पाङ्ग्रे वीमा/नविकरण	22214	वटा	1	0.10	0.70	1	0.10
६१	अन्य विविध खर्च	22711	पटक	12	0.25	1.75	12	0.25
(ख)	चालु खर्च कार्यक्रमको जम्मा			98.79	686.86		84.92	492.19
(ग)	कुल खर्च जम्मा (क+ख)			100	695.36		86.13	500.60

३.३ आ.व. ०७५/७६ देखि हालसम्मको बजेट बिनियोजन तथा खर्चको स्थिति: प्रादेशिक वजेट मात्र (बजेट रु. हजारमा)

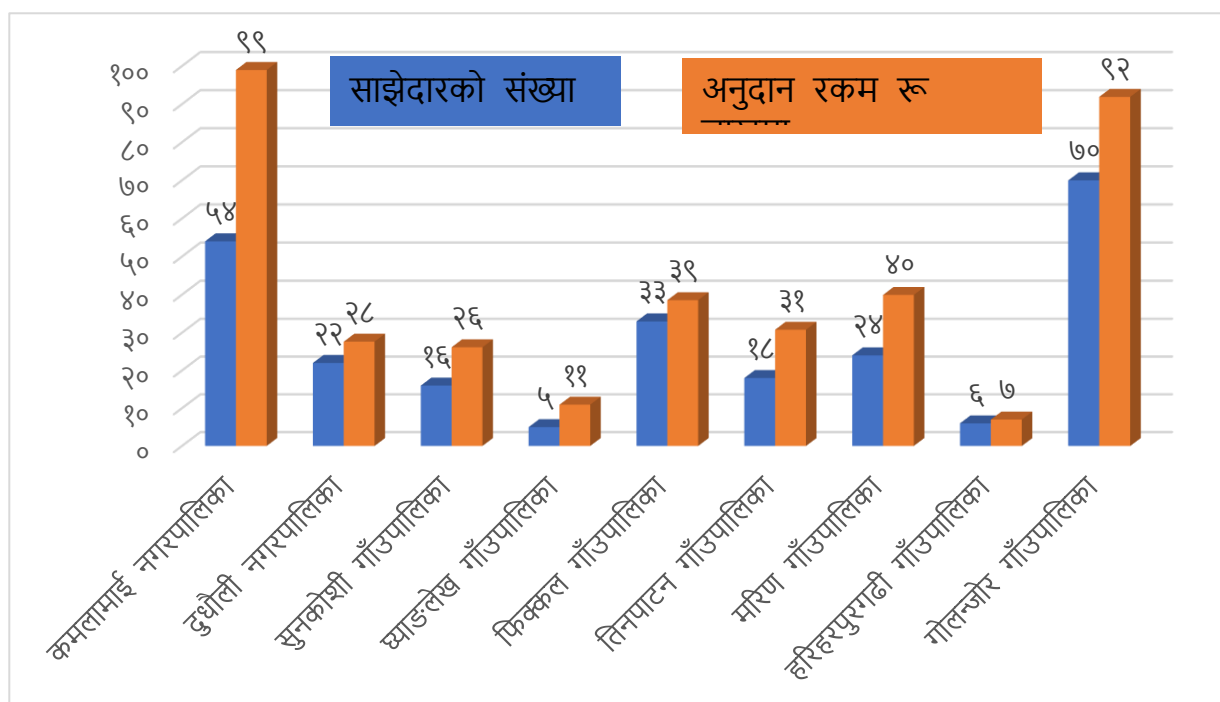
आ.व.	बिनियोजन रु.			खर्च रु.			वित्तीय प्रगति %	भारित प्रगति %
	चालु	पूजिगत	जम्मा	चालु	पूजिगत	जम्मा		
२०७५/०७६	५७९५५	७५८९	६५५४४	४०५४६.७	६७६८.७२	४७३१५.४२	७२.१९	७९.०१
२०७६/०७७	७०२२३	१८४७०	88693.00	४१००९.३७	१५६०६.६७	56616.04	६३.८३	८०.०५
२०७७/०७८	६०६७७	९००	61577.00	२७०१४.८२	८९८.८८	27913.70	४५.३३	५१.००
२०७८/०७९	४८६३९	११३५०	59989.00	२६४२७.०६	८७९९.७८	35226.84	५८.७२	७४.९०

၃၀၆၇/၀၆၀	ၪ၀၇၃၇	၃၇၆၀	43101.00	၃ၔ၃၅ၔ.ၔ၇	၃၇၅၅.ၔၔ	28454.35	ၔၔ.၀၃	၅၃.၇ၪ
၃၀၆၀/၀၆၇	ၔ၇ၔ၆၆	၆၅၀	၅၀၅၃ၔ.၀၀	ၪ၇၃၇၇.၇၀	၆ၪ၇.၀၀	၅၀၀ၔ၀.၇၀	၅၀.၇၅	၆ၔ.၇၃

३.४ आ.व. ०८०/८१ को कृषि विकास कार्यालयको कार्यक्रम वाट लाभान्वित कृषक परिवारहरू

३.४.१ स्थानिय तह अनुसार साझेदार (कुल २४८) र अनुदान रकम (कुल ३ करोड ७२ लाख)

३.४.२ स्थानिय तह अनुसार कार्यक्रम र अनुदान रकम रु. (हजारमा)

क्र स	स्थानिय तहको नाम	कृषि यान्त्रिकरण तथा प्रविधि प्रवर्द्धन कार्यक्रम		साना सिंचाइ कार्यक्रम		मकै बाली प्रवर्द्धन कार्यक्रम		व्यवसायिक तरकारी खेति प्रवर्धन कार्यक्रम		किवी/एभोकाडो खेति प्रवर्धन कार्यक्रम	
		साझेदा र संख्या	अनुदान रकम	साझेदार संख्या	अनुदान रकम	साझेदा र संख्या	अनुदान रकम	साझेदा र संख्या	अनुदान रकम	साझेदा र संख्या	अनुदान रकम
1	कमलामाई नगरपालिका	२४	८२०	४	५६५.४८	३	११८५.१६	६	१५४७.८८	०	०.००
2	दुधौली नगरपालिका	८	४१०	५	८४८.७२	३	५७०.७८	३	४४६.५२	०	०.००
3	सुनकोशी गाँउपालिका	७	१९०	१	२६९.४५	०	०.००	०	०.००	२	६८७.२५
4	घ्याङ-लेख गाँउपालिका	२	५०	०	०.००	०	०.००	१	२३३.२९	०	०.००
5	फिक्कल गाँउपालिका	१७	३९०	६	१२७३.९३	०	०.००	३	५२६.१३	४	५६३.४०
6	तिनपाटन गाँउपालिका	९	७३०	४	९७२.८२	२	१०११.६६	२	३५४.४३	०	०.००
7	मरिण गाँउपालिका	८	४८०	०	०.००	१	१९५.६१	२	७४४.१०	०	०.००
8	हरिहरपुरगढी गाँउपालिका	१	२०	१	२१९.३८	०	०.००	२	२८७.४२	०	०.००
9	गोलन्जोर गाँउपालिका	२९	६९०	१२	२७७२.४५	०	०.००	८	१९९५.९९	५	७३१.८९
	जम्मा	१०५	३७८०	३३	६९२२.२३	९	२९६३.२१	२७	६१३५.७५	११	१९८२.५४

क्र.स.	स्थानिय तहको नाम	संरक्षित संरचनामा तरकारी खेति प्रवर्धन कार्यक्रम		खाद्य प्रणाली रुपान्तरणका लागि मागमा आधारित जिविकोपार्जन सहयोग कार्यक्रम		प्राङ्गारिक मल वितरण कार्यक्रम		सयपत्री खेती प्रदर्शन कार्यक्रम		बिउ पुँजी परिचालन कार्यक्रम		सुन्तलाजात फलफुल ब्लक विकास खेती प्रदर्शन कार्यक्रम	
		साझेदार संख्या	अनुदान रकम	साझेदार संख्या	अनुदान रकम	साझेदार संख्या	अनुदान रकम	साझेदार संख्या	अनुदान रकम	साझेदार संख्या	अनुदान रकम	साझेदार संख्या	अनुदान रकम
1	कमलामाई नगरपालिका	६	२८९४.२४	५	३३२.००	४	२९०	०	०.००	१	१०००	१	१२६२.२५
2	दुधौली नगरपालिका	१	३४३.५१	१	९४.००	१	५०	०	०.००	०	०.००	०	०.००
3	सुनकोशी गाँउपालिका	२	११८६.७२	०	०.००	३	१७०	१	१११	०	०.००	०	०.००
4	घ्याङलेख गाँउपालिका	२	८११.१२	०	०.००	०	०.००	०	०.००	०	०.००	०	०.००
5	फिक्कल गाँउपालिका	०	०.००	१	८६.००	०	०.००	१	१०९	१	९०७	०	०.००
6	तिनपाटन गाँउपालिका	०	०.००	०	०.००	१	१०	०	०.००	०	०.००	०	०.००
7	मरिण गाँउपालिका	१	६६७.९७	६	४०६.००	५	५००	०	०.००	१	१०००	०	०.००
8	हरिहरपुरगढी गाँउपालिका	०	०.००	१	७३.००	१	१००	०	०.००	०	०.००	०	०.००
9	गोलन्जोर गाँउपालिका	४	२१०६.६१	९	६०३.५०	३	२९०	०	०.००	०	०.००	०	०.००
	जम्मा	१६	८०१०.१६	२३	१५९४.५०	१८	१४१०	२	२२०	३	२९०७	१	१२६२.२५

सि.नं.	कार्यक्रम	लाभान्वित कृषक परिवार संख्या									
		लैङ्गिक			सामाजिक				आर्थिक		
		महिला	पुरुष	जम्मा	दलित	जनजाति	अन्य	जम्मा	विपन्न	अन्य	जम्मा
१	संघीय कार्यक्रम	४५	६७	११२	१५	४७	५०	११२	५५	५७	११२
२	प्रदेशस्तरको कार्यक्रम	२४५	४५६	७०१	१४०	२८०	२८१	७०१	२७५	४२६	७०१

३.५ राजस्व विवरण: आ.व. ०७५/७६ देखि हालसम्मको राजस्व विवरण

	राजस्व शिर्षक
--	---------------

आ.व.	14211, कृषि उत्पादन बिक्री आमदानी	14212, कृषि उत्पादन बिक्री आमदानी	१४२२९, अन्य प्रशासनिक सेवा शुल्क	१४३१२, प्रशासनिक दण्ड, जरिवाना र जफत	बेरुजु, १५१११	जम्मा	राजश्व (रु. हजारमा)
२०७५/०७६			५२९.५०				५२९.५०
२०७६/०७७			२२.१०		१४९९.३३		१५२१.४३
२०७७/०७८		७२.२१	१२.९०		२६०.६९		३४५.८०
२०७८/०७९			५२.३०		१२.३०		६४.६०
२०७९/०८०		४७८.७०	१०.५०		७.१०		४९६.३०
२०८०/०८१			३.५०				३.५०

३.६ आ.व. ०७५/७६ देखि हालसम्मको बेरुजु विवरण (रकम रु. हजार)

आ.व.	फछ्यौट बेरुजु रकम			जम्मा फछ्यौट प्रतिशत	फछ्यौट हुन बाँकी बेरुजु रकम		
	चालु	पूजिगत	जम्मा		चालु	पूजिगत	जम्मा
२०७५/०७६	१२०	१५३४.६१	१६५४.६१	२३.५०	०	५३८५.६४	५३८५.६४
२०७६/०७७	२५२.०६	०	२५२.०६	४.०२	०	६२९.११	६२९.११
२०७७/०७८	०	०	०	०	०	०	०
२०७८/०७९	०	०	०	०	०	०	०
२०७९/०८०	०	०	०	०	०	०	०

सि.न.	कार्यालयको नाम	आ.व. २०८०/८१ हालसम्मको फछ्यौट बेरुजु			जम्मा फछ्यौट %	फछ्यौट हुन बाँकी बेरुजु		
		असूल गर्न	नियमित गर्ने	जम्मा		असूल गर्न	नियमित गर्ने	जम्मा
१	कृषि ज्ञान केन्द्र, सिन्धुली						६०१४.७५	६०१४.७५

आ.व. ०७५/७६ र ०७६/७७ को विभिन्न वेरुजुहरू नियमित र समर्थनको लागि मन्त्रालयमा मिति २०७८/११/२२ गते च.नं. ३४७ मा रु. ३३६२५०७।०० को टिप्पणी फायल पेश भएको

३.७ प्रगती अपुगका कारणहरू:

प्रगति कम भएका कार्यक्रम	इकाइ	लक्ष्य परिणाम	बजेट रु हजार	प्रगति परिणाम	खर्च रु. हजार	प्रगति नपुगका जायज कारणहरू
अधिकृतस्तर आठौ (तलव भत्ता)	जना	२	१६६९	०	०	दरवन्दी रिक्त रहेर

प्रगति कम भएका कार्यक्रम	इकाइ	लक्ष्य परिणाम	बजेट रु हजार	प्रगति परिणाम	खर्च रु. हजार	प्रगति नपुगका जायज कारणहरु
मकै वर्द्धन कार्यक्रम	हेक्टर	४०	४०००	६२	२९१९	क्षेत्रफल अनुसार विस्तार धेरै गर्न सकिएता पनि रकम कम खपत भएको, विउ/विषादीको लागि थोरै रकम भएपनि पुग्ने
एभोकाडो/किवी प्रवर्द्धन कार्यक्रम	हेक्टर	४०	४०००	३६	२१६०	किवि तर्फ कार्यक्रममा थाक्रा ब्यवस्थापनमा धेरै रकम लाग्ने र क्षेत्रफल क्रमिक विकास हुदै
न्यूनतम समर्थन मूल्य (Minimum Support Price) कार्यान्वयन कार्यक्रम	पटक	१	१०००	०	०	सूचना खुलाउँदा निवेदन नपरेको र यस कार्यक्रममा प्रसार प्रचार कम गर्न सकिएको
प्रांगारिक मल वितरण कार्यक्रम	मे.टन	५००	५०००	१४१	१४३९	कृषकहरूमा अनुदान दिएको रासायनिक मलमा आकर्षण वढी र प्राङ्गारिक मल सम्बन्धी जनचेतना फैलाउन नसक्नु हाम्रो कमजोरी
जिल्लास्तर कृषि मेला महोत्सवहरुलाई सहयोग	संख्या	१	५०	०	०	रैथानेवालीको मेला प्रदर्शनी कार्यक्रम गरिएको भएता पनि अभिलेख राख्न र खर्च नलेखिएको
कृषि बिकासका लागि बीउ पुँजी कोष परिचालन	पटक	५	५०००	३	२९०७	२ साझेदारले प्रकृया पुगाएर कार्य नगरेको
सयपत्री फूल खेती प्रवर्द्धन कार्यक्रम	पटक	३	१०००	२	२३४	कृषकको माग कम भएको तथा प्रसार प्रचारमा कमजोरी भएको
उच्च प्रबिधियुक्त संरचनामा तरकारी खेती प्रबर्द्धन कार्यक्रम	रोपनी	१५	१०५००	४३	८०३०	कार्य उत्कृष्ट भएको तर कार्यविधिले तोकेको रकम भन्दा कममा प्रती वर्ग मिटरको कार्य सकिएकोले बजेट रहेको

३.८ सञ्चालित कार्यक्रमहरुको उपलब्धि विवरण र अनुदानग्राहिहरुको विवरण:

३.८.१ राष्ट्रपती उत्कृष्ट कृषक पुरस्कार कार्यक्रमको लागी उत्कृष्ट ३ कृषक छनौट भएको,
✓ कृषकलाई प्रोत्साहन मिलेको,

क्र.श.	व्यक्तिको नाम	ठेगाना	बाली	सम्पर्क नं.
१	सुजित खनाल	दुधौली न.पा. ०८	पशुपालन	९८१०३०२६२५
२	शान्ती कुमारी तामाङ	कमलामाई न.पा. ०७	तरकारी	९८४४१५६३०२
३	हरी वहादुर भुजेल	गोलझोर गा.पा. ०४	फलफूल (जुनार)	९८४४४०३०५२

३.८.२ स्थानिय तहका कृषि प्राविधिकहरु सग ५(पाँच) द्वैमासिक बैठक सम्पन्न,

मिति २०८०/०४/२५ गते सम्पन्न, कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालयका प्रमुख कोष नियन्त्रक हिरालाल भण्डारीज्यूको प्रमुख आतिथ्यतामा ३६ जनाको उपस्थितीमा कार्यक्रम गरिएको। मिति २०८०/०६/२९ गते सम्पन्न, जिल्ला समन्वय समितीका प्रमुख कारसाङ लामाज्यूको प्रमुख आतिथ्यतामा १६ जनाको उपस्थितीमा कार्यक्रम गरिएको। मिति २०८०/०८/२५ गते सम्पन्न, प्रधानमन्त्री आधुनिकिकरण परियोजना, परियोजना कार्यान्वयन एकाइ सिन्धुलीका प्रमुख याम कुमार श्रेष्ठज्यूको प्रमुख आतिथ्यतामा ४२ जनाको उपस्थितीमा कार्यक्रम गरिएको। मिति २०८०/११/१९ गते सम्पन्न, जिल्ला समन्वय समितीका प्रमुख कारसाङ लामाज्यूको प्रमुख आतिथ्यतामा १६ जनाको उपस्थितीमा कार्यक्रम गरिएको।

३.८.३ विभिन्न दिवसहरू मनाइएको

४३औं विश्व खाद्य दिवस मनाउने कार्यक्रम जिल्ला समन्वय समितिका प्रमुख कारसाङ लामाज्यूको प्रमुख आतिथ्यतामा ३५ जनाको उपस्थितिमा मिति २०८०/०६/२९ गते कार्यक्रम सम्पन्न गरिएको।

- ✓ खाद्यान्नको सन्तुलित प्रयोग सम्बन्धी प्रसार प्रचार भएको,
- ✓ पानीको सदुपयोग वाट कृषि उत्पादन अभिवृद्धि गर्ने उपायहरू सम्बन्धी छलफल तथा जनचेतना अभिवृद्धि,

विश्व माटो दिवस २०८० मनाउने कार्यक्रम जिल्ला समन्वय समितिका प्रमुख कारसाङ लामाज्यूको प्रमुख आतिथ्यतामा ४६ जनाको उपस्थितिमा मिति २०८०/१०/०७ गते कार्यक्रम सम्पन्न गरिएको।

- ✓ माटो र पानी, जीवनको थालनी मन्त्रे नाराका साथ कार्यक्रम मनाइएको,

- ✓ उक्त कार्यक्रममा राष्ट्रपती उत्कृष्ट कृषक पुरस्कार समेत वितरण गरिएको,

विषादी सप्ताह

- ✓ विषादी प्रयोगमा न्यूनीकरण गर्नका लागि सचेतनामुलक कार्यक्रम तथा प्रभातफेरी सम्पन्न,

२१औं राष्ट्रिय धान दिवस मनाउने कार्यक्रम सम्पन्न,

- ✓ २१औं राष्ट्रिय धान दिवस तथा रोपाइ महोत्सव, २०८१ भब्यताका साथ सम्पन्न गर्न “जलवायु मैत्री कृषि, धान उत्पादनमा बृद्धि” भन्ने नारका साथ कोइलादेवी महिला उद्यमी स्वालम्बी कृषक समुहसगको सहकार्यमा कमलामाई नगरपालिका ४ जमुना कुमारी पुरीको खेतमा धान दिवस तथा रोपाइ महोत्सव मनाइयो।

३.८.४ आकस्मिक बाली संरक्षण कार्यक्रम: यस कार्यक्रममा विभिन्न समयमा कार्यालयमा आउने कृषकहरूले नियमित बाली संरक्षण संवन्धी प्राविधिक सरसल्लाह र विषादीको सेवा प्राप्त गरेका र विभिन्न समयमा भएका रोग किराका प्रकोपको लागी नियन्त्रणको कार्य गर्न सकिएको,

३.८.५ “सार्वजनिकरण गोष्ठी तथा सार्वजनिक सुनुवाई गोष्ठी” यहि मिति २०८०/०५/२५ गते सम्पन्न, माननिय मात्रिका प्रसाद भट्टराईज्यूको प्रमुख आतिथ्यतामा र जिल्ला समन्वय समितीका प्रमुख कारसाङ लामाज्यूको अध्यक्षतामा ६६ जनाको उपस्थितीमा कार्यक्रम गरिएको।

- ३.८.६ “जिल्लास्तर योजना तर्जुमा गोष्ठी” यहि मिति २०८०/११/१८ गते सम्पन्न,
जिल्ला समन्वय समितीका प्रमुख कारसाङ लामाज्यूको अध्यक्षतामा र माननिय मात्रिका प्रसाद भट्टराईज्यूको
प्रमुख आतिथ्यतामा र ४४ जनाको उपस्थितीमा कार्यक्रम गरिएको।
- ३.८.७ वार्षिक प्रगती पुस्तिका प्रकाशन गरिएको,
- ३.८.८ लाभग्राहि पुस्तिका प्रकाशन गरिएको,

३.८.९ साना सिंचाइ कार्यक्रम

कृषि ज्ञान केन्द्र सिन्धुलीको अ.व. २०८०/८१ को स्वीकृत कार्यक्रम ब.उ.शी.नं. ३१२०१०२३३, क्र.सं.२.७.१५.११३७, ×साना सिंचाइ" कार्यक्रममा बजेट रु.९०,००,०००/- (अक्षरूपी नब्बे लाख मात्र) रहेको थियो। यस कार्यक्रमको मुख्य उद्देश्य साना सिंचाइहरूको निर्माण तथा मर्मत सम्भार गरी खेतीयोग्य जमिनमा सिंचाइ सुविधाको व्यवस्थापन तथा विस्तार गर्ने हो। यस कार्यक्रम अन्तरगत कुल जम्मा ३३ साझेदार (तालिका नं.) वाट कुल जम्मा ४७.६६ हेक्टर कृषि योग्य भुमीमा सिंचाइ सुविधाको व्यवस्थापन तथा विस्तार भएको छ। कुल सरकारी र निजी साझेदारीमा ९८७७१३९।०० रूपैयाको लागतमा सिंचाइ सुविधा थप भएकोमा कृषि विकास कार्यालयको अनुदान रकम ६९४०७८०।०० रहेको छ।

- ✓ यस कार्यक्रममा कुल १९ पानी संरक्षण टंकी (६८६.५९ घन मि.), इनार ८ वटा, प्लास्टिक पोखरी २ वटा, कुलो २ स्थानमा १५०.२० मिटर र थोपा सिंचाइ संरचना २ स्थानमा वनेको छ,
- ✓ यस कार्यक्रममा ३ वटा इन्टेक, कुल २१,१०० मिटर सिंचाइ पाइप, १८ वटा मोटर र १००० लिटरको १ वटा प्लास्टिक ट्याकी वितरण भएको छ,

क्र. सं.	साझेदारको नाम	ढेगाना	निर्माण कार्य	लागत अनुमान रु.	अधिकतम अनुदान रु.	कार्यको कुल खर्च रु.	कार्यालय को खुद लागत सहभागिता रु.	साझेदार को लागत सहभागिता रु.	सिंचाइ सुविधा पुग्ने कुल क्षेत्रफल (रोपनी)	कैफिय त
१	आत्रेय कृषि तथा पशुपंक्षी फर्म	तिनपाटन-१	पानी संकलन टंकी र पाइपलाइन विस्तार	383430	300000	331983	232078	99905	54.93	
२	नव शान्त कृषि तथा पशुपालन फर्म	सुनकोशी ७	इन्टेक निर्माण तथा पाइपलाइन विस्तार	375018	300000	375018	288000	87018	120.00	
३	हमालडिही उषा कृषि तथा पशुपन्छी पालन फर्म	गोल्लजर गा. पा. ५	पानी संकलन टंकी र पाइपलाइन विस्तार	378468	300000	595799	266520	329279	42.00	
४	जिबिका कृषि नर्सरी तथा पशुपन्छी पालन कृषि फर्म	गोल्लजर गा. पा. ५	पानी संकलन टंकी र पाइपलाइन विस्तार	361602	289282	305635	232937	72698	50.00	
५	बिष्णु माया अर्गानिक कृषि फार्म	तिनपाटन-१,	इनार निर्माण तथा पाइपलाइन विस्तार	388040	300000	251226	182227	68999	15.00	
६	बिन्दा बहुउद्देश्यीय कृषि तथा पशुपन्छी फर्म	कमलामाई न. पा. ५	इनार निर्माण तथा पाइपलाइन विस्तार	151826	121461	151826	116602	35224	6.65	
७	जरायोटा कृषि तथा पशुपन्छी फर्म	कमलामाई न. पा. ५	इनार निर्माण तथा पाइपलाइन विस्तार	159555	127644	147929	113238	34692	10.00	
८	महाकाली ब.उ. कृषि तथा पशुपन्छी फार्म	फिक्कल ६,	इनार निर्माण तथा पाइपलाइन विस्तार	344765	275812	245820	185623	60196	20.00	
९	पंचवती नर्सरी तथा कृषि फर्म	फिक्कल ६,	पानी संकलन टंकी र पाइपलाइन विस्तार	430294	300000	353033	226191	126841	16.30	
१०	रत्नावती कृषि तथा पोल्ती फर्म	फिक्कल ६,	संकलन टंकी र पाइपलाइन विस्तार	396653	300000	288521	201494	87026	1.80	
११	मेहनती बहुउद्देश्यीय कृषि फर्म	दुधौली न. पा. ६	थोपा सिंचाइ	323018	258414	315016	241677	73340	1.33	
१२	एन स्कायर एग्रिकल्चर फार्म	कमलामाई न. पा. ८,	संकलन टंकी र पाइपलाइन विस्तार	369524	295619	298964	227347	71618	13.31	
१३	आष्टार कृषक समुह	तिनपाटन-११,	संकलन टंकी र पाइपलाइन विस्तार	364780	291824	352734	270514	82220	15.16	
१४	निगाले पशुपन्छी तथा कृषि फर्म	फिक्कल २,	इन्टेक निर्माण तथा पाइपलाइन विस्तार	400554	300000	311556	209335	102221	50.00	
१५	बितिजोर नमुना कृषि तथा पशुपन्छी फर्म	गोल्लजर गा. पा. २,	संकलन टंकी मर्मत र पाइपलाइन विस्तार	300173	240138	289857	222280	67577	17.00	
१६	कमलामाई पाडा पाडी फर्म	दुधौली ११,	इनार निर्माण तथा पाइपलाइन विस्तार	240877	192702	136597	101570	35028	25.95	
१७	दिपक फलफुल नर्सरी	गोल्लजर गा. पा. ५,	पानी संकलन टंकी र पाइपलाइन विस्तार	363921	291137	345552	259790	85762	10.00	

क्र. सं.	साझेदारको नाम	ढेगाना	निर्माण कार्य	लागत अनुमान रू.	अधिकतम अनुदान रू.	कार्यको कुल खर्च रू.	कार्यालय को खुद लागत सहभागिता रू.	साझेदार को लागत सहभागिता रू.	सिंचाई सुविधा पुग्ने कुल क्षेत्रफल (रोपनी)	कैफियत
१८	राज कुमार फलफूल नर्सरी फर्म	गोल्जर गा. पा. ५,	पानी संकलन टंकी र पाइपलाइन विस्तार	367482	293986	346027	249699	96327	12.00	
१९	शिशिर बसन्त बहुउद्देश्यीय कृषि व्यवसाय फर्म	तिनपाटन-१०,	पानी संकलन टंकी र पाइपलाइन विस्तार	413102	300000	557453	288000	269453	14.64	
२०	सुजिता कृषि मत्स्य पशुपन्छी घाँस उत्पादन फर्म	दुधौली १०,	इनार निर्माण तथा पाइपलाइन विस्तार	233843	187074	201545	153753	47792	7.02	
२१	सुनाखरी कृषक समूह	गोल्जर गा. पा. २,	कुलो निर्माण	429493	300000	403750	267406	136344	30.00	
२२	भोटेगाउँ पशुपन्छी तथा कृषि फर्म	फिक्कल १,	पानी संकलन टंकी र पाइपलाइन विस्तार	399191	300000	349973	248626	101348	24.00	
२३	सापकोटा पशुपन्छी पालन केन्द्र तथा व.ऊ. कृषि फर्म	दुधौली १,	इनार निर्माण तथा पाइपलाइन विस्तार	205830	164664	149909	113341	36568	19.30	
२४	रानीचुरी पशुपन्छी तथा नर्सरी फर्म	कमलामाई न. पा. १२,	पाइप जोड्ने/बिछ्याउने	197328	157863	143253	108288	34965	57.90	
२५	उमरा पशुपन्छी माछा पालन तथा कृषि फर्म	गोल्जर गा. पा. ५,	पानी संकलन टंकी र पाइपलाइन विस्तार	285187	228149	276271	211891	64380	146.43	
२६	धनसरी बहुउद्देश्यीय कृषि फर्म	दुधौली न. पा. ११ ,	थोपा सिंचाई	310585	248468	312903	238383	74519	53.24	
२७	निरज आर्गानिक तरकारी खेति	गोल्जर गा. पा. ५,	पानी संकलन टंकी र पाइपलाइन विस्तार	345555	276444	311502	238144	73358	15.00	
२८	आशिका कृषि तथा पशुपन्छी फर्म	गोल्जर गा. पा. ५,	पानी संकलन टंकी र पाइपलाइन विस्तार	335881	268705	289122	220549	68573	7.70	
२९	ठकुरी जुनार फलफूल तथा पशुपन्छी कृषि फर्म	गोल्जर गा. पा. ४,	पानी संकलन टंकी र पाइपलाइन विस्तार	407438	300000	358306	248694	109611	17.00	
३०	नमुना ज्योति फलफूल तथा तरकारी उत्पादन फर्म	गोल्जर गा. पा. ४,	पानी संकलन टंकी र पाइपलाइन विस्तार	314748	251798	190016	131038	58978	13.00	
३१	यशोदा कृषि तथा फलफूल कृषि फर्म	गोल्जर गा. पा. ४,	पानी संकलन टंकी र पाइपलाइन विस्तार	418059	300000	337440	223505	113935	42.00	
३२	फिक्कल कृषि तथा नर्सरी उधोग	फिक्कल १,	इनटेक निर्माण तथा पाइपलाइन विस्तार	331621	265297	266592	202661	63930	10.00	
३३	द्वारठाकुर कृषि पशुपन्छी माछा तथा ड्रागन फ्रुट फर्म	हरिहरपुरगढी ०५ ,	कुलो निर्माण	294729	235783	286011	219377	66633	14.68	
	जम्मा			11022568	8562264	9877139	6940780	2936359	953.34	

साना सिंचाई कार्यक्रमका केहि झलकहरू

सुनाखरी कृषक समूह, गोलन्जोर-०२

भोटेगाउँ पशुपन्छी तथा कृषि फर्म, फिक्कल-०१

द्वारठाकुर कृषि पशुपन्छी तथा ड्रागन फ्रुट फर्म, हरिहरपुरगढी-०५

आपँटार कृषक समूह, तिनपाटन-११

नवशान्ता कृषि तथा पशुपालन फर्म, सुनकोशी-०७

यशोदा कृषि तथा फलफूल कृषि फर्म, गोलन्जोर-०४

नमुना ज्योति फलफूल तथा तरकारी उत्पादन फर्म, गोलन्जोर-०४

निरज अर्गानिक कृषक तरकारी खेती, गोलन्जोर-०४

राज कुमार फलफूल नर्सरी फर्म, गोलन्जोर-०४

दिपक फलफूल नर्सरी, गोलन्जोर-०४

कमलामाई पाडापाडी फर्म, दुधौली-११

निगाले पशुपन्छी तथा कृषि फर्म, फिक्कल-०२

पंचाबती नर्सरी तथा कृषि फर्म, फिक्कल-०३

महाकाली बहुउद्देश्य कृषि तथा पशुपन्थी फर्म, फिक्कल-०६

आत्रेय कृषि समूह तथा पशुपन्थी फर्म प्रा.लि., तिनापाटन-०१

ठकुरी जुनार फलफुल तथा पशुपन्थी कृषि फर्म, गोलन्जोर-०४

आशिका कृषि तथा पशुपन्थी फर्म, गोलन्जोर-०५

उमारा पशुपन्थी माछापालन फर्म, गोलन्जोर-०५

रानीचुरी पशुपन्थी तथा तरकारी नर्सरी, कमलामाई-१२

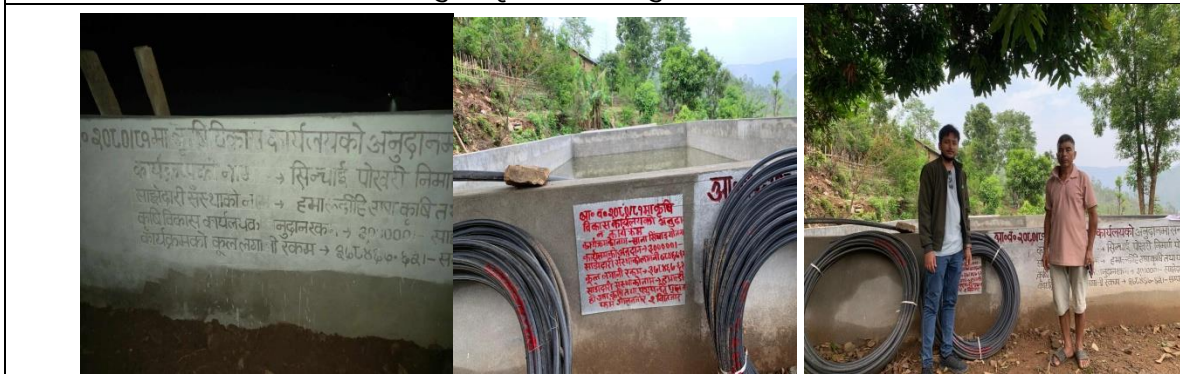
सुजिता कृषि मत्स्य पशुपन्थी घाँस उत्पादन फर्म, दुधौली-१०

शिशिर बसन्त बहुउद्देश्यीय कृषि व्यवसाय फर्म, तिनपाटन-१०

बितिजोर नमुना कृषि तथा पशुपन्छी फर्म, गोलन्जोर-०२

हमाल्लीहि उषा कृषि तथा पशुपन्छी पालन फर्म, गोलन्जोर-०२

मिहेनेती बहुउद्देश्यीय कृषि फर्म, दुधौली-०६

धनसरी बहुउद्देश्य कृषि फर्म, दुधौली-११

रत्नावती कृषि तथा पोल्ट्री फर्म, फिक्कल-०६

विष्णुमाया अर्गानिक कृषि फर्म, तिनापाटन-०१

जरायोटर कृषि तथा पशुपन्छी फर्म, कमलामाई-११

बिन्दा बहुउद्देश्यीय कृषि तथा पशुपन्छी फर्म, कमलामाई-०५

सापकोटा पशुपन्छी पालन केन्द्र तथा बहुउद्देश्यीय कृषि फर्म, दुधौली-०१

जीविका कृषि नर्सरी तथा पशुपन्छी पालन कृषि फर्म, गोलन्जोर-०५

फिक्कल कृषि तथा नर्सरी उद्योग, फिक्कल-०१

एन स्कायर एग्रिकल्चर फर्म, कमलामाई-०८

३.८.१० मकैवाली प्रवर्द्धन कार्यक्रम

कृषि ज्ञान केन्द्र सिन्धुलीको अ.व. २०८०/८१ को स्वीकृत कार्यक्रम ब.उ.शी.नं. ३१२०१०२३, क्र.सं.२.७.१५.११२५, मकै बाली प्रवर्द्धन कार्यक्रममा बजेट ४०,००,०००/- (अक्षरूपी चालिस लाख मात्र) मात्र विनियोजन भएको थियो। यस कार्यक्रममा 'कृषि विकास कार्यान्वयन कार्यविधि, २०८०' अनुसार कार्यान्वयन गर्दा कुल जम्मा ९ साझेदार मार्फत ६२.१६८ हेक्टरमा मकै वाली प्रवर्द्धन भएको छ। यस कार्यक्रम अन्तर्गत तपसिलका साझेदार मार्फत निम्नानुसारका कार्य भएको छ।

- ✓ उन्नत मकै विउ वितरण: ६८० के.जी.
- ✓ विषादी वितरण: इमामेक्टिन वेन्जोइड २६०० प्याकेट, इमिडाक्लोरोपिड १८०० प्याकेट र मालाथियन ९० केजी
- ✓ स्प्रेयर ५८ वटा
- ✓ सिडर मेसिन १५ वटा
- ✓ विडर मेसिन ७ वटा
- ✓ मकै छोडाउने मेसिन २२ वटा
- ✓ कम्वाइन मिल: ९ वटा
- ✓ मिनि टिलर: २१ वटा
- ✓ थ्रेसिङको लागि त्रिपाल: ५० वटा
- ✓ सिंचाइ इनार: ४ वटा
- ✓ पानि तात्रे मेसिन: १७ वटा
- ✓ १३३० मिटर सिंचाइ पाइप
- ✓ ३०० मिटर सिंचाइ कुलो निर्माण

क्र.स.	साझेदारको नाम	ठेगाना	लागत अनुमान अनुसार (रु.)	अधिकतम लागत सहभागिता (रु.)	कार्यको कुल खर्च (रु.)	कार्यालयको खुद अनुदान (रु.)
१	सावित्री विजबुद्धि कृषक समूह	तिनपाटन-०१	७८६,०७०	५०९,४५६	८३३,९७७.९८	४८१,७७६.५५
२	हिमाल लघुउद्भम कृषि सहकारी संस्था लिमिटेड	कमलामाई-०१	७४२,८२९	४३६,६४३	७२१,६५१.७४	४२२,३७१.३९
३	सिन्धुली कर्मतारा कृषि सहकारी संस्था	कमलामाई-०६	६९१,६००	३६०,८००	६९२१००.०९	३६०,८००.००
४	बेलटार कृषक समूह	तिनापाटन-०४	९७६,८९२	६००,०००	९९०,०८०.९६	५२९,८८०.९४
५	रातामाटा बहुउद्देश्य कृषक समूह	मरिण-०२	३१५,८००	२१२,२६०	२९१,८००.००	१९९,८६०.००
६	रिजन बहुउद्देश्य कृषि फर्म	दुधौली-०९	३५०,५२८	२२५,८०२	३६१,७६८.३४	१७५,५१२.००
७	श्रीपुर कृषि अर्गानिक तथा पशुपन्छी फर्म	दुधौली-११	३८७,५२४	२८४,७३९	४०३,५४५.४४	२०३,६५४.१२
८	कोईलादेवी महिला उद्दमी स्वावलम्बी कृषक समूह	कमलामाई-०५	६८२,५२०	४०१,९८६	६८३,१५४.३१	४०१,९८५.२९
९	मिना कृषि तथा पशुपन्छी फर्म	दुधौली-११	४०४,३२४	२८७,२७४	४२२,१६३.६२	१८१,६१४.४५
	जम्मा		५,३३८,०८७	३,३१८,९६०	५,४००,२४२.४८	२,९५७,४५४.७४

रातामाटा बहुउद्देश्य कृषक समुह, मरिण २ (मकै खेती प्रवर्द्धन कार्यक्रम)

हिमाल लघुउद्यम कृषि सहकारी संस्था लि., क.न.पा.-०१

श्रीपुर कृषि अर्गानिक तथा पशुपन्छी फर्म, दुधौली-११

कर्मतारा कृषि सहकारी संस्था, क.न.पा.-०६

कोईलीदेवी महिला उद्यमी स्वालम्बी कृषक समुह, क.न.पा.-०५

बेलटार कृषक समूह, तिनपाटन-४, सिन्धुली

मिना पशुपन्धी तथा कृषि फर्म, दुधौली-११ सिन्धुली

सावित्री विजबृद्धि कृषक समूह, तिनपाटन-१, सिन्धुली

मकै प्रवर्द्धन कार्यक्रम अन्तरगत साझेदार सहकारी तथा समुह र प्राप्त सामाग्री

क्र. स.	समूह/ सहकारी/ फर्म	मकै विउ (केजी)	ईमामेक्विटन बेन्जोईड (प्याकेट)	ईमिडाक्लो रोप्रिड (प्याकेट)	मालाथिय न (केजी)	स्प्रेयर (वटा)	सिडर मेसिन (वटा)	विडर मेसिन (वटा)	मकै छोडाउ ने मेसिन (वटा)	कम्बा ईन मिल (वटा)	मिनी टिलर (वटा)	त्रिपाल (वटा)	ईनार (वटा)	पानि तान्ने मेसिन (वटा)	पाईप (मि.)	कुलो (मि.)
१	सावित्री विजबुद्धि कृषक समूह	९०	३००	३००	०	६	०	०	३	५	२	०	१	५	५००	०
२	हिमाल लघुउद्भम कृषि सहकारी संस्था लिमिटेड	१२०	४००	३००	०	१०	४	०	४	०	६	०	०	०	०	७०
३	सिन्धुली कर्मतारा कृषि सहकारी संस्था	१००	३००	३००	०	७	१	२	०	०	८	१६	०	०	०	२३०
४	बेलटार कृषक समूह	१२०	४००	३००	०	१	०	०	४	२	२	०	०	०	०	०
५	रातमाटा बहुउद्देश्य कृषक समूह	०	०	०	०	४	२	०	२	०	१	०	०	५	०	०
६	रिजन बहुउद्देश्य कृषि फर्म	३०	३००	१००	१०	०	०	२	३	०	१	५	१	१	०	०
७	श्रीपुर कृषि अर्गानिक तथा पशुपन्छी फर्म	६०	३००	२००	०	१	१	१	१	०	०	०	१	१	२३०	०
८	कोईलादेवी महिला उद्दमी स्वावलम्बी कृषक समूह	१००	३००	३००	८०	२८	७	१	४	२	०	२८	०	४	४००	०
९	मिना कृषि तथा पशुपन्छी फर्म	६०	३००	०	०	१	०	१	१	०	१	१	१	१	२००	०
	जम्मा	६८०	२६००	१८००	९०	५८	१५	७	२२	९	२१	५०	४	१७	१३३०	३००

मकै प्रवर्द्धन कार्यक्रम अन्तरगत साझेदार सहकारी तथा समुहका सदस्य र प्राप्त सामाग्री

क्रं.स	कृषकको नाम	ठेगाना	सामाग्रीको नाम				परिमाण मकै रोप्ने मेसिन	सम्पर्क नं.	
			पानि तात्रे पम्प	कम्बाइन राइस मिल	मिनिटिलर	स्प्रेयर ट्याङ्की			मकै छोडाउने मेसिन
१	कोइलादेवी महिला उद्यमी स्वावलम्बी कृषक समूह, क.न.पा. -5								
	यज्ञ कुमारी थापा	क.न.पा. - 5		1					9807604858
	भोज कुमारी थापा	क.न.पा. - 5		1					9800246140
	सरिता भुजेल	क.न.पा. - 5		1					9807861720
	देविमाया अधिकारी	क.न.पा. - 5		1					9814801577
	जानुका माया पहाडी	क.न.पा. - 5		1					9844076152
	रमना पुरी	क.न.पा. - 5		1			1		9812191202
	कोपिला पुरी	क.न.पा. - 5		1			1		9844417035
	रुपा कुमारी पुरी गिरी	क.न.पा. - 5		1			1		9844226478
	अनित सुनुवार	क.न.पा. - 5		1			1		9860423951
	मसली कुमारी थापा	क.न.पा. - 5		1			1		9844217296
	छत्र कुमारी ढकाल	क.न.पा. - 5		1			1		9812055910
	साबित्र थापा	क.न.पा. - 5		1					9841146139
	तारा देवी श्रेष्ठ	क.न.पा. - 5		1					9827600800
	गंगा श्रेष्ठ	क.न.पा. - 5		1			1		9817620108
	झलक कुमारी गिरी	क.न.पा. - 5					1		9849568875

क्रं.स	कृषकको नाम	ठेगाना	सामाग्रीको नाम				परिमाण मकै रोप्ने मेसिन	सम्पर्क नं.
			पानि तात्रे पम्प	कम्बाइन राइस मिल	मिनिटिलर	स्प्रेयर ट्याङ्की		
	मिना कुमारी पौडेल	क.न.पा.- 5					1	9717861607
	जमुना पुरी	क.न.पा.- 5					1	9844139785
	प्रतिज्ञा पुरी	क.न.पा.- 5					1	9844081492
	बिष्णुमाया पुरी	क.न.पा.- 5					1	9812688075
	दुर्गा गिरी	क.न.पा.- 5					1	9815819384
	निर्मला थापा	क.न.पा.- 5					1	9816852524
	दोपा बुढाथोकी	क.न.पा.- 5					1	9812154520
	भोज कुमारी बुढाथोकी	क.न.पा.- 5					1	9809686750
	जानुका घिमिरे	क.न.पा.- 5					1	9862708673
	धनमाया भुजेल	क.न.पा.- 5					1	9807678577
	सावित्रा थापा	क.न.पा.- 6					1	9841146139
	तुलसा गौतम	क.न.पा.- 5					1	9815813090
	लक्ष्मी कार्की	क.न.पा.- 5					1	9842421191
	जानुका माया पहाडी	क.न.पा.- 5					1	9844076152
२	साबित्री बिजबूदि कृषक समुह, तिनपाटन -1							
	कल्पना दाहाल	तिनपाटन - 1		1				9809686126

क्रं.स	कृषकको नाम	ठेगाना	सामाग्रीको नाम				परिमाण मकै रोप्ने मेसिन	सम्पर्क नं.
			पानि तात्रे पम्प	कम्बाइन राइस मिल	मिनिटिलर	स्प्रेयर ट्याङ्की		
	नोष्ट कुमारी शाही	तिनपाटन - 1		1				9812054454
	पुर्ण बहादुर बसेल	तिनपाटन - 1		1				9828533154
	शुदर्शन बराल	तिनपाटन - 1		1				9865143198
	छत्र ब. बराल	तिनपाटन - 1		1				9854041741
	केदार ब. कटुवाल	तिनपाटन - 1		1				9844539168
	सोम प्रसाद पौडेल	तिनपाटन - 1		1				9864138267
	टोक ब. पाख्रिन	तिनपाटन - 1			1			9817697388
	पदं ब. सुनुवार	तिनपाटन - 1			1			9870688148
	मान बहादुर मगर	तिनपाटन - 1			1			9863546356
	पदम ब. पाख्रीन	तिनपाटन - 1			1			9812048297
	गोविन्द बहादुर दहाल	तिनपाटन - 1			1			9813925268
	जानुका देवकोटा	तिनपाटन - 1			1			9864046302
	बोधराज मौडेल	तिनपाटन - 1		1				9844532221
3	हिमाल लक्ष्म उद्यम कृषि सहकारी संस्था, क.न.पा. -1							
	दिपक ब. थापा	क.न.पा. 1				1	1	9864735548
	माधव ब. थापा	क.न.पा. 1				1		9864142940

क्रं.स	कृषकको नाम	ठेगाना	सामग्रीको नाम				परिमाण मकै रोप्ने मेसिन	सम्पर्क नं.
			पानि तात्रे पम्प	कम्बाइन राइस मिल	मिनिटिलर	स्प्रेयर ट्याङ्की		
	ज्ञानेन्द्र ब.थापा	क.न.पा. 1				1		9864262027
	सानु देवकोटा	क.न.पा. 1				1		9844593312
	बिनु गोले	क.न.पा. 1			1	1		9764135717
	दोजमाया स्याङताङ	क.न.पा. 1				1	1	9741669021
	नोर विन्दा थापा	क.न.पा. 1				1		9749722179
	तिर्थ थोकर	क.न.पा.- 1					1	9863344556
	प्रेम ब.थापा	क.न.पा.- 1					1	9864118404
	दिपक ब. थापा	क.न.पा.- 1					1	9864135548
	नोर विन्दा थापा	क.न.पा.- 1					1	8949722179
	पंच विर थोकर	क.न.पा.- 1					1	9843106236
	गणेश कुमारी थापा	क.न.पा.- 1					1	9844950088
	शेर ब. थापा	क.न.पा.- 1			1			9861648223
	अमृत ब.थापा	क.न.पा.- 1			1			9863546818
	चुडा ब. थापा	क.न.पा.- 1			1			9864262027
	देश ब. गोले	क.न.पा.- 1			1			9861031904
	लक्ष्मी थापा	क.न.पा.- 1			1			9864135717

क्रं.स	कृषकको नाम	ठेगाना	सामाग्रीको नाम				परिमाण	सम्पर्क नं.	
			पानि तात्रे पम्प	कम्बाइन राइस मिल	मिनिटिलर	स्प्रेयर ट्याङ्की			मकै छोडाउने मेसिन
4	बेल्टार कृषक समुह, तिनपाटन -4								
	मंगले पुर्वछाने	तिनपाटन - 4			1				9881113638
	मान बहादुर मगर	तिनपाटन - 4			1				9864051937
	पोष्ठराज पोख्रेल	तिनपाटन - 4		1					9864051937
	बोध ब. पुलामी	तिनपाटन - 4		1					9864051520
	मान ब. पुलामी	तिनपाटन - 4		1					9864135528
	नानी ब. पुलामी	तिनपाटन - 4		1					19843152353
	लक्ष्मण पहाडी	तिनपाटन - 4					1		19864051570
	जानुका पुलामी	तिनपाटन - 4				1			9863692341
	कृष्ण मंग्रन्ती	तिनपाटन - 4					1		9813652789
5	बेल्टार कृषक समुह, मरिण २								
	भक्त कुमारी गमछानि	मरिण-2					1		9844948203
	गोकुल ब. आले	मरिण-2						1	98663746675
	कृष्टि लुङ्गेली राना	मरिण-2				1			9840837706
	सन्त कुमार अष्टानी	मरिण-2				1			9742923744
	इशरा ठाडा	मरिण-2				1			9840947400
	पाण्डे सि लो	मरिण-2				1			9869888861

३.८.११ ब्यवसायिक तरकारी खेती प्रवर्द्धन कार्यक्रम

यस कार्यक्रममा कूल जम्मा २७ साझेदार मार्फत कूल ८३.९ हेक्टरमा ब्यवसायिक तरकारी खेतीको प्रवर्द्धन भएको छ। यस कार्यक्रममा कूल १७८८० वर्ग मिटरको संरक्षित संरचना निर्माण भएको छ भने १०.९२ हेक्टरमा खुल्ला जमिनमा नयाँ तवरले ब्यवसायिक तरकारी खेती शुरूवात भएको छ। साथै विभिन्न सिंचाइ सुविधा र मेशिनरीको सुविधा मार्फत कुल ८३.९ हेक्टरमा ब्यवसायिक तरकारी खेती भइ तरकारीको वर्ष भर उत्पादन हुने प्रक्षेपण गरिएको छ।

क्र.सं.	समूह/सहकारी/फर्मको नाम	ठेगाना	सम्झौता रकम	अधिकतम अनुदान रकम रू.	कार्य सम्पन्न रकम रू.	अनुदान रकम
१	रत्नमाला कृषक समूह	कमलामाई-७	1011342	697219	1018540.74	680600
२	सेती देवी कृषक समूह	कमलामाई-७	305341	198468	325989	193058.64
३	कमला कृषि फर्म	कमलामाई-७	252029	176080	245808	168563
४	उतम कृषि फर्म	कमलामाई-७	332029	२२२७८०	327058.72	208080.26
५	लक्ष्मी बहुउद्देश्य कृषि तथा पशुपन्छी फर्म	कमलामाई-५	245404	174643	248533	159798
६	अर्गानिक बहुउद्देश्य कृषि तथा पशुपन्छी फर्म	कमलामाई-१०	381872	257696.45	420630.81	236777.36
७	झरना एकिकृत कृषि तथा पशुपन्छी फर्म	तिनपाटन-६	275729	193470.34	270521.3	182779.12
८	पोखरेल पशुपन्छी पालन फर्म	तिनपाटन-४	334029	223780	316757	201647
९	न्यू टिकटक कृषि तथा पशुपन्छी फर्म	गोलन्जोर-५	375267	253083	386080.47	206260.5
१०	नेशनल जुनार फार्मिङ एण्ड एग्रिकल्चर नर्सरी फर्म	गोलन्जोर-५	267288	177676.69	285657.16	139811
११	बाघभैरव पशुपन्छी पालन तथा कृषि फर्म	गोलन्जोर-५	310200	169265	318075	145015
१२	जिविकोपार्जन जुनार उत्पादन कृषि सहकारी सं.	गोलन्जोर-५	892330	595431	926427	574225.55
१३	चण्डेश्वरी पशुपन्छी तथा कृषि फर्म	गोलन्जोर-५	272905	147894	266405	139300
१४	युवा स्वरोजगार कृषि पशुपन्छी व्यवसाय कृषक समूह	गोलन्जोर-४	451688	320462	458507	310289
१५	कालिका कृषक समूह	गोलन्जोर-२	503393	352375.38	461430.41	313679
१६	पाँच पाण्डव महाभारत कृषक समूह	गोलन्जोर-१	591786.8	409650.8	599102.45	333463.68
१७	सुन्दरी तरकारी फर्म	हरिहरपुरगढी-२	244404	174142	240052	111767.3
१८	महादेव कृषक समूह	हरिहरपुरगढी-५	371293	253705	348291	220656
१९	झगरेबेशी कृषि तथा तरकारी फर्म	फिक्कल-५	424805	297363	371348	252822
२०	भावना कृषि तथा पशुपालन फर्म	फिक्कल-३	277093.4	195426	255713	164905
२१	गेरुडाँडा कृषि तथा पशुपन्छी फर्म	फिक्कल-६	332029	222780	276886	174420

२२	कल्पना बहुउद्देश्य कृषि तथा पशुपन्छी फर्म	दुधौली-१०	258604	181242	258026	163632
२३	देवीथान कृषि पशुपन्छी फर्म	दुधौली-१४	299693	200086	306096	163189
२४	अन्नपूर्ण एग्रिकल्चर एण्ड इन्जिनी सप्लायर्स	दुधौली-११	334029	223780	307413	168649
२५	प्रगतिशिल बंगुर पालन कृषक समूह	मरिण-५	746125	402488	733523	394999
२६	दिपज्योति कृषक समूह	मरिण-६	640989	454532.56	640873.42	409096
२७	नेत्रकाली कृषि सहकारी सं.लि.	घ्याङ्गलेख-४	464361	304873	411856	263295
	जम्मा		१११९६०५८	७४८०३९३	११०२५६००	६६८०७७७

युवा स्वरोजगार कृषि तथा पशुपन्छी पालन कृषक समूह, गोलन्जोर - 4

जिविकोपार्जन जुनार उत्पादक कृषि सहकारी, गोलन्जोर - 5

चण्डेश्वरी पशुपन्छी पालन तथा कृषि फर्म, गोलन्जोर - 5

बागभैरव पशुपन्छी पालन तथा कृषि फर्म, गोलन्जोर - 5

झगरेवेशी कृषि तथा तरकारी फर्म, फिक्कल ५

सेती देवी कृषक समूह, कमलामाई ७

उत्तम कृषि फर्म, कमलामाई ७

प्रगतिशिल वंगुर पालन कृषक समूह, मरिण ५

अन्नपूर्ण एग्रीकल्चर एण्ड इन्जिनीयर्स, दुधौली-११

रत्नमाला कृषक समूह, कमलामाई ७

कमला कृषि फर्म, कमलामाई ७

सुन्दरि तरकारि फर्म, हरिहरपुर गाढि २

महादेव कृषक समूह, हरिहरपुर गाढि ५

अर्गानिक बहुउद्देशीय कृषि तथा पशुपन्छि फर्म, कमलामाई १०

श्री यूवा स्वरोजगार कृषि पशुपन्छी वसाय कृषक समूह गोलजोर-४ का सदस्यहरू र प्राप्त सामाग्री

क्र.सं.	नाम थर	टनेल सं.	थोपा सिचाइ	प्लाष्टिक क्रेट	गोलभेडा बिउ र ग्राम	प्राविधिक लिफलेट
१	कुल बहादुर पुर्वछाने मगर	३	३	१५	३	३०
२	सुवास श्रेष्ठ	१	१	५	१	३०
३	तुलाराम पुर्वछाने	२	२	१०	२	३०
४	डोर बहादुर बिश्वकर्मा	१	१	५	१	३०
५	हरा बहादुर राना	२	२	१०	२	३०
६	झलक सिजाली मगर	१	१	५	१	३०
७	अभिमन्यू थापा मगर	१	१	५	१	३०
८	नेत्र लाल श्रेष्ठ	१	१	५	१	३०
९	डोर बहादुर पुर्वछाने मगर	१	१	५	१	३०
१०	चित्र बहादुर तमाङ्ग	१	१	५	१	३०
११	इन्द्र लाल तमाङ्ग	१	१	५	१	३०
१२	घनिन्द्र राना मगर	१	१	५	१	३०
१३	कृष्ण बहादुर घलान	१	१	५	१	३०
१४	डिल बहादुर लामा	१	१	५	१	३०
१५	मोहन श्रेष्ठ	२	२	१०	२	३०
१६	चक्र बहादुर तमाङ्ग	१	१	५	१	३०
१७	लाल बहादुर तमाङ्ग	१	१	५	१	२०
		२२	२२	११०	२२	५००

श्री नेत्रकाली कृषि सहकारी संस्था लि. घ्याङ्गलेख ४ का सदस्यहरू र प्राप्त सामाग्री

क्र.सं.	नाम थर	टनेल सं.	यु.भि.प्लाष्टिक	बाँस	इनामेल लिटर	किल्ला	जि.आइ.तार	प्लाष्टिक क्रेट	गार्डेन पाइप	मिनि टिलर	गोलभेडा बिउ २ ग्राम	काउली/बन्दा बिउ १० ग्राम	प्राविधिक लिफलेट
१	योगेन्द्र बहादुर थिङ्ग	२	१४४	४४	१	२	२	१०	०	-	२	१	६५
२	राम लो	४	२८८	८८	२	४	४	२०	१	-	४	२	७०
३	लक्ष्मण भुजेल	१	७२	२२	५	१	१	५	०	-	१	१	६०
४	दुर्गमान भ्लोन	१	७२	२२	०.५	१	१	५	०	-	१	१	६०
५	ज्ञान बहादुर भ्लोन	१	७२	२२	०.५	१	१	५	१	-	१	१	६०
६	ज्ञान बहादुर स्याङ्कुतान	२	४४	४४	१	२	२	१०	१	-	२	६	६५
७	भोलामान श्रेष्ठ	१	७२	२२	०.५	१	१	५	०	-	१	४	६०
८	पदम कुमार श्रेष्ठ	१	७२	२२	०.५	१	१	५	०	-	१	४	६०
९	सुदिप वाइवा	-	७२	२२	-	-	-	-	०	१	-	-	-
१०	तिर्थ पाख्रिन	-	७२	२२	-	-	-	-	०	१	-	-	-
		१३	२८८	२८६	६.५	१३	१३	६५	३	२	१३	२०	५००

श्री कालिका कृषक समूह गोलन्जोर-२ का सदस्यहरू र प्राप्त सामाग्री

क्र.सं.	नाम थर	टनेल सं.	यु.भि.प्लाष्टिक	बाँस	इनामेल लिटर	किल्ला	जि.आइ.तार	स्प्रयर	थोपा सिचाई	मिनि टिलर	हिल टैक १००० लि.
१	लिला माया काफले मगर	१	७२	२२	०.५	१	१	०	१	०	१
२	गोपी बहादुर थापा मगर	१	७२	२२	०.५	१	१	०	१	०	१
३	फडिन्द्र कुमारी पौडेल	२	१४४	४४	१	२	२	१	२	१	२
४	देव बहादुर काफले मगर	१	७२	२२	०.५	११	१	०	१	०	१
५	टुकन बहादुर लुङ्गेली	१	७२	२२	०.५	१	१	१	१	०	१
६	लाल कुमारी थापा मगर	१	७२	२२	०.५	१	१	१	१	०	१
७	राम प्यारी राना मगर	१	७२	२२	०.५	१	१	१	१	०	१
८	मन माया राना मगर	१	७२	२२	०.५	१	१	०	१	०	१
९	टिक कुमारी थापा मगर	१	७२	२२	०.५	१	१	१	१	०	१
१०	कृष्ण कुमारी भुजेल	०	७२	२२	०.५	१	१	०	०	०	१
		१०	७२०	२२०	५	१०	१०	५	१०	१	११

श्री पाँच पाण्डव महाभारत कृषक समूह गोलन्जोर-१ का सदस्यहरू र प्राप्त सामाग्री

क्र.सं.	नाम थर	टनेल सं.	यु.भि.प्लाष्टिक	बाँस	इनामेल लिटर	किल्ला	जि.आइ.तार	प्लाष्टिक क्रेट	थोपा सिचाई	मिनि टिलर
१	उद्धव बहादुर घर्ति	१	७२	२२	.५	१	१	०	१	०
२	गंगा बहादुर भुजेल	१	७२	२२	.५	१	१	०	१	०
३	टंका पहाडि	१	७२	२२	.५	१	१	०	१	०
४	झलक राना	१	७२	२२	.५	१	१	०	१	०
५	विजय राना	१	७२	२२	.५	१	१	०	१	०
६	ध्रुव राना	१	७२	२२	.५	१	१	०	१	०
७	रित बहादुर राना	१	७२	२२	.५	१	१	०	१	०
८	हिरा मगर	१	७२	२२	.५	१	१	०	१	०
९	चन्द्र बहादुर महत	१	७२	२२	.५	१	१	०	१	०
१०	डम्बर बहादुर भुजेल	१	७२	२२	.५	१	१	०	१	०
११	कुल बहादुर राना	१	७२	२२	.५	१	१	०	१	१
१२	शुक्र बहादुर महत	१	७२	२२	.५	१	१	०	१	०
१३	अम्बर बहादुर राना	१	७२	२२	.५	१	१	०	१	०
१४	डम्बर बहादुर श्रेष्ठ	१	७२	२२	.५	१	१	०	१	०
१५	जित बहादुर राना	१	७२	२२	.५	१	१	०	१	०
१६	रिता कुमारी रजपाछी	१	७२	२२	.५	१	१	०	१	०
१७	लाल बहादुर श्रेष्ठ	१	७२	२२	.५	१	१	०	१	०
१८	देवी लाल श्रेष्ठ	१	७२	२२	.५	१	१	०	१	०
१९	डम्बर बहादुर श्रेष्ठ	१	७२	२२	.५	१	१	०	१	०
२०	दुर्गा लाल श्रेष्ठ	१	७२	२२	.५	१	१	०	१	०
		२०	१४४०	४४०	१०	२०	२०	०	२०	१

श्री अर्गानिक बहुउद्देशिय पशुपन्छी फर्म कमलामाई-१० का सदस्यहरू र प्राप्त सामाग्री

क्र.सं.	नाम थर	टनेल सं.	यु.भि.प्लाष्टिक	बाँस	कोन धागो	इनामेल लिटर	किल्ला	जि.आइ.तार	प्लाष्टिक क्रेट	थोपा सिचाई	गोलभेडा बिउ	गार्डेन पाइप	खुर्सानी विउ	घिरौला बिउ
१	हरि बहादुर कार्की	३	२१६	६६	६	१.५	३	३	१५	३	३	२	१३	१२
२	गंगा बहादुर थिङ्ग	३	२१६	६६	६	१.५	३	३	१५	३	३	२	१३	१२
३	गोकर्ण कार्की	३	२१६	६६	६	१.५	३	३	१५	३	३	३	१३	१२
४	टेकेन्द्र कुमार बबुडाक्षेत्री	३	२१६	६६	६	१.५	३	३	१५	३	३	३	१३	१२
		१२	८६४	२६४	२४	६	१२	१२	६०	१२	१२	१०	५२	४८

श्री महादेव कृषक समूह हरिहरपुरगढी-५ का सदस्यहरू र प्राप्त सामाग्री

क्र.सं.	नाम थर	टनेल सं.	यु.भि.प्लाष्टिक	बाँस	कोन धागो	थोपा सिचाइ	मिनि टिलर	प्लाष्टिक क्रेट	गार्डेन पाइप	स्प्रेयर १६ लि.	पानी तात्रे मवटर	तालिम/भ्रमण	प्राविधिक लिफलेट
१	प्रेम बहादुर घिसिङ्ग	१०	७२०	१८०	१५	१०	१	५०	५	२	१	१/१	५००
		१०	७२०	१८०	१५	१०	१	५०	५	२	१	१/१	

श्री प्रगतिशिल बंगुर पालन कृषक समूह मरिण-५ का सदस्यहरू र प्राप्त सामग्री

क्र.सं.	नाम थर	काक्रो हाइब्रिड	खुर्सानी लाम्बो/अकवरे	फर्सि	करेल	घिरौला	मिनि टिलर	प्लाष्टिक क्रेट	गार्डेन पाइप	१००० लिटरको टैकी	स्प्रेयर	मोटर १.५ एच.पि.	नर्सरी ट्रे	हजारी १० लि.	प्लाष्टिक मल्टिचिङ्ग	कैफियत
१	बाल कुमार माझी	१५	६	८	१२	१०	०	१०	१	०	१	०	४१	०	४	
२	राम बहादुर खत्री	१५	४	८	१२	८	०	८	०	०	०	१	४५	०	४	
३	लाल बहादुर सुनार	१५	४	१०	१४	८	०	८	०	०	०	०	४१	१	४	
४	हिमा लङ्गघाली	१५	४	८	१२	१०	०	८	१	०	१	०	४१	०	४	
५	सिता कुमारी माझी	१५	४	८	१२	८	०	८	०	१	०	१	४१	०	५	
६	लकु माया बम्जन	१५	४	८	१२	८	०	८	१	०	१	०	४१	०	४	
७	मन माया दर्जी	१५	४	१०	१२	८	०	८	०	०	०	०	४१	१	४	
८	निल कुमार वि.क.	१५	४	८	१४	८	१	८	१	०	०	०	४१	०	४	
९	जित बहादुर माझी	१५	४	८	१२	८	०	१०	०	०	०	०	४५	१	४	
१०	मदविर माझी	१५	४	८	१२	८	०	८	०	०	१	१	४१	०	५	
११	अम्बर बहादुर बि.क.	१५	४	८	१४	८	०	८	१	०	१	०	४१	१	४	
१२	निशा बम्जन	१५	४	८	१२	८	०	८	०	०	०	१	४१	१	४	
		१८०	५०	१००	१५०	१००	१	१००	५	१	५	४	५००	५	५०	

३.८.१२ उच्च प्रविधियुक्त संरचनामा तरकारी खेती कार्यक्रम

कृषि ज्ञान केन्द्र सिन्धुलीको अ.व. २०८०/८१ को स्वीकृत कार्यक्रम ब.उ.शी.नं. ३१२०१०२३, क्र.सं.२.७.३४.१९, उच्च प्रविधियुक्त संरचनामा तरकारी खेती प्रवर्द्धन कार्यक्रममा बजेट रु.१,०५,००,०००/- मात्र विनियोजन भएको र यस कार्यक्रम संचालनका लागि “प्रविधि र पूर्वाधार विकास कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि,२०८०” को व्यवस्था रहेको थियो। यस कार्यक्रममा कुल १६ साझेदार मार्फत बाँसको ५x१२को प्लास्टिक घर १२० वटा, बाँसको ५x२०को प्लास्टिक घर ५९ वटा, फलामको ५x१२को प्लास्टिक घर ५५ वटा र बाँसको ५x२०को प्लास्टिक घर २० वटा गरि जम्मा १८४०० वर्ग मिटरमा उच्च प्रविधियुक्त संरचना निर्माण भएको छ। यसरी कुल ४३.४१ रोपनीमा संरक्षित संरचना वनि वर्षे भरि तरकारी उत्पादनमा योगदान पुग्ने छ।

क्र.सं.	समूह/सहकारी/फर्मको नाम	ठेगाना	सम्झौता रकम	अधिकतम अनुदान रकम रु.	कार्य सम्पन्न रकम रु.	अन्तिम भुक्तानी सिफारिस रकम
१	नमुना कृषि तथा पशुपन्छी फर्म	गोलन्जोर-५	989662	692763	1012574	592453
२	मामा श्री कृषि तथा पशुपन्छी फर्म	कमलामाई-१३	741068.8	518748	718134	464272
३	बिमा बहुउद्देश्य कृषि तथा पशुपन्छी फर्म	कमलामाई-६	989565	692696	855713.68	597487
४	कालिका कृषि तथा पशुपन्छी फर्म	कमलामाई-५	649102	454371	639879	447542
५	सुनकोशी सामुदायिक कृषि प्राईभेट लि.	सुनकोशी-३	856827	599779	884134	544019
६	देवकोटा बहुउद्देश्यीय पशुपन्छी तथा कृषि फर्म	मरिण-७	954262	667983	981656	667967
७	चन्दनपुर कृषि तथा पशुपन्छी सहकारी सं.लि.	घ्याङ्गलेख-२	812680	568876	721546.79	315248
८	एस.के.पशुपन्छी तथा कृषि फर्म	गोलन्जोर-३	679805	475864	685869	470056
९	भुवनेश्वरी कृषि तथा बाख्रा फर्म	गोलन्जोर-३	802902	562031	838011	511029
१०	रसिलो बहुउद्देश्यीय कृषि तथा पशुपन्छी फर्म	दुधौली -१०	620070.95	434049.66	657891.66	343508
११	नमुना बहुउद्देश्यीय सहकारी सं.लि.	सुनकोशी-३	986637	692189	999939	642698
१२	हामी तिनभाई कृषि फलफूल तथा पशुपालन फर्म	गोलन्जोर-५	928437	649906	934935	533077
१३	राम मैया कृषि फर्म	कमलामाई-८	1021666	698506	892184	586673
१४	उद्यमशिल कृषक समूह	घ्याङ्गलेख-१	831583.99	582109	928776	506280
१५	सेवाग्राही गाईभैसी फर्म	कमलामाई-०७	712780	498946	721108.65	408137
१६	गैयादेवी महिला उद्यमी स्वावलम्बी कृषक समूह	कमलामाई-०५	573221.92	399515.09	573290.3	390125
जम्मा			13150270.66	9188331.75	13045642.08	8020571

	
हामी तिन भाई कृषि फलफूल तथा पशुपालन फर्म, गोलन्जोर ५	मामाश्री कृषि तथा पशुपन्छि फर्म, कमलामाई १३

नमुना कृषि तथा पशुपन्छी फर्म, गोलन्जोर ५

गैयादेवी महिला उद्यमी स्वाबलम्बी कृषक समुह, कमलामाई -5

देवकोटा बहुउद्देश्यीय पशुपन्छी तथा कृषि फर्म, मरिण ७, सिन्धुली

रसिलो बहुउद्देश्यीय कृषि तथा पशुपन्छी फर्म, दुधौलि १०

पोखरेल पशुपन्थि पालन फर्म, तिनपाटन ४

नमुना बहुउद्देशिय कृषि सहकारी संस्था, सुनकोशी ३

सुनकोशि सामुदायिक कृषि प्रालि, सुनकोशी ३

श्री गैयादेवी महिला उद्यमी स्वावलम्बी कृषक समूह कमलामाई ५ गैयाटारका सदस्यहरू र प्राप्त सामग्रीहरू

क्र.सं.	नाम थर	टने ल सं.	यु.भि.प्लाष्टिक १०० माइक्रोन	बाँस	कोन धा गो	किल्ला	जि.आइ.ता र	प्लाष्टिक क्रेट	थोपा सिचाइ	स्प्रेयर	मल्टिङ्ग प्लाष्टिक व.मि.
१	इन्दिरा पोखरेल	१	७२	२२	१	१	१	४	१	१	३६
२	पवित्रा कुमारी काफ्ले	१	७२	२२	१	१	१	४	१	१	३६
३	शोभा कुमारी भण्डारी	१	७२	२२	१	१	१	४	१	१	३६
४	गुण कुमारी घिमिरे	१	७२	२२	१	१	१	४	१	१	३६

क्र.सं.	नाम थर	टनेल सं.	यु.भि.प्लाष्टिक १०० माइक्रोन	बाँस	कोन धागो	किल्ला	जि.आइ.तार	प्लाष्टिक क्रेट	थोपा सिचाइ	स्प्रेयर	मल्टिङ्ग प्लाष्टिक व.मि.
५	संजिता सुवेदी	१	७२	२२	१	१	१	४	१	१	३६
६	अनिता अधिकारी	१	७२	२२	१	१	१	४	१	१	३६
७	यशोदा खतिवडा	१	७२	२२	१	१	१	४	१	१	३६
८	नितिशा रेग्मी	१	७२	२२	१	१	१	४	१	१	३६
९	रन्जु अधिकारी	१	७२	२२	१	१	१	४	१	१	३६
१०	सम्झना दाहाल	१	७२	२२	१	१	१	४	१	१	३६
११	सरिता बख्रेल	१	७२	२२	१	१	१	४	१	१	३६
१२	सरस्वति कोइराला	१	७२	२२	१	१	१	४	१	१	३६
१३	मुना अधिकारी	१	७२	२२	१	१	१	४	१	१	३६
१४	लक्ष्मी भुजेल	१	७२	२२	१	१	१	४	१	१	३६
१५	धन कुमारी कार्की	१	७२	२२	१	१	१	४	१	१	३६
१६	उर्मिला पोखरेल	१	७२	२२	१	१	१	४	१	१	३६
१७	हरिप्रिया तिमल्सी ना	१	७२	२२	१	१	१	४	१	१	३६
१८	लक्ष्मी पोखरेल	१	७२	२२	१	१	१	४	१	१	३६
१९	विष्णु माया भुजेल	१	७२	२२	१	१	१	४	१	१	३६
२०	कमला श्रेष्ठ	१	७२	२२	१	१	१	४	१	१	३६
२१	नमिता अधिकारी	१	७२	२२	१	१	१	४	१	१	३६
२२	प्रेमा अधिकारी	१	७२	२२	१	१	१	४	१	१	३६
२३	निशा कार्की	१	७२	२२	१	१	१	४	१	१	३६
२४	शुष्मा थापा मगर	१	७२	२२	१	१	१	४	१	१	३६
		२४	१७२८	५२८	२४	२४	२४	९६	२४	२४	८६४

श्री उद्यमशिल कृषक समूह घ्याङ्गलेख १का सदस्यहरू र प्राप्त सामग्रीहरू

क्र.सं.	नाम थर	टनेल सं.	यु.भि.प्लाष्टिक १०० माइक्रोन	जि.आइ.तार	प्लाष्टिक क्रेट	थोपा सिचाइ	टैकी १००० लिटर	मल्टिङ्ग प्लाष्टिक व.मि.	स्प्रिङ्गर जिक ज्याक
१	सूर्य बहादुर बि.क.	१	७२	५	१०	१	-	३६	३४
२	ज्ञान बहादुर बि.क.	१	७२	५	१०	१	-	३६	३४
३	मिन बहादुर बि.क.	१	७२	५	१०	१	-	३६	३४

क्र.सं.	नाम थर	टनेल सं.	यु.भि.प्लाष्टिक १०० माइक्रोन	जि.आइ.तार	प्लाष्टिक क्रेट	थोपा सिचाइ	टैकी १००० लिटर	मल्टिप्ल प्लाष्टिक व.मि.	स्प्रिङ्क र जिक ज्याक
४	सोनम सिं भ्लोन	१	७२	५	१०	१	-	३६	३४
५	ललित बहादुर बोम्जन	१	७२	५	१०	१	-	३६	३४
६	पवन कुमार वि.क.	१	७२	५	१०	१		३६	३४
७	आईत सिं भ्लोन	१	७२	५	१०	१	१	३६	३४
८	रत्न बहादुर भ्लोन	२	७२	१४	२०	२	-	३६	३४
९	कर्न बहादुर वाइवा	१	७२	५	१०	१	-	३६	३४
१०	ज्ञान बहादुर बोम्जन	१	७२	६	१०	१	-	३६	३४
		११	७९२	६०	११०	११	१	३९६	३७४

श्री चन्दनपुर कृषि तथा पशुपन्थी सहकारी संस्था लि. घ्याङ्गलेख २ का सदस्यहरू र प्राप्त सामग्रीहरू

क्र.सं.	नाम थर	टनेल सं.	सुपर पोलिन १२x५=७२	बाँस	इनामेल लिटर	किल्ला	जि.आइ.तार
१	वेनी बहादुर बस्नेत	१	७२ २२	०.५	१	१	
२	तिर्थ अधिकारी	२	७२	२२	१	२	२
३	राम कुमार रामदाम	३	७२	२२	१.५	३	३
४	डम्बर बहादुर खडका	२	७२	२२	१	२	२
५	शम्भु योन्जन	१	७२	२२	०.५	१	१
६	कविराज लो	३	७२	२२	१.५	३	३
७	राजु योन्जन	१	७२	२२	०.५	१	१
८	मान ब. योन्जन	१	७२	२२	०.५	१	१
९	भिम कुमार राउत	३	७२	२२	१.५	३	३
१०	मन बहादुर खडका	१	७२	२२	०.५	१	१
११	ध्रुव बहादुर खडका	१	७२	२२	०.५	१	१
१२	शुसिला राय	१	७२	२२	०.५	१	१
१३	रोहित खडका	१	७२	२२	०.५	१	१
१४	गोदिन्द खडका	१	७२	२२	०.५	१	१
१५	छोनाम लो	१	७२	२२	०.५	१	१
१६	कुम्भा दोर्जे लो	१	७२	२२	०.५	१	१
१७	रिशेष बस्नेत	१	७२	२२	०.५	१	१
१८	जित बहादुर खडका	१	७२	२२	०.५	१	१
१९	फूल कुमारी मोक्तान	१	७२	२२	०.५	१	१
२०	गुण बहादुर मगर	१	७२	२२	०.५	१	१
२१	सोनाम सिं घोले	१	७२	२२	०.५	१	१
२२	रत्न कुमारी राय	१	७२	२२	०.५	१	१
		३०	१७२८	६६०	१५	३०	३०

३.८.१३ *किबी/एभोकाडो प्रवर्द्धन कार्यक्रम*

कृषि ज्ञान केन्द्र सिन्धुलीको अ.व. २०८०/८१ को स्वीकृत कार्यक्रम ब.उ.शी.नं. ३१२०१०२३३, क्र.सं.२.७.१५.११२९, **किवि/एभोकाडो प्रवर्द्धन** कार्यक्रममा बजेट रकम रु.४०,००,०००/- (अक्षरूपी चालिस लाख मात्र) मात्र विनियोजन भएकोमा *कृषि विकास कार्यान्वयन कार्यविधि, २०८०" अनुसार तपसिलका कुल ११ साझेदार मार्फत कुल ३६.३२ हेक्टरमा किवि/एभोकाडो प्रवर्द्धन कार्यक्रम भएको छ। यसमा कुल ४.९ हेक्टरका नयाँ किवि वगान र ५.५ हेक्टरमा नयाँ एभोकाडो वगान स्थापना भएको छ भने कुल १४१२ किवि थाक्रा निर्माण, ४ मिनि टिलरवाट कुल जम्मा २५.९२ हेक्टर गरि कुल ३६.३२ हेक्टरमा किवि/एभोकाडो प्रवर्द्धन कार्यक्रम भएको छ।

क्र.सं.	समूह/सहकारी/फर्मको नाम	ठेगाना	सम्झौता रकम	अधिकतम अनुदान रकम रु.	कार्य सम्पन्न रकम रु.	अन्तिम भुक्तानी
---------	------------------------	--------	-------------	-----------------------	-----------------------	-----------------

						सिफारिस रकम
१	लक्ष्य बहुउद्देश्य सहकारी सं.लि.	गोलन्जोर-५	364572	249000	364639	216595
२	ललित कृष्ण जुनार फर्म	गोलन्जोर-५	282965	192876	291616	181408
३	कुवापानी फलफूल किबी तरकारी तथा पशुपन्छी कृषि समूह	गोलन्जोर-४	421072	299150	457825.3	265536
४	प्रतिक कृषि पशुपन्छी फर्म	गोलन्जोर-४	168300	93850	156467	84858.45
५	नमुना कृषि तथा पशुपन्छी सामुहिक फर्म	गोलन्जोर-४	142500	78650	136500	67050
६	श्रमजिवी कृषि पशुपन्छी तथा मौरी पालन फर्म	सुनकोशी-७	208452.8	149657	221694	141238
७	नागी मतानवास चालिसे महाभारत किबी फल समूह	सुनकोशी-७	849762	598633	857674	585010
८	फिक्कल कृषि उद्योग	फिक्कल-१	229800	150000	258572	143500
९	बुढाथोकी नर्सरी तथा फलफूल उद्योग	फिक्कल-१	353468	237428	381527	216007
१०	नागदह कृषि तथा पशुपन्छी फर्म	फिक्कल-१	213004	146503	194389	133943
११	नागदह अर्गानिक कृषि तथा पशुपन्छी फर्म	फिक्कल-१	223500	149250	294246	129950
जम्मा			3457395.8	2344997	3615149.3	2165095.5

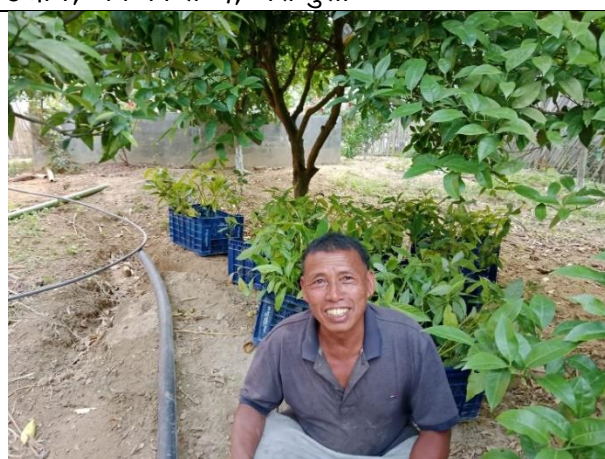
नागदह अर्गानिक कृषि तथा पशुपन्छी फर्म, फिक्कल १, सिन्धुली

नागदह कृषि तथा पशुपन्छी फर्म, फिक्कल १, सिन्धुली

बुढाथोकी नर्सरी तथा फलफुल उद्योग, फिक्कल १, सिन्धुली

फिक्कल कृषि उद्योग, फिक्कल १

प्रतिक कृषि पशुपन्छी फर्म, गोलन्जोर ४

नमुना कृषि तथा पशुपन्छी सामुहिक फर्म, गोलन्जोर ४

ललित कृष्ण जुनार फर्म, गोलन्जोर ५

कुवापानी फलफूल किबी तरकारी तथा पशुपन्छी कृषि समूह, गोलन्जोर ४

लक्ष्य बहुउद्देश्य सहकारी सं.लि., गोलन्जोर ५

श्री लक्ष्य बहुउद्देश्य सहकारी संस्था लि. गोलन्जोर-५ का सदस्यहरू र प्राप्त सामाग्रीहरू

क्र.सं.	नाम थर	किबी विरुवा	थाक्रा	GA तार के.जी.	प्लाष्टिक क्रेट	मिनि टिलर
१	दुर्गा कुमारी बाँनिया	७१	३६	६०	५	-
२	डम्बर बहादुर थापा	८०	४६	६०	७	-
३	सुनिता थापा	४०	२०	२०	३	-
४	टलक बहादुर बाँनिया	४०	३१	३०	३	-
५	बोधन कुमार खडका	४५	१७	१०	२	-
६	मिना कुमारी भुजेल	-	-	२०	-	-
७	ज्ञान बहादुर कार्की	१२६	-	-	-	-
८	सुभद्रा कुमारी थापा	-	-	-	-	१
		402	150	200	20	१

श्री कुवापानी फलफूल किबी तरकारी तथा पशुपन्छी समूह गोलन्जोर-४ का सदस्यहरू र प्राप्त सामाग्रीहरू

क्र.सं.	नाम थर	थाक्रा	GA तार के.जी.	प्लाष्टिक क्रेट	प्राविधिक लिफलेट
१	ओम बहादुर थापा मगर	२७	१८	१	४५
२	फत बहादुर थापा मगर	२५	१८	१	४५
३	चुक्ता बहादुर थापा	२५	१८	१	४५
४	मान बहादुर थापा	२५	१८	१	४५

क्र.सं.	नाम थर	थाक्रा	GA तार के.जी.	प्लाष्टिक क्रेट	प्राविधिक लिफलेट
५	नेत्र बहादुर थापा	२५	१८	१	४५
६	दिल बहादुर खुलाल	२५	१७	१	४५
७	जगत बहादुर मगर	२५	१८	१	४५
८	बल बहादुर खुलाल	२५	१८	१	४५
९	चन्द्र बहादुर खुलाल	२५	१८	१	४५
१०	पुर्ण बहादुर थापा	२५	१८	१	३०
११	टेक बहादुर थापा	२५	१८	-	३०
१२	सुर्य बहादुर थापा	२५	१८	-	३५
		३०२	२१५	१०	

श्री नागी मतानवास चालिसे महाभारत किबि फल समूह सुनकोशी -७ का सदस्यहरू र प्राप्त सामग्रीहरू

क्र.सं.	नाम थर	थाक्रा	आइरन स्काइर पाइप २ इन्च (५०mm) के.जी.	जि.आइ.तार के.जी.	प्लाष्टिक क्रेट	कार्टन के.जी.	प्राविधिक लिफलेट
१	आसमान गोले	१२	६	२०	१	३	१४
२	अशोक कुमार थिङ्ग	०	७	२८	१	२	१४
३	नर सिं. ब.थिङ्ग	०	३	१२	०	३	१४
४	गुण बहादुर घलान	०	३	१२	१	६	१५
५	राम कृष्ण खत्री	६	३	१२	०	२	१४
६	मोहन ठाडा	४	२	८	०	२	१४
७	पदम बहादुर चुमी	०	३	१२	०	२	१४
८	प्रेम बहादुर घलान	०	७	२८	०	२	१४
९	बद्री बहादुर पुलामी	१८	७	२८	०	२	१४
१०	रत्न बहादुर घलान	२०	१०	४०	१	५	१५
११	एडिन्द्र गोले	०	१०	४०	०	२	१४
१२	गोरख बहादुर ठाडा	४	२	८	०	२	१४
१३	बुद्धिमान गोले	१२	४	१६	१	२	१५
१४	तोत्र बहादुर गोले	०	०	०	१	४	१४
१५	कटक बहादुर खडका	०	०	१५	१	३	१५
१६	हवम बहादुर थापा मगर	०	०	०	१	४	१५
१७	होम बहादुर ठाडा (क)	०	०	०	१	३	१४
१८	साङ्गे लामा	०	०	०	१	४	१४
१९	चिरेन्द्र गोले	०	०	०	१	३	१४
२०	लाल बहादुर गोले	०	०	०	१	३	१५
२१	सोभी लाल गोले	०	१७	७४	१	२	१४
२२	तिर्थ बहादुर गोले	०	८	३२	०	२	१४
२३	बखत बहादुर थिङ्ग	०	९	३६	०	२	१४
२४	राम बहादुर थिङ्ग	०	६	२४	०	२	१४
२५	मकर लाल गोले	०	११	८५	१	६	१५
२६	हिरा कुमार लामा	०	१५	६०	१	४	१५
२७	सानु माया गोले	२०	८	३२	०	२	१४
२८	अन्जना कुमारी योन्जन	१२	५	२०	१	२	१४
२९	रन्जना कुमारी गोले	२०	८	३२	०	२	१४
३०	छेवाङ्ग लामा	२०	८	३२	०	२	१४
३१	सुग्रिम लामा	०	१२	४८	१	३	१५
३२	अम्बर कुमारी लामा	०	१५	६०	०	२	१४
३३	नवराज गोले	०	१५	६०	१	३	१५
३४	टेक बहादुर कार्की	०	११	४४	१	२	१४
३५	पुरुषोत्तम दाहाल	०	१५	६०	१	३	१४
		१४८	२३०	९७९	२०	१००	५००

३.८.१३ खाद्य प्रणाली रुपान्तरणका लागि मागमा आधारित जिविकोपार्जन सहयोग कार्यक्रम

कार्यक्रमको कुल बजेट : २२०००००।-सम्झौता भएको कुल रकम रु. : १९१९३७७।९६

भुक्तानीकोलागि सिफारिस भएको कुल रकम रु. : १५९३७१७।६४ कार्यक्रम गर्ने साझेदारहरु : २३ जना

यस कार्यक्रम अन्तरगत निम्न कार्य तथा सामग्रीहरु खरिद भएका छन् :

प्लाष्टिक घर निर्माण : ३३ वटा गोलभेडा बिउ हाइब्रिड : ९० ग्राम

काक्राको बीउ हाइब्रिड : ११३० ग्राम घिरौलाको बिउ हाइब्रिड : ७०० ग्राम

अकबरे खुर्सानीको बीउ : ३६० ग्राम बेसारको बिउ : ३४५ के.जी.

अदुवाको बीउ : ४२० के.जी. मौरी घर वितरण सख्या : २१ वटा

मेकाडेमियानटका बीरुवा : ११०० वटा कागतीका बीरुवा : १६२ वटा

जुनारको बीरुवा : १४० वटा कम्वाइन राइस मिल : ५ वटा

मिनिटीलर : २ वटा प्लाष्टिक क्रेट : २०६ वटा

डीजीटल तराजु : ३ वटा लोक्ट्रोनिक स्पेयर : १६ वटा

प्लाष्टिक हजार : १० वटा गार्डेन पाइप : १९ रोल

उपलब्धिहरु :

खाद्य प्रणाली रुपान्तरणका लागि मागमा आधारित जिविकोपार्जन सहयोग कार्यक्रम अन्तरगत ८ वटा कृषि फर्म र १५ जना कृषकहरु साझेदारका रुपमा रहेका थिए। यस कार्यक्रममा १२ मिटर लम्बाइ र ६ मिटर चौडाइका ३३ वटा टनेल निर्माण भएका छन् जसमा प्रति घर १५० वटा बीरुवाका दरले जम्मा ४९५० वटा गोलभेडाका बीरुवहरु रोपिएका छन् जसबाट प्रति बोट ५ के.जी.का दरले अनुमानित २३४७५० केजी गोलभेडा उत्पादन हुने र अनुमानित प्रति के.जी. रु. ५० का दरदले रु. १२३७५०० आम्दानी हुनसक्नेछ । त्यसैगरी यस कार्यक्रम अन्तरगत सबै साझेदारहरुको जम्मा गरी ११३० ग्राम बिउ ९ रोपनी जग्गामा खेति गरिएको छ जसबाट अनुमानित ६ टन काक्रा उत्पादन हुन सक्नेछ भने घिरौलाको बिउ ७०० ग्राम ५ रोपनीमा लगाइएको र सोबाट अनुमानित उत्पादन १० टन हुनसक्नेछ । त्यसैगरी अकबरे खुर्सानीको बीउ ३६० ग्राम १६ रोपनी जग्गामा गरिएको जसबाट २००० केजी अकबरे खुर्सानी उत्पादन हुनसक्ने छ । त्यसै गरी ३ रोपनी जग्गामा बेसार खेति गरिएको छ उत्पादन ६ मे.ट. हुनसक्ने र २ रोपनी जग्गामा अदुवा खेति गरिएको छ जसबाट ४ मे.ट. अनुमानित अदुवा उत्पादन हुनसक्नेछ ।

खाद्य प्रणाली रुपान्तरणका लागि मागमा आधारित जिविको पार्जन सहयोग कार्यक्रममा साझेदार र भुक्तानी

क्र.सं.	नाम, थर	सम्पर्क व्यक्ती	ठेगाना	कुल सम्झौता रकम रू.	अधिकतम अनुदान रकम रू.	कुल खर्च रकम रू.	भुक्तानी सिफारिस रकम रू.	कैफियत
1	राजु दमाइ	राजु दमाइ	क.न.पा. -१	83975.6	67180.48	83920.0	67136.0	
2	शान्ति माझी	शान्ति माझी	मरिण -६	113420.45	90736.36	115128.0	90518.0	
3	शान्ता माया विश्वकर्मा	शान्ता माया विश्वकर्मा	मरिण -६	52846.6	42277.28	52636.0	42077.0	
4	रित बहादुर कामी	रित बहादुर कामी	क.न.पा. -१	113590.3	90872.24	111748.0	82193.0	
5	शम्भु रम्तेल	शम्भु रम्तेल	गोलन्जोर -५	50885.00	40708.00	52756.0	39068.0	
6	अमृत बहादुर कामी	अमृत बहादुर कामी	गोलन्जोर -५	50885.00	40708.00	49814.0	39104.0	
7	बाल कुमारी कृषि तथा पशुपन्छी फर्म	विर बहादुर सार्की	गोलन्जोर -३	133608.70	88886.96	136620.6	86497.0	
8	विना कृषि फलफूल तथा पशुपन्छी फर्म	विना हायु	गोलन्जोर -५	116501.45	93201.16	99174.2	79200.4	
9	मनरथ तोलङ्गे	मनरथ तोलङ्गे	मरिण -६	71495.00	57196.00	71507.0	57196.0	
10	मह बहादुर कामी	मह बहादुर कामी	क.न.पा. -१३	98755.80	79004.64	98755.80	79004.64	
11	पम्फा कृषि तथा पशुपन्छी फर्म	पम्फावती रम्तेल	गोलन्जोर -५	111140.3	88912.24	1158864.0	71992.0	
12	शर्मिला कृषि तथा पशुपन्छी फर्म	खम्बे सार्की	गोलन्जोर -६	88101.95	70481.56	91062.0	70270.0	
13	धनराज विश्वकर्मा	धनराज विश्वकर्मा	हरिहरपुरगढी -४	117757.5	82206.00	118802.0	74504.0	
14	हायु कृषि तथा पशुपन्छी फर्म	बलराम हायु	गोलन्जोर -५	103007.85	82406.28	104637.0	60726.0	
15	सुमन जुनार फलफूल तथा पशुपन्छी फर्म	मुक्ति अछामी	गोलन्जोर -४	117950	94360.00	93950.0	92062.0	
16	टिका बहादुर तिरुवा (कामी)	टिका बहादुर तिरुवा (कामी)	मरिण -६	117950.4	94360.32	89947.0	71558.0	
17	हर बहादुर तिरुवा (कामी)	हर बहादुर तिरुवा (कामी)	मरिण -६	98870.3	79096.24	98758.0	71887.0	
18	रमेश कृषि तथा पशुपन्छी फलफूल खेती	रमेश वयलकोटी	गोलन्जोर -४	110568	76455.00	110917.0	75854.0	
19	निर्मला बि. क.	निर्मला बि. क.	मरिण -७	110567.95	82406.00	101908.0	81372.0	
20	मन कुमारी अछामी	मन कुमारी अछामी	दुधौली -५	119750	95800	119750	95800.0	
21	विन्दा देवी श्रेष्ठ	विन्दा देवी श्रेष्ठ	क.न.पा. -४	102508.05	82006.44	105769.0	72810.0	
22	तुलसा कृषि तथा पशुपन्छी फर्म	सिता नेपाली	फिक्कल -६	139000	99200	132400.0	88120.0	
23	सिता विश्वकर्मा	सिता विश्वकर्मा	क.न.पा. -४	47925	38340	47984.0	37348.0	
जम्मा				2271061.2	1756801.2	3246808	1626296.99	

हायु कृषि तथा पशुपंछी फर्म, गोलन्जोर -5

शर्मिला कृषि तथा पशुपंछी फर्म, गोलन्जोर-6

तुलसा कृषि तथा पशुपंछी फर्म, फिक्कल-6

रमेश कृषि तथा पशुपंछी फलफूल फर्म, गोलन्जोर -3

विना कृषि फलफूल तथा पशुपंछी फर्म, गोलन्जोर-5, सिन्धुली

बाल कुमारी कृषि तथा पशुपंछी फर्म, गोलन्जोर -3, सिन्धुली

पम्फा कृषि तथा पशुपंछी फर्म, गोलन्जोर -5, सिन्धुली

हर बहादुर तिरवा (कामी), मरिण -6, सिन्धुली

सीता वश्वकर्मा, कमलामाई नगरपालिका-4, सिन्धुली

शान्तामायाँ विश्वकर्मा, मरिण गाउँपालिका-6, सिन्धुली

शान्ति माझी, मरिण गाउँपालिका-6, सिन्धुली

शम्भु कुमार रम्टेल, गोलन्जोर-५, सिन्धुली

रित बहादुर कामी, कमलामाई नगरपालिका-१, सिन्धुली

राजु बहादुर दमाई, कमलामाई नगरपालिका-१, सिन्धुली

मह बहादुर कामी, कमलामाई नगरपालिका-१३, सिन्धुली

मन कुमारी अछामी, दुधौली नगरपालिका-५, सिन्धुली

बिन्दा देवि श्रेष्ठ, कमलामाई नगरपालिका-४, सिन्धुली

धनराज विश्वकर्मा, हरिहरपुरगढी गाउँपालिका-४, सिन्धुली

टिका बहादुर तिरुवा, मरिण गाउँपालिका-६

अमृत बहादुर कामी, गोलन्जोर गाउँपालिका -५

निर्मला बि.क., मरिण गाउँपालिका-७,

३.८.१४ प्राङ्गारिक मल वितरण कार्यक्रम

यस कार्यक्रम अन्तर्गत विभिन्न मितिमा सूचना प्रकाशन गरि कुल जम्मा १८ साझेदारको लागि १४१ टन प्राङ्गारिक मलको लागि सहूलियत रकम १० रूपैयाँ प्रती केजी अनुदान प्रदान गरिएको थियो।

सि.नं.	साझेदारको नाम	ठेगाना	सम्पर्क व्यक्तिको नाम थर	सम्पर्क नं.	मलको परिमाण के.जी.	जम्मा सहूलियत रकम रु.	आपूर्तिकर्ताको नाम, ठेगाना (मलको नाम)
१	श्री नवशान्त कृषि तथा पशुपालन फर्म	सुनकोशी-०७	शान्ता कु. कार्की	9844422300	4500	45000	नेपाल इन्टिग्रेटेड मोडेल एग्रो फार्म प्रा.लि., नाला-०१, काभ्रे (शक्ति ईन्टिग्रेटेड प्राङ्गारिक धुलो मल)
२	श्री झरना एकिकृत कृषि तथा पशुपंक्षी फर्म	तीनपाटन-०६	प्रतिमा श्रेष्ठ	9845650082	१०००	10000	
३	श्री रत्नमाला कृषक समूह	कमलामाई-०७	पदम बहादुर श्रेष्ठ	9864012099	१००००	100000	
४	श्री ठाकुरेश्वर सामाजिक उद्यमी साना किसान महिला कृषि सहकारी संस्था लिमिटेड	मरिण-०१	लोकिमाया थापा	9762858092	१००००	100000	
५	श्री कालिका कृषि तथा पशुपंक्षी फर्म	कमलामाई-०५	बिकाश शाही	9846660299	१००००	100000	
६	श्री उत्तम कृषि फर्म	कमलामाई-०७	शान्ति कु. तामाङ्ग	९८४४५६३०२	4000	40000	
७	श्री विश्वज्योती जुनार उत्पादन कृषि स.सं.लि.	गोलन्जोर-०४	लोक बहादुर आले	9844147022	१००००	100000	
८	श्री मनिता एण्ड ममता जुनार कृषि फर्म	गोलन्जोर-०४	बेल माया आले	9843951565	९०००	90000	
९	श्री प्रगतिशिल बंगुरपालन कृषक समूह	मरिण-०५	बाल कुमार माझी	9846681036	१००००	100000	
१०	श्री मरिणठाकुर पशुपंक्षी फार्म	मरिण-०६	खिलहरि गिरी	9810180950	१००००	100000	
११	श्री बेलापाती जडिबुटी सकारी संस्था लिमिटेड	हरिहरपुरगढी-०४	निर ब. मोक्तान	9844253920	१००००	100000	
१२	श्री देबकोटा बहुउद्देश्य पशुपंक्षी तथा कृषि फर्म	मरिण-०६	गीता कु. देबकोटा	9848950680	१००००	100000	
१३	श्री राममैया कृषि फर्म	कमलामाई-०८	राममैया साकी	9861586576	५०००	50000	
१४	श्री सफल बहुउद्देश्य कृषक समूह	मरिण-०६	निल कुमार बि.क.	9845242401	१००००	100000	
१५	श्री नमूना बहुउद्देश्य सहकारी संस्था लिमिटेड	सुनकोशी-०३	रोशनराज गिरी	९८६१३२९१४८	१००००	100000	
१६	श्री नेशनल जुनार फार्मिङ एण्ड एग्रिकल्चर नर्सरी फर्म	गोलन्जोर-०५	रमा कुमरी रम्तेल	९८४४०८०२५०	१००००	100000	
१७	श्री सुनकोशी सामुदायिक कृषि प्रा.लि.	सुनकोशी-०३	चक्र बहादुर श्रेष्ठ	9851314288	2500	25000	रिकिसी कम्पोष्ट प्रा.लि., ठिमी-०४, (भक्तपुर रिकिसी कम्पोष्ट)
१८	श्री घिसिङ्ग कृषि तथा पशुपंक्षी फर्म	दुधौली-०८	टिकासि तामाङ्ग	9807777411	५०००	50000	

३.८.१५ मेला प्रदर्शनी कार्यक्रम

मेला प्रदर्शनी कार्यक्रम

३.८.१६ कृषि यान्त्रिकीकरण तथा प्रविधि प्रवर्द्धन कार्यक्रम

सि.नं.	द.नं.	प्यान न.	फर्मको नाम	अख्तियारि प्राप्त व्यक्ति	ठेगाना	उपकरणको नाम	परिमाण	अधिकतम अनुदान दर	जम्मा अनुदान रकम	कैफियत
१	५	613643366	दाहाल कृषि तथा पशुपन्धी फर्म	दान बहादुर दाहाल	गोलन्जोर-०६	मिनिटिलर डिजेल इन्जिन	१	३००००	३००००	
२	६	302362079	कमलामाई फलफूल प्रशोधन केन्द्र	कुमार बहादुर कार्की	फिक्कल-०१	मिनिटिलर डिजेल इन्जिन	१	३००००	३००००	
३	७	617776758	खेटराज बहुउद्देश्य फार्म	खेटराज थापा	कमलामाई-०७	मिनिटिलर डिजेल इन्जिन	१	३००००	३००००	
४	९	613105976	गोदार थापा कृषि तथा पशुपन्धी फर्म	सावित्रा थापा	गोलन्जोर-५	मिनिटिलर डिजेल इन्जिन	१	३००००	३००००	
५	११	605504445	श्रेष्ठ जुनार सुन्तला फार्म	लाल बहादुर श्रेष्ठ	गोलन्जोर-०४	कम्बाईन्ड राईस मिल	१	२००००	२००००	
६	१२	615486730	शिशिर कृषि तथा पशुपन्धी फर्म	बिनिता कुमारी घिसिङ्ग	कमलामाई-११	मिनिटिलर डिजेल इन्जिन	१	३००००	३००००	
७	१३	615732851	भैरुङ्ग कृषि तथा पशुपन्धी विकास फर्म	गिता दर्लामी	कमलामाई-१०	कम्बाईन्ड राईस मिल	१	२००००	२००००	
८	१४	६१७३९३९८८	देविथान कृषक समूह	तुला बहादुर बोहोरा	मरिण-०७	मिनिटिलर डिजेल इन्जिन	१	३००००	३००००	
९	१५	६१८५१२८७४	जनजागृति कृषक समूह	नेत्र बहादुर राना	कमलामाई-११	मिनिटिलर डिजेल इन्जिन	१	३००००	३००००	
					कमलामाई-११	कम्बाईन्ड राईस मिल	१	२००००	२००००	
१०	१६	६२०४०००९३	अधिकारी कृषि तथा पशुपन्धी फर्म	राज कुमारी अधिकारी	कमलामाई-०४	मिनिटिलर डिजेल इन्जिन	१	३००००	३००००	
११	१८	६१९०६९८४९	श्री अम्बिका पशुपन्धी तथा कृषि फर्म	अम्बिका सुनुवार	फिक्कल-०२	कम्बाईन्ड राईस मिल	१	२००००	२००००	
१२	२०	६१०१३९४१५	त्रिवेणी एग्रो टुरिजम एण्ड रिसर्च सेन्टर प्रा.लि.	रक्सु अधिकारी	दुधौली-०९	रिपर	१	८५०००	८५०००	
१३	२३	६०९९३०४२९	बोगटी मल्टिप्रपोज	लोकेन्द्र बोगटी	कमलामाई-०२	कम्बाईन्ड राईस मिल	१	२००००	२००००	
१४	२७	६१८७४३८०९	कुसुम कृषि पशुपन्धी तथा माछा फर्म	खिलराज गौतम	कमलामाई-०२	कम्बाईन्ड राईस मिल	१	२००००	२००००	
१५	२८	६१६८५५३८६	कमला कृषि तथा पशुपन्धी फर्म	कमला धिमाल	गोलन्जोर-०७	मिनिटिलर डिजेल इन्जिन	१	३००००	३००००	
१६	३०	६१२८२१७८५	पुलामी अर्गानिक कृषि तथा पशु फर्म	चन्द्र कुमारी मगर	फिक्कल-०१	मिनिटिलर डिजेल इन्जिन	१	३००००	३००००	
१७	४२	६१७८७६७५१	महाभिर महिला कृषि समूह	मन्जु मगर	तिनपाटन-०८	कम्बाईन्ड राईस मिल	३	२००००	६००००	
१८	४४	617653181	सावित्रा कृषि तथा पशुपन्धी फर्म	सावित्रा कुमारी चम्लागाई	तिनपाटन-०८	मिनिटिलर डिजेल इन्जिन	१	३००००	३००००	
१९	४८	619920979	महाभारत साना किसान कृषि स.सं.लि.	छविलाल श्रेष्ठ	तिनपाटन-०९	मिनिटिलर डिजेल इन्जिन	३	३००००	९००००	
					तिनपाटन-०९	कम्बाईन्ड राईस मिल	३	२००००	६००००	

सि.नं.	द.नं.	प्यान न.	फर्मको नाम	अख्तियारि प्राप्त व्यक्ति	ठेगाना	उपकरणको नाम	परिमाण	अधिकतम अनुदान दर	जम्मा अनुदान रकम	कैफियत
२०	५०	613659402	गैरिखर्क कृषि तथा वंगुरपालन फर्म	बेग बहादुर बसेल	गोलन्जोर-०२	कम्बाईन्ड राईस मिल	१	२००००	२००००	
२१	५१	608173436	सुनकोशी कृषि तथा पशुपंछी फर्म	दान बहादुर सुनुवार	फिक्कल-०२	कम्बाईन्ड राईस मिल	१	२००००	२००००	
२२	५२	619069212	तिलमाया पशुपंछी तथा कृषि फर्म	तिलमाया सुनुवार	फिक्कल-०२	कम्बाईन्ड राईस मिल	१	२००००	२००००	
२३	५४	617637965	अनुग्रह सेवा कुखुरा फर्म	टिका बहादुर सार्की	फिक्कल-०२	कम्बाईन्ड राईस मिल	१	२००००	२००००	
२४	५६	619972565	डिमोड कृषि तथा पशुपंक्षी फर्म	कमला दिमोड	कमलामाई-०२	कम्बाईन्ड राईस मिल	१	२००००	२००००	
२५	५९	613021311	देवलाल तरकारी तथा फलफूल कृषि फर्म	चन्द्र कुमारी श्रेष्ठ	कमलामाई-१२	कम्बाईन्ड राईस मिल	१	२००००	२००००	
२६	६२	613940443	निलकण्ठ मिश्रित नर्सरी तथा पशुपालन कृषि फर्म	निर विक्रम थापा	गोलन्जोर-०५	कम्बाईन्ड राईस मिल	१	२००००	२००००	
२७	६३	616599947	कमल कृषि तथा पशुपंक्षी फर्म	कमल बहादुर मगर	गोलन्जोर-०६	मिनिटिलर डिजेल इन्जिन	१	३००००	३००००	
२८	६७	601894046	दाजुभाई पोल्टी फर्म	भोजराज गौतम	कमलामाई-०२	कम्बाईन्ड राईस मिल	१	२००००	२००००	
२९	६८	616038536	लुम्ती फलफूल तथा कृषि फर्म	केदार पहाडी	फिक्कल-०२	कम्बाईन्ड राईस मिल	१	२००००	२००००	
३०	७६	612347861	नव उद्योग बाख्रा पालन फर्म	निम बहादुर घिसिङ्ग	कमलामाई-१२	मिनिटिलर डिजेल इन्जिन	१	३००००	३००००	
३१	७८	618617634	न्यू लक्की कृषि फलफूल तथा पशुपंक्षी फर्म	लाल बहादुर गुरुङ्ग	गोलन्जोर-०४	मिनिटिलर डिजेल इन्जिन	१	३००००	३००००	
३२	७९	616920642	कालि नाग सुन्दरबस्ती बाख्रा फार्म	आइत सिं भोलन	घ्याङलेख-०१	मिनिटिलर डिजेल इन्जिन	१	३००००	३००००	
३३	८०	113399066	रमा कृषि तथा पशुपंक्षी फर्म	तेज बहादुर श्रेष्ठ	कमलामाई-०४	मिनिटिलर डिजेल इन्जिन	१	३००००	३००००	
३४	८१	114275499	कुन्तकाली फूल तथा तरकारी नर्सरी	रि नाराणय श्रेष्ठ	कमलामाई-०५	मिनिटिलर डिजेल इन्जिन	१	३००००	३००००	
३५	८६	617967127	कामना कृषि तथा पशुपंक्षी कृषक समूह	रमेश कार्की	कमलामाई-११	मिनिटिलर डिजेल इन्जिन	१	३००००	३००००	
३६	८८	613608671	आचार्य कृषि तथा पशुपंक्षी फर्म	भरत प्रसाद आचार्य	गोलन्जोर-०५	कम्बाईन्ड राईस मिल	१	२००००	२००००	
३७	९०	616805529	श्रेष्ठ कृषि फर्म	निरोज श्रेष्ठ	गोलन्जोर-०५	कम्बाईन्ड राईस मिल	१	२००००	२००००	
३८	९४	602632676	सिर्जनशिल कृषि सहकारी संस्था लि.	भुवल बहादुर पुलामी	तिनपाटन-०४	कम्बाईन्ड राईस मिल	४	२००००	८००००	
३९	९६	613597164	मखमली महिला कृषक समूह	खडगमाया दाहाल	कमलामाई-०४	मिनिटिलर डिजेल इन्जिन	१	३००००	३००००	

सि.नं.	द.नं.	प्यान न.	फर्मको नाम	अख्तियारि प्राप्त व्यक्ति	ठेगाना	उपकरणको नाम	परिमाण	अधिकतम अनुदान दर	जम्मा अनुदान रकम	कैफियत
४०	१००	619699817	सफल कृषि तथा पशुपंछी फर्म	अमृता लामा	हरिहरपुरगढी-०७	कम्बाईन्ड राईस मिल	१	२००००	२००००	
४१	१०२	115846841	मान्कुटार कृषि तथा पशुपंछी फर्म	लिला बहादुर सुनुवार	गोलन्जोर-०१	मिनिटिलर डिजेल इन्जिन	१	३००००	३००००	
४२	१०३	613429687	शंखर कृषि तथा पशु र कुखुरा फर्म	शंकर बहादुर राउत	गोलन्जोर-०१	मिनिटिलर डिजेल इन्जिन	१	३००००	३००००	
४३	१०५	611588634	कुशल फलफूल नर्सरी तथा पशुपंक्षी फर्म	यज्ञ बहादुर आचार्य	सुनकोशी-०७	मिनिटिलर डिजेल इन्जिन	१	३००००	३००००	
४४	१११	605761513	जय मङ्गलटार कृषक समूह	लिलामाया श्रेष्ठ	मरिण-०७	मिनिटिलर डिजेल इन्जिन	२	३००००	६००००	
					मरिण-०७	कम्बाईन्ड राईस मिल	२	२००००	४००००	
४५	११२	616924734	लिला कृषि तथा पशुपंक्षी फर्म	लिला ब. आले मगर	गोलन्जोर-०४	कम्बाईन्ड राईस मिल	१	२००००	२००००	
४६	११४	112595890	सिन्धुलीगढी पशुपंक्षी प्राङ्गारिक मल उद्योग तथा टुरिजम कृषि फर्म	यम कुमार ठाडा मगर	गोलन्जोर-०४	कम्बाईन्ड राईस मिल	१	२००००	२००००	
४७	११५	615015705	शौगात कृषि तथा पशु फर्म	गजेन्द्र रायमाझी	सुनकोशी-०७	मिनिटिलर डिजेल इन्जिन	१	३००००	३००००	
४८	११६	616985597	बस्नेत कृषि तथा पशुपंक्षीपालन फर्म	सुरथ बहादुर बस्नेत	गोलन्जोर-०२	कम्बाईन्ड राईस मिल	१	२००००	२००००	
४९	१२०	६११८१७४९१	ऋषि थापा कृषि फर्म	ऋषि थापा	गोलन्जोर-०५	कम्बाईन्ड राईस मिल	१	२००००	२००००	
५०	१२४	123063838	सुहरा कृषि तथा पशुपंक्षीपालन फर्म	यकेन्द्र थापा मगर	गोलन्जोर-०२	कम्बाईन्ड राईस मिल	१	२००००	२००००	
५१	१२७	614408977	डबलिङ कृषि तथा पशुपंक्षीपालन फर्म	धन बहादुर थापा	गोलन्जोर-०२	कम्बाईन्ड राईस मिल	१	२००००	२००००	
५२	१२८	614795392	सिकारीढुङ्गा बहुउद्देश्य कृषक समूह	सूर्य बहादुर तामाङ्ग	दुधौली-१४	मिनिटिलर डिजेल इन्जिन	३	३००००	९००००	
					दुधौली-१४	कम्बाईन्ड राईस मिल	२	२००००	४००००	
५३	१३३	607722581	संजिवनी कृषि तथा पशु फर्म	चिरेन्द्र बहादुर घोले	सुनकोशी-०७	मिनिटिलर डिजेल इन्जिन	१	३००००	३००००	
५४	१३५	617852232	रातमाटे कृषि तथा पशुपंक्षीपालन फर्म	केशव बहादुर थापा	तिनपाटन-०६	मिनिटिलर डिजेल इन्जिन	१	३००००	३००००	
५५	१३६	614976012	एम.ई.के. किवी तथा कृषि फर्म	तोत्र बहादुर गोले	सुनकोशी-०७	मिनिटिलर डिजेल इन्जिन	१	३००००	३००००	
५६	१३७	614723340	वि.एस.लामा व्यवसायिक पशुपंछी तथा अर्गानिक कृषि फर्म	विष्णु माया लामा	सुनकोशी-०७	मिनिटिलर डिजेल इन्जिन	१	३००००	३००००	

सि.नं.	द.नं.	प्यान न.	फर्मको नाम	अख्तियारि प्राप्त व्यक्ति	ठेगाना	उपकरणको नाम	परिमाण	अधिकतम अनुदान दर	जम्मा अनुदान रकम	कैफियत
५७	१४०	619305822	अधिकारी मोडल कृषि फलफूल तथा पशुपालन फर्म	कविता अधिकारी	दुधौली-०१	मिनितिलर डिजेल इन्जिन	१	३००००	३००००	
५८	१४२	614620557	श्री प्रगतिशिल कृषक समुह	ज्ञान बहादुर श्रेष्ठ	मरिण-०७	मिनितिलर डिजेल इन्जिन	१	३००००	३००००	
						कम्बाईन्ड राईस मिल	१	२००००	२००००	
५९	१४३	123581833	राधालक्ष्मी बहुउद्येशिय कृषि तथा पशुपंक्षी फर्म	शान्ती प्रसाद घिमिरे	दुधौली-०१	कम्बाईन्ड राईस मिल	१	२००००	२००००	
६०	१५१	614688803	श्री रामकृष्ण कृषि तथा पशुपंक्षी फर्म	टिका कुमारी कार्की	गोलोन्जोर-०१	कम्बाईन्ड राईस मिल	१	२००००	२००००	
६१	१५२	601001374	गंगा कृषि पशुपंक्षी तथा मत्स्यपालन फर्म	देब प्रसाद अधिकारी	दुधौली-०९	रिपर	१	८५०००	८५०००	
६२	१५४	617998325	सिर्जनशिलता कृषि तथा पशुपंक्षी फर्म	होम बहादुर ठाडा	सुनकोशी-०७	कम्बाईन्ड राईस मिल	१	२००००	२००००	
६३	१६२	611860051	खोलागाउँ बाख्रपालन फर्म	मान बहादुर कटुवाल	फिक्कल-०३	मिनितिलर डिजेल इन्जिन	१	३००००	३००००	
६४	१६७	107800323	प्रशान्त कृषि तथा पशुपंक्षी फर्म	प्रकाश कार्की	कमलामाई-१०	कम्बाईन्ड राईस मिल	१	२००००	२००००	
६५	१६८	613122214	आधुनिक कृषि तथा पशुपंक्षी फर्म	तिर्थ मायाँ भुजेल	गोलोन्जर-०५	कम्बाईन्ड राईस मिल	१	२००००	२००००	
६६	१६९	617390204	प्रशान्त बहुउदेशिय कृषि तथा पशु फर्म	रामचन्द्र आचार्य	दुधौली-१३	कम्बाईन्ड राईस मिल	१	२००००	२००००	
६७	१७१	617469575	कमला कृषि तथा पशुपंक्षी (बंगुर) फर्म	कमला माझी	मरिण-०५	मिनितिलर डिजेल इन्जिन	१	३००००	३००००	
६८	१७३	615961020	मिलिजुली कृषि तथा पशुपंक्षी पालन फर्म	गणेश बहादुर बम्जन	मरिण-०५	कम्बाईन्ड राईस मिल	१	२००००	२००००	
६९	१७८	615551009	कन्यादेवी कृषि तथा पशुपंक्षी फर्म	सरिता रानामगर	गोलोन्जर-०२	कम्बाईन्ड राईस मिल	१	२००००	२००००	
७०	१७९	602636430	आर.एन. कृषि तथा पशुपंक्षी फर्म	नरेन्द्रराज देवकोटा	कमलामाई-०१	मिनितिलर डिजेल इन्जिन	१	३००००	३००००	
७१	१८०	607732632	गोविन्द गोमा फलफूल तथा नर्सरी फर्म	डम्बर कुमारी खड्का	गोलोन्जर-०५	मिनितिलर डिजेल इन्जिन	१	३००००	३००००	
७२	१८१	612773574	नवदुर्गा कृषि तथा पशुपंक्षी फर्म	मसली माया साक्की	कमलामाई-१२	कम्बाईन्ड राईस मिल	१	२००००	२००००	
७३	१८३	614711785	प्रगतिशिल कृषक समुह	सुपत सिं जिम्बा	कमलामाई-११	मिनितिलर डिजेल इन्जिन	३	३००००	९००००	
					कमलामाई-११	कम्बाईन्ड राईस मिल	१	२००००	२००००	

सि.नं.	द.नं.	प्यान न.	फर्मको नाम	अख्तियारि प्राप्त व्यक्ति	ठेगाना	उपकरणको नाम	परिमाण	अधिकतम अनुदान दर	जम्मा अनुदान रकम	कैफियत
७४	१८५	614393288	ठाकुरेश्वर सामाजिक उद्यमी सानाकिसान महिला कृषि सहकारी संस्था ली.	लोकी माया थापा	मरिण-०१	मिनिटिलर डिजेल इन्जिन	४	३००००	१२००००	
					मरिण-०१	कम्बाईन्ड राईस मिल	४	२००००	८००००	
७५	१८६	608709907	महिला जागृति कृषक स.स.लि.	भिम बहादुर श्रेष्ठ	कमलामाई-०४	मिनिटिलर डिजेल इन्जिन	३	३००००	९००००	
					कमलामाई-०४	कम्बाईन्ड राईस मिल	२	२००००	४००००	
७६	१८७	605852079	हमालडिही बाख्रा पालन फर्म	पवित्रा कुमारी हमाल	गोलोन्जोर-०२	मिनिटिलर डिजेल इन्जिन	१	३००००	३००००	
७७	१९०	124661563	जलकन्या देवी कृषि तथा पशुपन्छी फर्म	सुवास मगर	गोलोन्जोर-०५	कम्बाईन्ड राईस मिल	१	२००००	२००००	
७८	१९१	115051353	ढोडेनी कृषि तथा पशुपन्छी फर्म	सुकु बहादुर सुनुवार	फिक्कल-०१	मिनिटिलर डिजेल इन्जिन	१	३००००	३००००	
७९	१९२	617908209	न्यौपाने कृषि तथा पशुपन्छी माछापालन फर्म	सिता कुमारी खड्का	फिक्कल-०१	कम्बाईन्ड राईस मिल	१	२००००	२००००	
८०	१९३	618907283	लेकाली कृषि तथा पशुपन्छी फर्म	नविन न्यौपाने	फिक्कल-०१	कम्बाईन्ड राईस मिल	१	२००००	२००००	
८१	१९९	608736785	मध्य पहाडी जुनार कृषक समूह	भुवन गुर्मछान मगर	तिनपाटन-०७	मिनिटिलर डिजेल इन्जिन	३	३००००	९००००	
					तिनपाटन-०७	कम्बाईन्ड राईस मिल	२	२००००	४००००	
८२	२०५	619125523	सिउडीबोट कृषि सहकारी संस्था लिमिटेड	युवराज तिमल्सिना	तिनपाटन-०८	कम्बाईन्ड राईस मिल	१	२००००	२००००	
८३	२०६	616573541	सयपत्री तरकारी खेती तथा पशुपन्छी फर्म	जानिमाया घिसिङ	मरिण-०७	कम्बाईन्ड राईस मिल	१	२००००	२००००	
८४	२०८	619334680	बजगाई कृषि तथा पशुपन्छी फर्म	सुशिल बजगाई	मरिण-०७	मिनिटिलर डिजेल इन्जिन	१	३००००	३००००	
८५	२१३	613865933	गोलोन्जोर चिसान्त कृषि तथा पशुपन्छी फर्म	युवराज बस्नेत	गोलोन्जोर-०५	कम्बाईन्ड राईस मिल	१	२००००	२००००	
८६	२१९	612281505	हरियाली कृषि समुह	नवराज सापकोटा	कमलामाई-१३	कम्बाईन्ड राईस मिल	१	२००००	२००००	
८७	२२०	613048109	मिलिजुली कृषि तथा पशुपालन फर्म	भाष्कर थापा	गोलोन्जोर-०३	कम्बाईन्ड राईस मिल	१	२००००	२००००	
८८	२२१	613477998	डुकुर सिंह बाख्रा पालन फर्म	प्रेमहरि बराल	गोलोन्जोर-०३	मिनिटिलर डिजेल इन्जिन	१	३००००	३००००	
८९	२२६	614611496	सुशिल कुमार कृषि तथा पशुपंक्षी फर्म	सुशिल कुमार श्रेष्ठ	तिनपाटन-०८	मिनिटिलर डिजेल इन्जिन	१	३००००	३००००	

सि.नं.	द.नं.	प्यान न.	फर्मको नाम	अख्तियारि प्राप्त व्यक्ति	ठेगाना	उपकरणको नाम	परिमाण	अधिकतम अनुदान दर	जम्मा अनुदान रकम	कैफियत
९०	२२९	618295283	रचने नर्सरी कृषि तथा पशु व्यवसाय फर्म	राम कुमारी सुनुवार	फिक्कल-०१	कम्बाईन्ड राईस मिल	१	२००००	२००००	
९१	२३०	614230587	भावना कृषि तथा पशु पंक्षी फर्म	गीता कुमारी दर्जी	फिक्कल-०५	कम्बाईन्ड राईस मिल	१	२००००	२००००	
९२	२३१	102782714	माता भद्रकाली उर्वरा भूमी	पवित्रा गुरागाई	कमलामाई-०२	मिनिटिलर डिजेल इन्जिन	१	३००००	३००००	
९३	२३४	620425023	आयमुलक साना किसान कृषि स.सं.लि.	पार्वती कुमारी सार्कि	तिनपाटन-०१	मिनिटिलर डिजेल इन्जिन	४	३००००	१२००००	
					तिनपाटन-०१	कम्बाईन्ड राईस मिल	४	२००००	८००००	
९४	२३६	612356083	कोपिला कृषि तथा पशु पालन फर्म	कोपिला थापा	गोलन्जोर-०६	मिनिटिलर डिजेल इन्जिन	१	३००००	३००००	
९५	२३७	611931643	अश्विन पशुपंक्षी तथा कृषि फर्म	कान्छी माया भोलन	घयाङलेख-०१	कम्बाईन्ड राईस मिल	१	२००००	२००००	
९६	२४२	618367119	थापा कृषि तथा पशु पंक्षी फर्म	प्रेम बहादुर मगर	दुधौली-१४	कम्बाईन्ड राईस मिल	१	२००००	२००००	
९७	२४५	612936265	नमुना लक्ष्मी कृषि तथा पशुपंक्षी फर्म	लक्ष्मी घिमिरे	फिक्कल-०३	कम्बाईन्ड राईस मिल	१	२००००	२००००	
९८	२४९	607892389	प्रदिप कृषि तथा पशुपंक्षी फर्म	प्रदिप नेपाली	फिक्कल-०१	कम्बाईन्ड राईस मिल	१	२००००	२००००	
९९	२५१	617059361	सगरमाथा कृषक समुह	तुल कुमारी श्रेष्ठ	कमलामाई-११	मिनिटिलर डिजेल इन्जिन	१	३००००	३००००	
१००	२५३	613844079	मिमिक बहुउद्देश्य कृषि तथा पशुपालन फर्म	अम्बिका कुमारी मगर	कमलामाई-११	कम्बाईन्ड राईस मिल	१	२००००	२००००	
१०१	२५६	613577904	सहयात्री कृषि तथा पशुपंक्षी माछा फर्म	कमला महत	गोलन्जोर-०२	कम्बाईन्ड राईस मिल	१	२००००	२००००	
१०२	२५७	620150774	सिरुवानी कृषि तथा पशुपंक्षी फर्म	कमला थापा	सुनकोशी-०५	कम्बाईन्ड राईस मिल	१	२००००	२००००	
१०३	२६५	116488734	प्रभुराम कृषि तथा पशुपंक्षी पालन फर्म	प्रभुराम खत्री	फिक्कल-०३	कम्बाईन्ड राईस मिल	१	२००००	२००००	
१०४	२७०	610614930	सन्तोषी तरकारी कृषि फर्म	अम्बर बहादुर मगर	फिक्कल-०४	मिनिटिलर डिजेल इन्जिन	१	३००००	३००००	
१०५	२७२	620451808	रितिक बहुउद्देश्य पशुपंक्षी कृषि फर्म	दुर्गा कुमारी फुयाल	दुधौली-०१	कम्बाईन्ड राईस मिल	१	२००००	२००००	

			
दाहाल कृषि तथा पशुपन्छी फर्म 5	कमलामाई फलफूल प्रशोधन केन्द्र 6	खेटराज बहुउद्देश्य फार्म 7	गोदार थापा कृषि तथा पशुपन्छी फर्म 9
			
श्रेष्ठ जुनार सुन्तला फार्म 10	भैरुङ्ग कृषि तथा पशुपन्छी विकास फर्म 13	देविथान कृषक समूह 14	जनजागृति कृषक समूह 15
			
अधिकारी कृषि तथा पशुपन्छी फर्म 16	बोगटी मल्टिप्रपोज 23	कुसुम कृषि पशुपन्छी तथा माछा फर्म 27	पुलामी अर्गानिक कृषि तथा पशु फर्म 30
			

महाभिर महिला कृषि समूह 42	सावित्रा कृषि तथा पशुपंक्षी फर्म 44	महाभारत साना किसान कृषि स.सं.लि. 48	
			
गैरिखर्क कृषि तथा वंगुरपालन फर्म 50	सुनकोशी कृषि तथा पशुपंक्षी फर्म 51	तिलमाया पशुपंक्षी तथा कृषि फर्म 52	अनुग्रह सेवा कुखुरा फर्म 54
			
डिम्दोङ कृषि तथा पशुपंक्षी फर्म 56	कमल कृषि तथा पशुपंक्षी फर्म 63	न्यू लक्की कृषि फलफूल तथा पशुपंक्षी फर्म 78	कालि नाग सुन्दरबस्ती बाख्रा फार्म 79
			
रमा कृषि तथा पशुपंक्षी फर्म 80	कुन्तकाली फूल तथा तरकारी नर्सरी 81	आचार्य कृषि तथा पशुपंक्षी फर्म 88	श्रेष्ठ कृषि फर्म 90

सिर्जनशिल कृषि सहकारी संस्था लि 94	मखमली महिला कृषक समूह 96	मान्कुटार कृषि तथा पशुपंक्षी फर्म 102
शंखर कृषि तथा पशु र कुखुरा फर्म 103	कुशल फलफूल नर्सरी तथा पशुपंक्षी फर्म 105	लिला कृषि तथा पशुपंक्षी फर्म 112
शौगात कृषि तथा पशु फर्म 115	बस्नेत कृषि तथा पशुपंक्षीपालन फर्म 116	ऋषि थापा कृषि फर्म 120
	डबलिङ कृषि तथा पशुपंक्षीपालन फर्म 127	

			
संजिवनी कृषि तथा पशु फर्म 133	रातमाटे कृषि तथा पशुपंक्षीपालन फर्म 135	एम.ई.के. किवी तथा कृषि फर्म 136	वि.एस.लामा व्यवसायिक पशुपन्छी तथा अर्गानिक कृषि फर्म 137
			
अधिकारी मोडल कृषि फलफूल तथा पशुपालन फर्म 140	खोलागाउँ बाख्रपालन फर्म 142	राधालक्ष्मी बहुउद्देशिय कृषि तथा पशुपंक्षी फर्म 143	गंगा कृषि पशुपंक्षी तथा मत्स्यपालन फर्म 152
			
सिर्जनशिलता कृषि तथा पशुपन्छी फर्म 154	प्रशान्त कृषि तथा पशुपन्छी फर्म 167	आधुनिक कृषि तथा पशुपन्छी फर्म 168	प्रशान्त बहुउद्देशिय कृषि तथा पशु फर्म 169

			
कमला कृषि तथा पशुपंक्षी (बंगुर) फर्म 171	मिलिजुली कृषि तथा पशुपन्धी पालन फर्म 173	कन्यादेवी कृषि तथा पशुपन्धी फर्म 178	आर.एन. कृषि तथा पशुपन्धी फर्म 179
			
गोविन्द गोमा फलफूल तथा नर्सरी फर्म 180	नवदुर्गा कृषि तथा पशुपन्धी फर्म 181	प्रगतिशिल कृषक समुह 183	
			
हमालडिही बाख्रा पालन फर्म 187	जलकन्या देवी कृषि तथा पशुपन्धी फर्म 190		मध्य पहाडी जुनार कृषक समूह 199

			
घुम्टिटोल आधुनिक पशुपन्छी तथा कृषि फर्म 201	सयपत्री तरकारी खेती तथा पशुपन्छी फर्म 206	बजगाई कृषि तथा पशुपन्छी फर्म 208	गोलोन्जोर चिसान्त कृषि तथा पशुपन्छी फर्म 213
			
हरियाली कृषि समुह 219	डुकर सिंह बाखा पालन फर्म 221	भावना कृषि तथा पशु पंक्षी फर्म 230	
			
आयमुलक साना किसान कृषि स.सं.लि. 234	कोपिला कृषि तथा पशु पालन फर्म 236	अश्विन पशुपंक्षी तथा कृषि फर्म 237	
			

थापा कृषि तथा पशु पंक्षी फर्म 242	नमुना लक्ष्मी कृषि तथा पशुपंक्षी फर्म 245	प्रदिप कृषि तथा पशुपन्छी फर्म 249	सगरमाथा कृषक समुह 251
			
मिमिक बहुउद्देश्य कृषि तथा पशुपालन फर्म 253	सहयात्री कृषि तथा पशुपंछी माछा फर्म 256	सिरुवानी कृषि तथा पशुपंछी फर्म 257	प्रभुराम कृषि तथा पशुपंछी पालन फर्म 265
			
रितिक बहुउद्देश्य पशुपंक्षी कृषि फर्म 272			

कृषि यान्त्रिकीकरण तथा प्रविधि प्रवर्द्धन कार्यक्रम अन्तरगत साझेदारहरुको नामावली

क्र.स.	समुह/सहकारीको नाम	कृषकको नाम	ठेगाना	सामाग्रीको नाम	इकाइ	परिमाण	सम्पर्क नं.
1	महाभारत साना किसान कृषक समुह,तिनपाटन-7	नारायण प्रसाद पहाडी	तिनपाटन-8	कम्बाइन राइस मिल	वटा	1	
		कमल पुर्वछाने	तिनपाटन-7	मिनिटिलर	वटा	1	9865103558
		गोपाल बहादुर मगर	तिनपाटन-8	मिनिटिलर	वटा	1	9844316455
		कृष्णमाया थापा मगर	तिनपाटन-8	कम्बाइन राइस मिल	वटा	1	
		मधुमाया श्रेष्ठ	तिनपाटन-8	मिनिटिलर	वटा	1	97676887883
		प्रेम ब. खपांगी	तिनपाटन-7	कम्बाइन राइस मिल	वटा	1	9844161762
2	सिकारीढुंगा बहुउद्देश्य कृषक समुह,दुधौली-14	सूर्य बहादुर तामाङ	दुधौली-14	कम्बाइन राइस मिल	वटा	1	9862986298
		यम्बर ब. तामाङ	दुधौली-14	कम्बाइन राइस मिल	वटा	1	9863537125
		भरत तामाङ	दुधौली-14	मिनिटिलर	वटा	1	9860524848
		क्षेत्र बहादुर खत्री	दुधौली-14	मिनिटिलर	वटा	1	9862827077
		चक्र ब. खत्री	दुधौली-14	मिनिटिलर	वटा	1	9863809547
3	प्रगतिशिल कृषक समूह, क.न.पा. -11	सुपत सिं जिम्बा	क.न.पा. -11	मिनिटिलर	वटा	1	9826126354
		आइत सिं जिम्बा	क.न.पा. -11	मिनिटिलर	वटा	1	9766878047
		बुद्धमान जिम्बा	क.न.पा. -11	मिनिटिलर	वटा	1	9767257069
		गंगा ब. मोक्तान	क.न.पा. -11	कम्बाइन राइस मिल	वटा	1	9746565915
4	महिला जागृति कृषि सहकारी संस्था, क.न.पा. -4	कल्पना श्रेष्ठ	क.न.पा. -4	कम्बाइन राइस मिल	वटा	1	
		गायत्री श्रेष्ठ	क.न.पा. -4	मिनिटिलर	वटा	1	9812075696
		रमा श्रेष्ठ	क.न.पा. -4	मिनिटिलर	वटा	1	9827690990
		धन ब. श्रेष्ठ	क.न.पा. -4	मिनिटिलर	वटा	1	9812187160
		लिला ब. श्रेष्ठ	क.न.पा. -4	कम्बाइन राइस मिल	वटा	1	9812170088
5	जयमंगलटार कृषक समुह, मरिण -7	चतुरे माझी	मरिण-7	कम्बाइन राइस मिल	वटा	1	9819876075
		शिवजी बहादुर माझी	मरिण-7	मिनिटिलर	वटा	1	9810154564
		गंगा ब. माझी	मरिण-7	कम्बाइन राइस मिल	वटा	1	984560142
		शिवलाल श्रेष्ठ	मरिण-7	मिनिटिलर	वटा	1	9819623211
6	महभिर महिला कृषि समूह, तिनपाटन -8	मन्जु मगर	तिनपाटन -8	कम्बाइन राइस मिल	वटा	1	9745963794
		जंग ब. मगर	तिनपाटन -8	कम्बाइन राइस मिल	वटा	1	9769332122
		मैया माया मगर	तिनपाटन -8	कम्बाइन राइस मिल	वटा	1	9862376669
7	ठाकुरेश्वर सामाजिक उद्यमी साना किसान महिला कृषि सहकारी संस्था ली.,मरिण - 1	सन्त माया वाइवा	मरिण-१	मिनिटिलर	वटा	1	9840916760
		विचार माया मुक्तान	मरिण-१	मिनिटिलर	वटा	1	9762782785
		शारदा कुमारी श्रेष्ठ	मरिण-7	मिनिटिलर	वटा	1	9815824007
		चेली माया वि.क.	मरिण-7	मिनिटिलर	वटा	1	9825893035
8	सिर्जनशिल कृषि सहकारी संस्था लि.,तिनपाटन -4	दोज ब. पुलामी	तिनपाटन -4	कम्बाइन राइस मिल	वटा	1	9800802199
		भुगोल ब. सारु	तिनपाटन -4	कम्बाइन राइस मिल	वटा	1	9813685332

क्रं.स.	समुह/सहकारीको नाम	कृषकको नाम	ठेगाना	सामाग्रीको नाम	इकाइ	परिमाण	सम्पर्क नं.
		भोल ब. पुलामी	तिनपाटन -4	कम्बाइन राइस मिल	वटा	1	9813596175
		रुद्र ब. पुलामी	तिनपाटन -4	कम्बाइन राइस मिल	वटा	1	9812081078
9	जनजागृति कृषक समूह,क.न.पा. -1	नेत्र ब. राना	क.न.पा.-11	मिनिटिलर	वटा	1	9844860852
		गंगा ब. रानामगर	क.न.पा.-11	कम्बाइन राइस मिल	वटा	1	9745974763
10	प्रगतिशिल कृषक समूह,मरिण-7	कमल बिक्रम श्रेष्ठ	मरिण -7	कम्बाइन राइस मिल	वटा	1	9807832521
		ज्ञान ब.श्रेष्ठ	मरिण -7	मिनिटिलर	वटा	1	9843106313

३.८.१६ फुल खेती प्रवर्द्धन कार्यक्रम

यस कार्यक्रम अन्तर्गत कुल विनियोजित रकम १०,००,००।०० रहेकोमा जम्मा २ साझेदार छनोट भइ कुल ४० रोपनीमा सयपत्री खेती प्रवर्द्धन भएको। यस कार्यक्रम वाट करिव २ लाख माला उत्पादन हुनेछ भने २ करोड वारावरको कारोवारको प्रक्षेपण गरिएको छ।

क्र.स.	साझेदारको नाम	ठेगाना	सम्पर्क व्यक्ति	फोन नं.	फुलको क्षेत्रफल	सम्झौता रकम रु	भुक्तानी रु
1	महाकालीदेवी बहुउद्देश्यीय कृषि फर्म	सुनकोशी ५ काल्ले	रमेश विक	९७४१८३१४७९	२० रोपनी	२२६३००	११०८८७
2	कृषि तरकारी, फलफुल व्यवसाय	फिक्कल २ पोखरी	पिताम्बर बराल	९८४४४११५७९	२० रोपनी	३९३५७४	१०८७७८

यस कार्यक्रममा भएका मुख्य मुख्य क्रियाकलापहरू निम्नानुसार छन्:

- ४० रोपनीमा सयपत्री खेती प्रवर्द्धन,
- सयपत्री फुलको वीउ २ जनाले ३०० ग्राम किनेको,
- मिनिटिलर डिजल ६ एच.पी भन्दा वडीको जम्मा २ थान खरिद/वितरण,
- सिचाईको लागी पाईप खरीद ४० एम.एम, (१६ पि.एन) को २०० मिटर, ३२ एम.एम. (१० पि.एन) को ३६० मिटर खरीद गरेको,
- २००० लिटरको हिलट्याङ्की थान १ खरीद गरेको,
- मल्चिङ्ग प्लास्टिक १० रोल खरीद गरेको,
- ४ रोपनी जग्गामा थोपा सिचाई जडान गरेको ।

महाकालीदेवी बहुउद्देश्यीय कृषि फर्म, सुनकोशी ५, सिन्धुली

कृषि तरकारी, फलफूल व्यवसाय, फिक्कल २, सिन्धुली

३.८.१८ सुन्तलाजात फलफूल ब्लक विकास कार्यक्रम

- ७० हे. जमिनमा २०००० कागतीको विरुवा रोपिएको तथा कागती खेती प्रवर्द्धन गरिएको
- मिनिटिलर डिजल ६ एच.पी भन्दा बढीको जम्मा २० थान खरिद/वितरण
- खाडल खन्ने मेसिन थान १ खरीद गरी वितरण गरेको
- सिकेचर, हाते आरी, खाडल खन्ने गल, गार्डेन पाईप, स्प्रेयर १६ लिटरको ईलेक्ट्रिक ५/५ थान खरिद/वितरण गरेको

क्र.स.	साझेदारको नाम	ठेगाना	सम्पर्क व्यक्ति	फोन नं.	क्षेत्रफल	सम्झौता रकम रु	भुक्तानी रु
१	भद्रकाली जडिवुटी कृषि सहकारी संस्था लि.	कमलामाई -२	हरि बहादुर कार्की	९७४१८३१४७९	७० हेक्टर	३८०१०००	१२६२५७५

ब्लकको परिचयात्मक विवरण

क्र.सं.	विवरण	तथ्यांक	कैफियत
१	स्थापना वर्ष	२०८०/८१	
२	ब्लकको नाम र ठेगाना	सुन्तलाजात फलफूल ब्लक (कागती खेती), कमलामाई नगरपालिका - २	

क्र.सं.	विवरण	तथ्यांक	कैफियत
३	संचालन गर्ने कृषि सहकारीको नाम	भद्रकाली जडीवुटी कृषि सहकारी संस्था लि.	
४	सम्पर्क व्यक्तिको नाम र सम्पर्क नं.	हरि कुमार कार्की/9860577895	
५	ब्लकको बाली वा वस्तु	कागती	
६	ब्लकको क्षेत्रफल वा संख्या (हेक्टर/रोपनी)	७० हे.	
७	ब्लकको रहेको स्थान	भद्रकाली	
८	सिन्धुली सदरमुकामबाट दूरी (कि.मि.)	२५	
९	आबद्ध जम्मा कृषक संख्या (जना)	११२	
	कृषि सहकारीका (जना)	११२	

कागतीको विरुवा विवरण, आ.ब.२०८०/८१

क्र.स	कृषकको नाम	ठेगाना	फोन नम्बर	विरुवा संख्या
1	जुद्ध बहादुर वि.क.	निवुवाटार	9860212460	40
2	चित्र नारायण अधिकारी	तारुखोला	9861480452	1000
3	पन्च सिंह बम्जन	कुम्भिटार	9864135084	200
4	विर ब. थोकर	पाङलाङटार	9862708649	600
5	दशरथ घलान	छतिवनटार	9767933691	100
6	राम ब. बम्जन	आधामारा	9869888929	100
7	सुकुमाया नेपाली	चिलाउने डाँडा	9860419570	100
8	कृष्ण प्र. देवकोटा	केरमटार	9844532329	10
9	राम हरी ढकाल	भटेश्वारा	9869303748	10
10	बद्री ब. श्रेष्ठ	केरमटार	9864212127	300
11	सन्देश गौतम	निवुवाटार	9864029370	600
12	नाति बाबु नेपाली	चिलाउने डाँडा		100
13	उर्मिला कुमारी लुइटेल	सुनडाँडा	9842781138	100
14	पंच ब. घलान	सरस्वती	9844254453	100
15	जनक थीङ	छतिवनटार		50
16	राधा वि.क.	अर्चले		10
17	राम कुमार ठटाल	चिलाउने डाँडा	9840667295	100
18	सम्झना नेपाली	तारुवोट दोभान	9842699532	20
19	कालेसी थोकर	खोल्माडाडा	9843352821	10
20	श्याम मोक्तान		9860553386	200
21	केशव बम्जन		9862376134	300
22	हरी बहादुर कार्की	निवुवाटार	9860577895	100
23	कृति बहादुर अधिकारी	निवुवाटार	9844081408	60
24	इन्द्र लाल चौलागाई	चिलाउने डाँडा	9844221251	200
25	नारायण बहादुर वि.क	खोल्माडाडा	9844558146	100
26	सुरविर बम्जन	गोठडाँडा	9741655084	100
27	गणेश व. थिङ	गोठडाँडा	9863936400	500
28	कुल व. बम्जन	खोल्माडाडा	9844174047	100
29	सोनाम सी थोकर	पान्टार	9862707649	500
30	चित्र बहादुर थिङ	गोदल	9766956662	50
31	सरस्वती वि.क.	गोदल		135

क्र.स	कृषकको नाम	ठेगाना	फोन नम्बर	विरुवा संख्या
32	कुम्बलाल बम्जन	गोग्दल		35
33	राम ब. बम्जन	गोग्दल		10
34	बुद्ध मोक्तान	डुडपाखा		25
35	मंगल सिं मोक्तान	डुडपाखा		25
36	चित्र बहादुर बम्जन	डुडपाखा		300
37	मान बहादुर पाख्रीन	मैवले	9846762567	100
38	वाङ्दा बम्जन	नयाँगाउ	9761632678	100
39	शनी कुमार बि. क	नयाँगाउ	9769350455	150
40	भिम ब. गोले	नयाँगाउ	9766858389	300
41	दान बहादुर बम्जन	खट्टार	9863256851	300
42	सर्किमान गोले	खट्टार	9862395158	100
43	माया बम्जन	खट्टार	9846645341	100
44	मसली माया वि. क.	नयाँगाउ	9840947173	100
45	दल बहादुर बम्जन	सालुवेशी	9864138363	100
46	श्याम खड्का	खट्टार	9844949849	100
47	कृष्ण ब. बम्जन	खट्टार	9761601298	100
48	पेमा बम्जन	खट्टार		80
49	प्रवेश बम्जन	खट्टार	9844844439	230
50	प्रेम बहादुर गोले	खट्टार	9840123384	150
51	संझीता थोकर	खट्टार	9862574616	15
52	आवेग बम्जन	खट्टार	9864141718	200
53	मोती माया बम्जन	खट्टार		10
54	ईन्द्र व. पाख्रिन	बुक्तिपाखा	9845185923	50
55	सञ्जय सुनुवार	मैवले बेशी		100
56	विर ब. पाख्रीन	खट्टार	9864051662	50
57	संगीता बम्जन	खट्टार	9863304151	15
58	अन्वलाल बम्जन	खट्टार		50
59	विर मान मोक्तान	डुडपाखा	9860554533	200
60	मंगल गोले	खट्टार	9866494547	70

क्र.स	कृषकको नाम	ठेगाना	फोन नम्बर	विरुवा संख्या
61	बद्री व. बम्जन	खट्टार		50
62	मंगल सीं स्याङ्तान	सालु लेक	9844517626	100
63	तिर्थ ब. घलान	जुम्लीडाडा	9840701437	210
64	निम ब. गोले	जुम्लीडाडा		200
65	भगताराम स्याङ्तान	जुम्लीडाडा	9844860959	700
66	निल ब. थिङ	सालु	9844505255	300
67	सम्बर ब. घलान	जुम्लीडाडा		200
68	लालमान स्याङ्तान	सालु	9869641686	300
69	निमलाल गोले	जुम्लीडाडा		100
70	मंगल सिं स्याङ्तान			200
71	हरि ब. श्रेष्ठ	लेखर्क	9864064048	200
72	मन्जु कर्ण	लेखर्क	9843381324	300
73	शान्ती श्रेष्ठ कार्कि		9844041728	100
74	चित्र बहादुर बम्जन	पान्टार	9860419658	250
75	निर्मला बम्जन	बुक्तिपाखा	9864137204	200
76	तिर्थ ब. बम्जन	निवुवाटार	9864036500	100
77	मिलन गोले	निवुवाटार	9742474143	50
78	अनिल थोकर	निवुवाटार	9861898300	100
79	धन बहादुर बम्जन	कराडाडा	9848784178	300
80	सन्जुला गोले	कराडाडा	9864141048	300
81	रत्न लाल बम्जन	कराडाडा	9869692468	10
82	तिल माया लिम्बु	ढुङ्ग्रे भन्ज्याङ	9703066360	550
83	रुकुमाया थापा मगर	ढुङ्ग्रे भन्ज्याङ	9812155270	50
84	दिपक मगर	ढुङ्ग्रे भन्ज्याङ	9819680089	20
85	अमृत जर्गा मगर	ढुङ्ग्रे भन्ज्याङ	9804809632	50
86	चित्र बहादुर क्षेत्री	ढुङ्ग्रे भन्ज्याङ	9804883408	50
87	विमल माया थापा मगर	ढुङ्ग्रे भन्ज्याङ	9863167479	50
88	भोज बहादुर जर्घा	ढुङ्ग्रे भन्ज्याङ	9825827792	150
89	मिलन खड्का	ढुङ्ग्रे भन्ज्याङ	9844442076	50

क्र.स	कृषकको नाम	ठेगाना	फोन नम्बर	विरुवा संख्या
90	पर्शुराम गौतम	ढुङ्ग्रे भन्ज्याङ	9864540951	500
91	तेज बहादुर दर्लामी	ढुङ्ग्रे भन्ज्याङ	9840464254	50
92	सन्त ब. जर्घा मगर	ढुङ्ग्रे भन्ज्याङ	9807601259	30
93	संकर ब. जर्घा मगर	ढुङ्ग्रे भन्ज्याङ	9819671192	30
94	वाज सेखर कार्की		9843615070	500
95	सरिता गर्मछान			20
96	रुपा श्रेष्ठ			25
97	पुर्ण व. गुर्मछान			55
98	लाल ब. गोले	जुम्लीडाडा	9845077247	50
99	खड्ग कु. चौलागाई	चिलाउने डाँडा		200
100	पदम ब. बम्जन	आधामारा	9844595703	50
101	पुर्ण ब. घलान	सरस्वती	9840202164	50
102	मान ब. कार्की	सुनडाँडा	9843135139	50
103	प्रेम गोले	नयाँगाउ	9840123384	50
104	इन्द्र ब. पाख्रीन	नयाँगाउ	9761604554	15
105	किशोर श्रेष्ठ	देविथान		15
106	कृष्ण कुमार श्रेष्ठ	देवीथान	9849385169	20
107	चक्र वहादुर वि. क.	देवीथान	9842613029	10
108	कृष्ण श्रेष्ठ	देवीथान		30
109	सानु श्रेष्ठ	लेखर्क	9844251397	50
110	विपना थिङ	सरस्वती	9864263825	100
111	प्रमिला थोकर	सरस्वती	9843758459	100
112	सम्बर ब. घलान	जुम्लीडाडा	9864142891	110
113	विधान लामा	भटेश्वारा	9840947015	500
114	फुल कुमार श्रेष्ठ	निवुवाटार	9861847635	50
115	बद्री वहादुर श्रेष्ठ	केरमटार	9864212127	100
116	बिन्दा सुनुवार			50
117	थल कुमार गौतम	कमलामाई 2	9801140503	१०००
118	इन्द्रलाल चौलागाई	कमलामाई 2	9844221251	1000
119	उत्तम कार्की	कमलामाई २	9866428799	1000

क्र.स	कृषकको नाम	ठेगाना	फोन नम्बर	विरुवा संख्या
120	आबेग वम्जन		9864141718	200
				20310

यन्त्र उपकरण वितरण विवरण

क्र.स	सामग्री बुझिलेको नाम	ठेगाना	फोन नम्बर	सि.नं.	स्पेसीफीकेसन	परिमाण
क	मिनिटिलर					
1	मान बहादुर पाख्रिन	कमलामाई 2 खट्टार	9846762567	1782151	7 एच. पी. १७८ F, डिजल	
2	फुल कुमार बम्जन	कमलामाई 2 खट्टार	9869249074	1782114		
3	दान बहादुर बम्जन	कमलामाई 2 खट्टार	9863256851	1782220		
4	सार्कीमान गोले	कमलामाई 2 खट्टार	9862395158	1782218		
5	चित्र बहादुर बम्जन	कमलामाई 2 खोल्माडाँडा	9860419658	1782217		
6	तिर्थ बहादुर बम्जन	कमलामाई 2 खोल्माडाँडा	9864036500	12120016		
7	विर बहादुर बम्जन	कमलामाई 2 खोल्माडाँडा		1782159		
8	पञ्च सिं बम्जन	कमलामाई 2 कुम्बिटार	9864135084	1782100		
9	जनक थिङ	कमलामाई 2 कुम्बिटार		1782211		
10	रमेश श्रेष्ठ	कमलामाई 2 सिमलटार	9844955025	1782207		
11	इन्द्रलाल चौलागाई	कमलामाई 2 गणेशस्थान	9844221251	1782085		
12	जगत बहादुर स्याङ्वा	कमलामाई 2 पचभैया		1782132		
13	डोरनाथ गौतम	कमलामाई 2 पचभैया		1782170		
14	रामचन्द्र श्रेष्ठ	कमलामाई 2 लेखर्क		1782162		
15	विमल श्रेष्ठ	कमलामाई 2 लेखर्क		1782209		
16	हरि कुमार कार्की	कमलामाई 2 ग्वाङसे	9860577895	1782152		
17	जुद्ध बहादुर वि.क.	कमलामाई 2 ग्वाङसे	9860212460	1782122		
18	श्याम बहादुर मोक्तान	कमलामाई 2 ग्वाङसे	9860553386	1782197		
19	चित्र नारायण अधिकारी	कमलामाई 2 तारुखोला	9861480452	1782153		
20	ध्वजमान घिसिङ	कमलामाई 2 वोहोरे		1782163		
ख	सिकेचर					
१	धन बहादुर बम्जन	कनपा २	9848784178			१
२	तिर्थ बहादुर बम्जन	कनपा २	9864036500			१
३	डोरनाथ गौतम	कनपा २				१
४	चित्र बहादुर बम्जन	कनपा २	9860419658			१
५	फुल कुमार बम्जन	कनपा २	9869249074			१
ग	हाते आरी					
१	पन्च सिं बम्जन	कनपा २	9864135084			१
२	जगत बहादुर स्याङ्वा	कनपा २				१
३	हरी बहादुर श्रेष्ठ	कनपा २	9866064048			१
४	डोरनाथ गौतम	कनपा २				१
५	इन्द्रलाल चौलागाई	कनपा २	9844221251			१
घ	गार्डेन पाइप	कनपा २				
१	हरि बहादुर श्रेष्ठ	कनपा २	9866064048			१
२	जनक थिङ	कनपा २				१

क्र.स	सामग्री बुझिलेको नाम	ठेगाना	फोन नम्बर	सि.नं.	स्पेसीफीकेसन	परिमाण
3	श्याम बहादुर मोक्तान	कनपा २	9860553386			१
4	भगताराम स्याङतान	कनपा २	9844860959			१
5	लाल मान स्याङतान	कनपा २	9869641686			१
ड	स्प्रेयर					
१	दान बहादुर बम्जन	कनपा २	9863256851		१६ लिटरको प्लास्टिक	१
२	हरि बहादुर श्रेष्ठ	कनपा २	9866064048		१७ लिटरको प्लास्टिक	१
३	तिर्थ बहादुर बम्जन	कनपा २	9864036500		१८ लिटरको प्लास्टिक	१
४	चित्र बहादुर बम्जन	कनपा २	9860419658		१९ लिटरको प्लास्टिक	१
५	भोजराज गौतम	कनपा २			२० लिटरको प्लास्टिक	१
च	गल					
१	पञ्च सिं बम्जन	कनपा २	9864135084			१
२	जुद्ध बहादुर वि.क.	कनपा २	9860212460			१
३	दान बहादुर बम्जन	कनपा २	9863256851			१
४	श्याम बहादुर मोक्तान	कनपा २	9860553386			१
५	तिर्थ बहादुर बम्जन	कनपा २	9864036500			१
१	पंच सिं बम्जन	कनपा ३	9864135084		खाडल खन्ने मेसिन	1

३.८.१९ वीउ पुँजीको परिचालन कार्यक्रम

यस कार्यक्रम अन्तरगत कुल ५०,००,०००।०० विनियोजन भएकोमा बीउ पुँजी कोष परिचालन कार्यविधि २०७९ अनुसार कुल ३ कृषक छनौट भएको र कुल ३० हेक्टरमा तरकारी, फलफूल तथा च्याउ उत्पादन गर्ने कार्यक्रम सम्पन्न भएको।

क्र.स.	साझेदारको नाम	ठेगाना	सम्पर्क व्यक्ति	फोन नं.	खेती गर्ने क्षेत्रफल	सम्झौता गरेको रकम रु	भुक्तानी रु
1	मरिण ठाकुर पशुपन्थी फर्म	मरिण- 7,	खिलहरी गिरी	९७४१८३१४७९	20 हे.	2000५00	1000000
2	विकास तरकारी तथा च्याउ फर्म,	कमलामार्ग- 6	सुयदेव शाह	9844146978	5 रोपनी	200३०४0	1000000
3	कृषि तरकारी, फलफूल व्यवसाय	फिक्कल 6	खड्ग बहादुर नेपाली	9766473888	5 हे	2000000	907000

- मरिण ठाकुर पशुपन्थी फर्म
 - ४००० मेकाडेमिया नटको विरुवा रोपेको
 - 5 हेक्टर जग्गामा अकबरे खुर्सानी खेती गरेको । १५० टन उत्पादन गर्ने लक्ष रहेको जसबाट रु. १५०००००० को बिक्री हुने ।
 - अकबरे खुर्सानीमा मल्लिङ्ग प्लास्टिक लगाएको
- विकास तरकारी तथा च्याउ फर्म
 - 24 वटा बासको टनेल निर्माण गरी च्याउ लगाएको,
 - बैशाख जेष्ठमा 24000 के जी विक्री प्रति के.जी. रु. १०० कुल आम्दामी 2400000 भएको
 - 12 जनाले नियमित रोजगारी पाएको अन्य आवश्यकता अनुसार
 - श्रावण २ हप्तामा अर्को लट त्यही टनेलमा च्याउ लगाउने तयारी गरी रहेको
- महाकाली बहुउद्देश्यीय कृषि तथा पशुपंक्षी फर्म
 - आँपको 300, ड्रागन फल 500, एभोकाडो 150, कागती 300 जुनारसुन्तला 300 विरुवा रोपेको

- तरकारी सिजनल रुपमा लगाई रहेको
- विक्री कक्ष निर्माण भएको
- भकारो सुधार २ वटा गरेको
- वाँको टनेल ७ वटा बनेको
- हाते ट्याक्टर १ थान खरिद गरेको

मरिण ठाकुर पशुपन्धी फर्म, मरिण- 7

महांकाली बहुउद्देश्यीय कृषि तथा पशुपंक्षी फर्म, फिक्कल ६

विकास तरकारी तथा च्याउ फर्म, कमलामाई ६

३.९ कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्दा देखिएका तथा अनुभव भएका समस्याहरू:

कार्यक्रमको नाम: कृषि विकास कार्यक्रमहरू व्यवसायिक तरकारी खेती प्रवर्द्धन, मकै बाली प्रवर्द्धन, किवी तथा एभोकाडो प्रवर्द्धन कार्यक्रम	
समस्या	☐ सूचना आह्वानको अवधिमा प्रस्ताव प्राप्तलाई मात्र सेवा प्रवाह गर्न सकिने ☐ कृषि विकासका प्रवर्द्धन गर्ने कार्यमा जग्गाको परिमाण हद धेरै ☒ तरकारी र खाद्यान्नमा ५ वर्षको करारनामा माग्दा त्यो Legal वा Illegal ☒ फलफूलमा १५ वर्ष करारनामा माग्दा के खेती गर्ला र ☒ त्यती खेती भएकै हुनु पर्ने वा नपर्ने ☐ प्यान अनिवार्य ठिक छ तर व्यक्तिगत प्यान भए नि हुने गर्न ठिक
समस्याबाट परेको असर	☐ कृषि विकास कार्यालयमा बारीको काम सकेर आउने कृषक सम्बोधन हुन नसकेको ☐ सामान्य कृषक (कतै दर्ता नभएका) समेट्न नसकिएको

समस्या समाधान गर्न गरिएको प्रयास	☐ सूचना पूर्व तयारीको लागी सूचना प्रवाह गरिएको
समस्या समाधानका लागि सुझाव	☐ पहिलो सूचनामा समायवधी प्रदान गर्ने र त्यसपछिको सूचनामा समय नतोकी पहिलो आउनेलाई प्राथमिकतामा राखी सम्झौता गर्ने र पछि आउने लागि पछिका वर्ष सम्बोधन गर्ने ☐ ब्यक्तीगत प्यान भएका कृषक समेत सम्बोधन गर्नु पर्ने
कार्यक्रमको नाम: उच्च प्रबिधियुक्त संरचनामा तरकारी खेती प्रबर्द्धन कार्यक्रम	
समस्या	☐ प्राविधिक ईस्टिमेटमा कठिनाई
समस्याबाट परेको असर	☐ कृषकले ईस्टिमेट वनाउदाँ खर्च गर्नु पर्ने र कार्यालयलाई अनैतिक आझप लगाउने
समस्या समाधान गर्न गरिएको प्रयास	☐ सम्झौताका लागी छनौट भएकालाई मात्र ईस्टिमेट ल्याउन भनिएको
समस्या समाधानका लागि सुझाव	☐ कार्यविधिमा “कार्यक्रमकालागि विनियोजित वजेट वाट प्राविधिक परामर्श दाता खरिद गरि लागत अनुमान वनाउन सकिने प्रावधान राख्दा उपयुक्त” ☐ मन्त्रालयले डिजाइन र लागत अनुमान वनाउने र जिल्ला दररेट भएकोमा त्यो राखी केन्द्रले परिमार्जन गर्न सक्ने

३.१० वागमती प्रदेश सरकारबाट आ.व.२०८०/८१ मा स्थानिय तहमा प्राप्त शसर्त कृषि अनुदान रकमको प्रगती विवरणः

क्र.स.	कार्यक्रमको नाम	साझेदार संस्था/व्यक्तिको नाम	ठेगाना	सम्पर्क व्यक्तिको नाम	फोन नं.	स्वीकृत बजेट रकम रु. हजारमा	खर्च भएको बजेट रकम रु. हजारमा	संचानल गरिएका मुख्य मुख्य क्रियाकलापहरु	प्रतिवेदन पठाउने	कैफियत
१	मरिण गाउँपालिका									
	कृषि तथा पशुपन्छी फर्म प्रवर्द्धन कार्यक्रम (मझौला दाना उद्योग स्थापना)	पि.एण्ड.पि. कृषि फर्म	मरिण ०३, सिधुली	पशुराम विश्वकर्मा	९८०८२८५९८२	२५००	२५००	मझौला दाना उद्योग स्थापना	कृषि शाखा मरिण	४ जना रोजगारी श्रजना
२	हरिहरपुर गडी गाउँपालिका									
	तरकारी तथा फलफुल विकास कार्यक्रम	बुद्धिराम देवशिखा कृषि तथा पशुपन्छी फर्म	हरिहरपुरगढी ८	देव बहादुर विश्वकर्मा	९८४१४४६६१५	९००	४०७	झागन फल खेत विस्तार	प्रवेश देवकोटा	५ जना रोजगारी श्रजना, ७.५ हे वगान, सिचाई ट्याङ्की र पाईप, हाते ट्याक्टर
३	गोलन्जोर गाउँपालिका									
	फलफुल (एभोकाडो) प्रवर्द्धन कार्यक्रम	प्रगतिशिल एकिकृत कृषक समुह	गोलन्जोर १	झलक प्रसाद पहाडी		१००००००	४४७०००	मिनिटिलर/एभोकाडो विरुवा खरिद/खाडल खन्ने मेशिन/आर सि सि सिचाई ट्याङ्कि निर्माण/अन्य कृषि औजार खरिद	सरोज दाहाल	
४	फिक्कल गाउँपालिका									
	तरकारी तथा फलफुल विकास कार्यक्रम	हेफर प्रोजेक्ट नेपाल/सामुहिक सरोकार समाज	कमलामाई नगरपालिका ६	नवराज पहाडी	९८५४०४१४८५	२०००	२०००	वीउवितरण, कृषि सामग्री वितरण,विषादी वितरण, तालिम संचालन	प्रकाश शाह	
	फलफुल (कागती जुनार र सुन्तला) प्रवर्द्धन कार्यक्रम	हेफर प्रोजेक्ट नेपाल/सामुहिक सरोकार समाज	कमलामाई नगरपालिका ६	नवराज पहाडी	९८५४०४१४८५	२०००	२०००	वीउवितरण, कृषि सामग्री वितरण,विषादी वितरण,	प्रकाश शाह	
५	कमलामाई नगरपालिका									
क	फलफुल प्रवर्द्धन कार्यक्रम (कागती)	अर्गानिक बहुउद्देश्यीय कृषि तथा पशुपन्छी फर्म	क.न.पा. १०	टेकेन्द्र बुढाथोकी	९८४४१६१५३	३,००,०००	३,००,०००	सिँचाई ट्याङ्की निर्माण, कागतीको बिरुवा, खाल्टो खन्ने मेशिन, स्पेयर खरिद	सरोज फुयाल	
ख	फलफुल प्रवर्द्धन कार्यक्रम (कागती)	पाटनदेवी कृषि तथा पशुपन्छी फर्म	क.न.पा. १०	उद्धव भुजेल	९८०९६८६८७४	७,००,०००	६,५३,८६५.३७	सिँचाई ट्याङ्की निर्माण, कागतीको बिरुवा, ब्रस कटर, मोटर खरिद		
ग	प्राङ्गारिक खेती प्रवर्द्धन कार्यक्रम	प्राकृतिक कृषि तथा जडिबुटी सहकारी संस्था लिमिटेड	क.न.पा. ९	माधव ढुङ्गेल	९८४१३७५३५२	१०,००,०००	१०,००,०००	ओभरहेड सिँचाई ट्याङ्की निर्माण, थोपा सिँचाई सेट, पावरटिलर, मोटर, विडर मेशिन, थ्रेसर खरिद		
६	घ्याङलेख गाउँपालिका									

क्र.स.	कार्यक्रमको नाम	साझेदार संस्था/व्यक्तिको नाम	ठेगाना	सम्पर्क व्यक्तिको नाम	फोन नं.	स्वीकृत बजेट रकम रु. हजारमा	खर्च भएको बजेट रकम रु. हजारमा	संचानल गरिएका मुख्य मुख्य क्रियाकलापहरु	प्रतिवेदन पठाउने	कैफियत
क	तरकारी वाली प्रवर्द्धन कार्यक्रम	ब्यावसायिक किरानहरु	घ्याडलेख 1-5	गणेश स्याङतान	9742574647	10,00,000	10,00,000	तरकारी खेती सम्बन्धी तालिम, वीउ विजन वितरण, प्लाष्टिक सिट वितरण	छिरिङ दोर्जे लामा	
ख	बाख्रा प्रवर्द्धन कार्यक्रम	मिलन पशुपञ्छी फर्म/ उड्वा बाख्रा फर्म	घ्याडलेख 2	हिरालाल थोकर/ कान्छाराम वाईवा	9746296763	500,000	500,000	खोर सुधार, वीउ बोका खरिद, घाँसको वीउ खरिद		
ग	कोदो वाली प्रवर्द्धन कार्यक्रम	कोदो खेती किसानहरु	घ्याडलेख 1	गणेश न्यासुर	9848948010	5,00,000	5,00,000			कोदो चुट्टने मिल खरिद

खण्ड ४

तथ्याङ्कः

४.१ स्थानीय तह अनुसार खेती भएको क्षेत्रफल र सिँचित क्षेत्रफल विवरणः

क्र.सं.	जिल्लाअनुसार स्थानीय तह	कुल क्षेत्रफल (हे.)	कुल खेती योग्य क्षेत्रफल (हे)	खेती गरीएको क्षेत्रफल (हे.)	कुल बाझो जग्गा (हे.)	वर्ष भरी सिँचाई हुने क्षेत्रफल (हे.)	मौसमी सिँचाई हुने क्षेत्रफल (हे.)
1	कमलामाई नगरपालिका	४२८५७	९४३४	८५९०	८४४	१८४२	८५४
2	दुधौली नगरपालिका	३९०३९	११०१६	१००५०	९६६	२१९२	९६४
3	सुनकोशी गाउँपालिका	१५४६८	६८२४	४८४९	१९७५	८९०	६३४
4	घ्याङलेख गाउँपालिका	१६६७७	४३४६	२६९५	१६५१	४२०	४२६
5	फिक्कल गाउँपालिका	१८६०६	५६५२	३७३९	१९१३	७३३	४४२
6	तिनपाटन गाउँपालिका	२८०२६	९३६८	६६४२	२७२६	१२७६	८११
7	मरिण गाउँपालिका	३२४५५	४७२३	३८९०	८३३	८५६	३६६
8	हरिहरपुरगढी गाउँपालिका	३४३९०	४८३७	३९९५	८४२	८६६	३८९
9	गोलन्जोर गाउँपालिका	१८४१३	६५१३	५३३९	११७४	१०९०	५८७
	जम्मा	२४५९३१	६२७१३	४९७८९	१२९२४	१०१६५	५४७३

४.२ सिन्धुली जिल्लाको खाद्यन्न बाली उत्पादनको अवस्था:

४.२.१. सिन्धुली जिल्लाको धान बाली उत्पादनको अवस्था:

सि.नं.	स्थानीय तह	साविकका गा.वि.स. हरु	चैते धान			वर्षे धान			धान कुल जम्मा			प्रचलित जातहरु (प्राथमिकता अनुसार)
			क्षेत्रफल (हे.)	उत्पादन मे.टन)	उत्पादकत्व (मे.टन/हे.)	क्षेत्रफल (हे.)	उत्पादन (मे.टन)	उत्पादकत्व (मे.टन/हे.)	क्षेत्रफल (हे.)	उत्पादन (मे.टन)	उत्पादकत्व (मे.टन/हे.)	
1	कमलामाई नगरपालिका	डाँडीगुरासे	१२	४८	४.००	२६६	९६६	३.६३	२७८	१०१४	३.६५	सावामन्सुली सव १, रामधान, मकवानपुर १, सावित्रि, सुख्खा १ र २
		जलकन्या	०	०	०.००	४३	१७५	४.०६	४३	१७५	४.०६	
		रानीचुरी	१०	४४	४.४०	२४९	९७१	३.९०	२५९	१०१५	३.९२	
		क.न.पा.	८९	३८४	४.३१	१८२६	६८४६	३.७५	१९१५	७२३०	३.७८	
		भद्रकाली	३६	१४८	४.११	९२	३४३	३.७३	१२८	४९१	३.८४	
		रानीवास	४३९	१९०४	४.३४	९७९	३८४८	३.९३	१४१८	५७५२	४.०६	
		कुल जम्मा	५८६	२५२८	४.३१	३४५५	१३१४९	३.८१	४०४१	१५६७७	३.८८	
2	दुधौली नगरपालिका	दुधौली न.पा.	१६४	६८६	४.१८	१४३४	५७९६	४.०४	१५९८	६४८२	४.०६	सावा मन्सुली सव १, बहुगुणी, रामधान, मकवानपुर १, सावित्रि
		अरुणठाकुर	०	०	०.००	८६	३३४	३.८८	८६	३३४	३.८८	
		ककुरठाकुर	०	०	०.००	९२	३५६	३.८७	९२	३५६	३.८७	
		जिनाखु	०	०	०.००	१०३	३२६	३.१७	१०३	३२६	३.१७	
		सिर्थौली	६५	२७३	४.२०	४९७	१८८७	३.८०	५६२	२१६०	३.८४	
		हर्षाही	५६	२४८	४.४३	३८५	१४५६	३.७८	४४१	१७०४	३.८६	
		हतपते	५६	२५८	४.६१	३२१	११५२	३.५९	३७७	१४१०	३.७४	
		निपाने	४३	१९८	४.६०	२५६	९२१	३.६०	२९९	१११९	३.७४	
		कुल जम्मा	३८४	१६६३.०	४.३३	३१७४	१२२२८	३.८५	३५५८	१३८९१	३.९०	
3	सुनकोशी गाउँपालिका	कुसेश्वर दुम्जा	०	०	०.००	२२४.०	८४५.०	३.७७	२२४	८४५	३.७७	रामधान, शंकर, जि १०
		झागाझोली रातामाटा	०	०	०.००	२४५.०	८९४.०	३.६५	२४५	८९४	३.६५	
		पुरानो झागाझोली	०	०	०.००	१६४.०	५९३.०	३.६२	१६४	५९३	३.६२	
		सितलपाटी	०	०	०.००	१७३.०	६२२.०	३.६०	१७३	६२२	३.६०	

सि.नं.	स्थानीय तह	साविकका गा.बि.स. हरु	चैते धान			वर्षे धान			धान कुल जम्मा			प्रचलित जातहरु (प्राथमिकता अनुसार)
			क्षेत्रफल (हे.)	उत्पादन मे.टन)	उत्पादकत्व (मे.टन/हे.)	क्षेत्रफल (हे.)	उत्पादन (मे.टन)	उत्पादकत्व (मे.टन/हे.)	क्षेत्रफल (हे.)	उत्पादन (मे.टन)	उत्पादकत्व (मे.टन/हे.)	
		मझुवा	0	0	०.००	56.0	196.0	३.५०	५६	१९६	३.५०	
		कुल जम्मा	0	0	०.००	862.0	3150.0	३.६५	862	3150	३.६५	
4	घ्याङ्गलेख	अमले	0	0	०.००	९८	301	३.०७	९८	३०१	३.०७	रामधान, पोखेली, मकवानपुर १, टाइचुङ
		वस्तीपुर	0	0	०.००	८२	246	३.००	८२	२४६	३.००	
		सान्तेश्वरी	0	0	०.००	५६	158	२.८२	५६	१५८	२.८२	
		नेत्रकाली	0	0	०.००	६३	185	२.९४	६३	१८५	२.९४	
		तामाजोर	0	0	०.००	५९	171	२.९०	५९	१७१	२.९०	
		कुल जम्मा	0	0	०.००	३५८	1061	२.९६	३५८	1061	२.९६	
5	फिक्कल गाउँपालिका	सोल्याठाना	0	0	०.००	60.0	210.0	३.५०	६०.०	२१०.०	३.५०	रामधान, ठिमा, सावित्री, हाइब्रिडहरू
		खाङ्कसांग	0	0	०.००	44.0	155.0	३.५२	४४.०	१५५.०	३.५२	
		महादेवडाँडा	0	0	०.००	20.0	65.0	३.२५	२०.०	६५.०	३.२५	
		रतनावती	0	0	०.००	50.0	150.0	३.००	५०.०	१५०.०	३.००	
		सुनाम पोखरी	0	0	०.००	65.0	195.0	३.००	६५.०	१९५.०	३.००	
		खोलागाँउ	0	0	०.००	40.0	138.0	३.४५	४०.०	१३८.०	३.४५	
		कुल जम्मा	0	0	०.००	279.0	913.0	३.२७	279.0	913.0	३.२७	
6	तिनपाटन गाउँपालिका	आम्बोटे	0	0	०.००	१६५	603	३.६५	१६५.०	६०३.०	३.६५	साबित्री, रामधान, मकवानपुर, 1, रंजित, सुख्खा १ र २
		लाम्पान्दार	३९	१६४	४.२१	२७१	997	३.६८	३१०.०	११६१.०	३.७५	
		तोस्रामखोला	0	0	०.००	३३	155	४.७०	३३.०	१५५.०	४.७०	
		वाहुनतिलपुङ्ग	0	0	०.००	७९	288	३.६५	७९.०	२८८.०	३.६५	
		वेलघारी	३८	१४४	३.७९	२७६	934	३.३८	३१४.०	१०७८.०	३.४३	
		भिमस्थान	३१	१२२	३.९४	२८२	857	३.०४	३१३.०	९७९.०	३.१३	
		वालाजोर	४७	१९७	४.१९	२१०	733	३.४९	२५७.०	९३०.०	३.६२	

सि. नं.	स्थानीय तह	साविकका गा. बि. स. हरु	चैते धान			वर्षे धान			धान कुल जम्मा			प्रचलित जातहरु (प्राथमिकता अनुसार)
			क्षेत्रफल (हे.)	उत्पादन मे. टन)	उत्पादकत्व (मे. टन/हे.)	क्षेत्रफल (हे.)	उत्पादन (मे. टन)	उत्पादकत्व (मे. टन/हे.)	क्षेत्रफल (हे.)	उत्पादन (मे. टन)	उत्पादकत्व (मे. टन/हे.)	
		जरायोटार	२२	८४	३.८२	१७३	६८२	३.९४	१९५.०	७६६.०	३.९३	
		कुल जम्मा	१७७	७११	४.०२	१४८९	५२४९	३.५३	१६६६	५९६०	३.५८	
७	मरिण गाउँपालिका	कल्पवृक्ष	०	०	०.००	४७७	१७५३	३.६८	४७७.०	१७५३.०	३.६८	रामधान, सावित्री, साँवा, सुख्खा धान, विभिन्न वर्णशंकर धानहरु
		कपिलाकोट	०	०	०.००	६२५	२२५३	३.६०	६२५.०	२२५३.०	३.६०	
		महादेवस्थान	०	०	०.००	३५०	१३२२	३.७८	३५०.०	१३२२.०	३.७८	
		कुल जम्मा	०	०	०.००	१४५२	५३२८	३.६७	१४५२	५३२८	३.६७	
८	हरिहरपुरगढि गाउँपालिका	हरिहरपुरगढी	०	०	०.००	१०१	३४८	३.४५	१०१.०	३४८.०	३.४५	रामधान, सावित्री, साँवा, सुख्खा धान, विभिन्न वर्णशंकर धानहरु
		पिपलमाढी	१.००	४	४.००	२३४	८१०	३.४६	२३५.०	८१४.०	३.४६	
		महेन्द्रझाडी	०	०	०.००	१९०	६६४	३.५०	१९०.०	६६४.३	३.५०	
		व्यानेश्वर	०	०	०.००	१८८	६६२	३.५२	१८८.०	६६२.०	३.५२	
		कुल जम्मा	१	४	४.००	७१३	२४८४.३	३.४८	७१४	२४८८.३	३.४९	
९	गोलन्जोर गाउँपालिका	डुडभञ्ज्याङ्ग	०	०	०.००	१२४	४१७	३.३७	१२४.०	४१७.४	३.३७	रामधान, सावित्री, साँवा, सुख्खा धान, विभिन्न वर्णशंकर धानहरु
		वित्तियोर	०	०	०.००	४८	१३४	२.७९	४८.०	१३३.९	२.७९	
		तिनकन्या	०	०	०.००	५३	१४५	२.७३	५३.०	१४४.७	२.७३	
		भुवनेश्वरी	०	०	०.००	६७	२४७	३.६९	६७.०	२४७.०	३.६९	
		वाशेश्वर	०	०	०.००	९९	३०७	३.१०	९९.०	३०६.९	३.१०	
		भिमेश्वर	२६	९०	३.४६	७०	१९५	२.७९	९६.०	२८५.३	२.९७	
		रतनचुरा	०	०	०.००	२८	१०१	३.६०	२८.०	१००.८	३.६०	
		कुल जम्मा	२६	९०	३.४६	४८९	१५४६.१	३.१६	५१५.०	१६३६.१	३.१८	
	सिन्धुली जिल्ला कुल जम्मा		११७४	४९९६	४.२६	१२२७१	४५१०८	३.६८	१३४४५	५०१०४	३.७३	

४.२.२. सिन्धुली जिल्लाको मकै बाली उत्पादनको अवस्था:

स्थानीय तह	साविकका गा.बि.स. हरु	हिउदे मकै			वर्षे मकै			बसन्ते मकै			मकै कुल जम्मा			प्रचलित जातहरु (प्राथमिकता अनुसार)
		क्षेत्रफल (हे.)	उत्पादनमे (टन)	उत्पादकत्व (मे.टन/हे.)	क्षेत्रफल (हे.)	उत्पादन (मे.टन)	उत्पादकत्व (मे.टन/हे.)	क्षेत्रफल (हे.)	उत्पादन (मे.टन)	उत्पादकत्व (मे.टन/हे.)	क्षेत्रफल (हे.)	उत्पादन (मे.टन)	उत्पादकत्व (मे.टन/हे.)	
कमलामाई नगरपालिका	डाडीगुरासे	15	58	3.87	587	2152	3.67	13	31	2.38	615	2241	3.64	
	जलकन्या	6	15	2.50	305	970	3.18	0	0	0.00	311	984.9	3.17	
	रानीचुरी	15	58	3.87	445	1497	3.36	23	52	2.26	483	1607	3.33	
	क.न.पा.	0	0	0.00	2362	8034	3.40	4	10	2.50	2366	8044	3.40	
	भद्रकाली	0	0	0.00	582	1785	3.07	0	0	0.00	582	1785	3.07	
	रानीवास	0	0	0.00	459	1403	3.06	0	0	0.00	459	1403	3.06	
	जम्मा	36	131	3.64	4740	15841	3.34	40	93	2.33	4816	16065	3.34	
दुधौली नगरपालिका	दुधौली	41	136	3.32	827	2875	3.48	19	43	2.26	887	3054	3.44	
	अरुणठाकुर	4	13	3.25	624	1867	2.99	6	14	2.33	634	1894	2.99	
	ककुरठाकुर	3	9	3.00	834	2456	2.94	7	16	2.29	844	2481	2.94	
	जिनाखु	6	22	3.67	281	856	3.05	5	12	2.40	292	890	3.05	
	सिर्थौली	13	41	3.15	571	1711	3.00	19	46	2.42	603	1798	2.98	
	हर्षाही	12	39	3.25	316	968	3.06	13	31	2.38	341	1038	3.04	
	हतपते	18	57	3.17	512	1696	3.31	4	10	2.50	534	1763	3.30	
	निपाने	16	52	3.25	134	435	3.25	8	19	2.38	158	506	3.20	
	जम्मा	113	369	3.27	4099	12864	3.14	81	191	2.36	4293	13424	3.13	
सुनकोशी गाउँपालिका	कुसेश्वर दुम्जा	56	184	3.29	514	1823	3.55	17	46	2.71	587	2053	3.50	
	झागाझोली रातामाटा	87	248	2.85	396	1421	3.59	21	55	2.62	504	1724	3.42	
	पुरानो झागाझोली	57	175	3.07	491	1637	3.33	11	32	2.91	559	1844	3.30	
	सितलपाटी	42	121	2.88	391	988.0	2.53	25	66	2.64	458	1175	2.57	
	मझुवा	25	69	2.76	356	974	2.74	3	8	2.67	384	1051	2.74	
	जम्मा	267	797	2.99	2148	6843	3.19	77	207	2.69	2492	7847	3.15	

स्थानीय तह	साविकका गा.बि.स. हरु	हिउदे मकै			वर्षे मकै			बसन्ते मकै			मकै कुल जम्मा			प्रचलित जातहरु (प्राथमिकता अनुसार)
		क्षेत्रफल (हे.)	उत्पादनमे (टन)	उत्पादकत्व (मे.टन/हे.)	क्षेत्रफल (हे.)	उत्पादन (मे.टन)	उत्पादकत्व (मे.टन/हे.)	क्षेत्रफल (हे.)	उत्पादन (मे.टन)	उत्पादकत्व (मे.टन/हे.)	क्षेत्रफल (हे.)	उत्पादन (मे.टन)	उत्पादकत्व (मे.टन/हे.)	
घ्याङ्गलेख गाउँपालिका	अमले	6	19	3.17	198	616	3.11	2	4	2.00	206	638.78	3.10	
	वस्तीपुर	6	21	3.50	184	687	3.73	2	5	2.50	192	713	3.71	
	सान्तेश्वरी	6	22	3.67	195	782	4.01	2	4	2.00	203	808	3.98	
	नेत्रकाली	5	17	3.40	268	768	2.87	2	4	2.00	275	789	2.87	
	तामाजोर	5	18	3.60	297	1158	3.90	7	18	2.57	309	1194	3.86	
	जम्मा	28	97	3.46	1142	4011	3.51	15	35	2.33	1185	4143	3.50	
फिक्कल गाउँपालिका	सोल्पाठाना	२०	७६	3.80	300.0	1000.0	3.33	६	९	1.50	326	1085	3.33	
	खाङ्कसांग	१८	६०	3.33	500.0	1500.0	3.00	५	५	1.00	523	1565	2.99	
	महादेवडाँडा	२५	५५	2.20	255.0	800.0	3.14	८	७	0.80	288	862	2.99	
	रतनावती	२४	६०	2.50	386.0	1100.0	2.85	१२	१०	0.80	422	1170	2.77	
	सुनाम पोखरी	२६	६५	2.50	405.0	1200.0	2.96	८	५	0.62	439	1270	2.89	
	खोलागाँउ	१५	४०	2.66	350.0	1100.0	3.14	११	८	0.72	376	1148	3.05	
	जम्मा	128	356	2.78	2196	6700	3.05	50	44	0.88	2374	7100	2.99	
तिनपाटन गाउँपालिका	लाम्पान्टार	9	31	3.44	292	879	3.01	5	12	0.72	306	921.92	3.01	
	आम्बोटे	19	65	3.42	185	735	3.97	5	12	0.72	209	812	3.89	
	तोस्रामखोला	8	25	3.13	325	987	3.04	4	10	0.72	337	1022	3.03	
	वाहुनतिलपुङ्ग	8	26	3.25	267	978	3.66	3	7	0.72	278	1011	3.64	
	वेलघारी	13	46	3.54	329	1067	3.24	6	14	0.72	348	1127	3.24	
	भिमस्थान	8	29	3.63	267	976	3.66	9	21	0.72	284	1026	3.61	
	वालाजोर	3	10	3.33	303	961	3.17	5	12	0.72	311	982.51	3.16	
	जरायोटा	3	9	3.00	282	1274	4.52	3	7	0.72	288	1290	4.48	
	जम्मा	71	241	3.39	2250	7856	3.49	40	95	2.38	2361	8192	3.47	
मरिण गाउँपालिका	कल्पवृक्ष	80	272	3.40	610.0	2074.0	3.40	31	86	2.77	721	2432	3.37	
	कपिलाकोट	85	267	3.14	1221.0	3785.0	3.10	55	159	2.89	1361	4211	3.09	

स्थानीय तह	साविकका गा.बि.स. हरु	हिउदे मकै			वर्षे मकै			बसन्ते मकै			मकै कुल जम्मा			प्रचलित जातहरु (प्राथमिकता अनुसार)
		क्षेत्रफल (हे.)	उत्पादनमे (टन)	उत्पादकत्व (मे.टन/हे.)	क्षेत्रफल (हे.)	उत्पादन (मे.टन)	उत्पादकत्व (मे.टन/हे.)	क्षेत्रफल (हे.)	उत्पादन (मे.टन)	उत्पादकत्व (मे.टन/हे.)	क्षेत्रफल (हे.)	उत्पादन (मे.टन)	उत्पादकत्व (मे.टन/हे.)	
	महादेवस्थान	100	320	3.20	705.0	2256.0	3.20	52	156	3.00	857	2732	3.19	
	जम्मा	265	859	3.24	2536	8115	3.20	138	401	2.91	2939	9375	3.19	
हरिहरपुरगढी गाउँपालिका	हरिहरपुरगढी	14	49	3.50	432	1300	3.01	17	45	2.65	463	1394	3.01	स्थानीय तथा विभिन्न वर्षांशकर जातहरु
	पिपलमाढी	93	297	3.20	904	2802	3.10	55	137.5	2.50	1052	3236.9	3.08	
	महेन्द्रझाडी	14	45	3.20	527	1600	3.04	12	26	2.17	553	1671	3.02	
	क्यानेश्वर	54	189	3.50	827	2895	3.50	13	44	3.38	894	3128	3.50	
	जम्मा	175	580	3.31	2690	8597	3.20	97	252.5	2.60	2962	9430	3.18	
गोलन्जोर गाउँपालिका	डुडभञ्ज्याङ्ग	0	0	0.00	371	1243	3.35	3	7	2.33	374	1250	3.34	
	वितिजोर	0	0	0.00	335	1303	3.89	5	12	2.40	340	1315.2	3.87	
	तिनकन्या	0	0	0.00	410	1705	4.16	3	7	2.33	413	1712	4.15	
	भुवनेश्वरी	0	0	0.00	286	981	3.43	5	12	2.40	291	993	3.41	
	वाशेश्वर	0	0	0.00	473	1587	3.36	7	16	2.29	480	1603	3.34	
	भिमेश्वर	0	0	0.00	288	934	3.24	5	12	2.40	293	946	3.23	
	रतनचुरा	0	0	0.00	369	1236	3.35	0	0	0.00	369	1236	3.35	
	जम्मा	0	0	0.00	2532	8989	3.55	28	66	2.36	2560	9055	3.54	
सिन्धुली जिल्ला कुल जम्मा		1083	3430	3.17	24333	79817	3.28	566	1385	2.45	25982	84631	3.26	

४.२.३. सिन्धुली जिल्लाको गहुँ, कोदो र क्रान्य खाद्यान्न बाली उत्पादनको अवस्था:

सि.नं.	स्थानीय तह	साविकका गा.बि.स. हरु	गहुँ			कोदो			फापर			जौ			अन्य		
			क्षेत्रफल (हे.)	उत्पादन (मे.टन)	उत्पादकत्व (मे.टन/हे.)	क्षेत्रफल (हे.)	उत्पादन (मे.टन)	उत्पादकत्व (मे.टन/हे.)	क्षेत्रफल (हे.)	उत्पादन (मे.टन)	उत्पादकत्व (मे.टन/हे.)	क्षेत्रफल (हे.)	उत्पादन (मे.टन)	उत्पादकत्व (मे.टन/हे.)	क्षेत्रफल (हे.)	उत्पादन (मे.टन)	उत्पादकत्व (मे.टन/हे.)
१	कमलामाई नगरपालिका	डाडीगुरासे	124	339	2.7	112	115	1.03	6	8	1.33	0	0	0	0	0	0
		जलकन्या	26	77	3.0	126	116	0.92	14	25	1.79	0	0	0	0	0	0
		रानीचुरी	85	235	2.8	424	414	0.98	6	7	1.17	0	0	0	0	0	0
		क.न.पा.	464	1221	2.6	281	284	1.01	8	8	1.00	0	0	0	0	0	0
		भद्रकाली	45	114	2.5	1195	1217	1.02	4	6	1.50	0	0	0	0	0	0

सि.नं.	स्थानीय तह	साविकका गा.वि.स. हरु	गहुँ			कोदो			फापर			जौ			अन्य		
			क्षेत्रफल (हे.)	उत्पादन (मे.टन)	उत्पादकत्व (मे.टन/हे.)	क्षेत्रफल (हे.)	उत्पादन (मे.टन)	उत्पादकत्व (मे.टन/हे.)	क्षेत्रफल (हे.)	उत्पादन (मे.टन)	उत्पादकत्व (मे.टन/हे.)	क्षेत्रफल (हे.)	उत्पादन (मे.टन)	उत्पादकत्व (मे.टन/हे.)	क्षेत्रफल (हे.)	उत्पादन (मे.टन)	उत्पादकत्व (मे.टन/हे.)
		रानीवास	456	1254	2.8	55	61	1.11	4	6	1.50	0	0	0	0	0	0
		जम्मा	1200	3240	2.7	2193	2207	1.0	42	60	1.4	0	0	0	0	0	0
२	दुधौली नगरपालिका	दुधौली न. पा	996	2643	2.7	283	298	1.05	10	20	2.00	0	0	0	0	0	0
		अरुणठाकुर	37	82	2.2	198	186	0.94	17	30	1.76	0	0	0	0	0	0
		ककुरठाकुर	36	80	2.2	241	251	1.04	15	25	1.67	0	0	0	0	0	0
		जिनाखु	82	163	2.0	189	179	0.95	6	8	1.33	0	0	0	0	0	0
		सिर्थौली	386	957	2.5	55	63	1.15	5	9	1.80	0	0	0	0	0	0
		हर्षाही	394	982	2.5	92	92	1.00	4	7	1.75	0	0	0	0	0	0
		हतपते	268	696	2.6	21	21	1.00	3	6	2.00	0	0	0	0	0	0
		निपाने	129	357	2.8	197	196	0.99	5	8	1.60	0	0	0	0	0	0
		जम्मा	2328	5960	2.6	1276	1286	1.0	65	113	1.7	0	0	0	0	0	0
३	सुनकोशी गाउँपालिका	कुसेश्वर दुम्जा	103	286	2.8	349	352	1.01	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		झागाझोली रातामाटा	99	266	2.7	361	364	1.01	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		पुरानो झागाझोली	94	255	2.7	208	212	1.02	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		सितलपाटी	98	235	2.4	214	216	1.01	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		मझुवा	62	136	2.2	206	199	0.97	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		जम्मा	456	1178	2.6	1338	1343	1.0	15	25	1.67	0	0	0	25 जुनेलो	38.8	
४	घ्याङ्गलेख	अमले	38	97	2.6	118	125	1.06	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		वस्तीपुर	35	97	2.8	112	117	1.04	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		सान्तेश्वरी	29	75	2.6	147	152	1.03	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		नेत्रकाली	28	70	2.5	261	276	1.06	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		तामाजोर	38	99	2.6	211	317	1.50	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		जम्मा	168	438	2.6	849	987	1.2	0	0	0	0	0	0	0	0	0
५	फिक्कल गाउँपालिका	सोल्पाठाना	४५	१४०	3.5	300.00	285.00	0.95	१०	२४	2.40	0	0	0	0	0	0
		खाङ्कसांग	३५	९५	2.9	200.00	250.00	1.25	८	१६	2.00	0	0	0	0	0	0
		महादेवडाँडा	२०	४०	2.0	230.00	200.00	0.86	१५	२५	1.67	0	0	0	0	0	0
		रतनावती	२२	५०	2.3	125.00	50.00	0.40	१४	२५	1.79	0	0	0	0	0	0
		सुनाम पोखरी	३०	८५	2.8	100.00	85.00	0.85	१२	२०	1.67	0	0	0	0	0	0
		खोलागाँउ	२६	७०	2.6	50.00	36.00	0.75	८	२०	2.50	0	0	0	0	0	0
		जम्मा	178	480	2.7	1005	906	0.9	67	130	1.9	0	0	0	0	0	0
६		लाम्पान्टार	56	156	2.8	211	219	1.04	4	6	1.5	0	0	0	0	0	0

सि.नं.	स्थानीय तह	साविकका गा.वि.स. हरु	गहुँ			कोदो			फापर			जौ			अन्य		
			क्षेत्रफल (हे.)	उत्पादन (मे.टन)	उत्पादकत्व (मे.टन/हे.)	क्षेत्रफल (हे.)	उत्पादन (मे.टन)	उत्पादकत्व (मे.टन/हे.)	क्षेत्रफल (हे.)	उत्पादन (मे.टन)	उत्पादकत्व (मे.टन/हे.)	क्षेत्रफल (हे.)	उत्पादन (मे.टन)	उत्पादकत्व (मे.टन/हे.)	क्षेत्रफल (हे.)	उत्पादन (मे.टन)	उत्पादकत्व (मे.टन/हे.)
	तिनपाटन गाउँपालिका	आम्बोटे	63	175	2.8	103	112	1.09	9	16	1.8	0	0	0	0	0	0
		तोस्रामखोला	31	80	2.6	318	334	1.05	9	16	1.8	0	0	0	0	0	0
		वाहुनतिलपुङ्ग	25	69	2.8	211	219	1.04	22	28	1.3	0	0	0	0	0	0
		वेलघारी	82	209	2.5	74	71	0.96	3	5	1.7	0	0	0	0	0	0
		भिमस्थान	97	268	2.8	53	62	1.17	4	7	1.75	0	0	0	0	0	0
		वालाजोर	86	236	2.7	363	378	1.04	2	3	1.5	0	0	0	0	0	0
		जरायोटार	72	196	2.7	181	196	1.08	3	5	1.7	0	0	0	0	0	0
		जम्मा	512	1389	2.7	1514	1591	1.05	56	86	1.5	0	0	0	0	0	0
७	मरिण गाउँपालिका	कल्पवृक्ष	15	36	2.4	230.00	253.00	1.10	8	15	1.88	3	0	0	0	0	0
		कपिलाकोट	21	54	2.6	120.00	120.00	1.00	12	23	1.92	2	0	0	0	0	0
		महादेवस्थान	14	39	2.8	150.00	180.00	1.20	9	17	1.89	5	0	0	0	0	0
		जम्मा	50	129	2.6	500	553	1.11	29	55	1.9		0	0	0	0	0
८	हरिहरपुरगढी गाउँपालिका	हरिहरपुरगढी				293	290	0.99	20	32	1.60	8	15	1.88	0	0	0
		पिपलमाढी	1	3	3.0	101	95	0.94	4	8	2.00	1	1	1.00	0	0	0
		महेन्द्रझाडी				85	83	0.98	4	7	1.75	1	0.98	0.98	0	0	0
		क्यानेश्वर				114	135	1.18	6	11	1.83	3	5	1.67	0	0	0
		जम्मा	1	3	3.0	593	603	1.02	34	58	1.7	13	21.98	1.7	0	0	0
९	गोलन्जोर गाउँपालिका	डुङभञ्ज्याङ्ग	51	139	2.7	334	338	1.01	11	17	1.55	0	0	0	0	0	0
		वितिजोर	32	90	2.8	358	366	1.02	9	15	1.67	0	0	0	0	0	0
		तिनकन्या	37	100	2.7	389	396	1.02	16	27	1.69	0	0	0	0	0	0
		भुवनेश्वरी	63	158	2.5	103	103	1.00	4	7	1.75	0	0	0	0	0	0
		वाशेश्वर	46	118	2.6	72	76	1.06	7	12	1.71	0	0	0	0	0	0
		भिमेश्वर	55	131	2.4	67	62	0.93	3	4	1.33	0	0	0	0	0	0
		रतनचुरा	31	85	2.7	251	257	1.02	7	12	1.71	0	0	0	0	0	0
		जम्मा	315	821	2.6	1574	1598	1.02	57	94	1.65	0	0	0	0	0	0
			5208	13638	2.62	10842	11074	1.02	365	621	1.70	13	21.98	1.7	25	38.8	

४.२..४ सिन्धुली जिल्लाको तरकारी बाली उत्पादनको अवस्था:

क्र स	स्थानिय तहको नाम/वालीको नाम	कमलामाई नगरपालिका		दुधौली नगरपालिका		सुनकोशी गाँउपालिका		घ्याङलेख गाँउपालिका		फिक्कल गाँउपालिका		तिनपाटन गाँउपालिका		मरिण गाँउपालिका		हरिहरपुरगढी गाँउपालिका		गोलन्जोर गाँउपालिका		जम्मा		
		क्षेत्रफल हे.	उत्पादन मे. टन	क्षेत्रफल हे.	उत्पादन मे. टन	क्षेत्रफल हे.	उत्पादन मे. टन	क्षेत्रफल हे.	उत्पादन मे. टन	क्षेत्रफल हे.	उत्पादन मे. टन	क्षेत्रफल हे.	उत्पादन मे. टन	क्षेत्रफल हे.	उत्पादन मे. टन	क्षेत्रफल हे.	उत्पादन मे. टन	क्षेत्रफल हे.	उत्पादन मे. टन	क्षेत्रफल हे.	उत्पादन मे. टन	उत्पादकत्व मे. टन/हे.
क	आलु	२९२	५२६५	३९४	५७४४	५६२	११५९९	९२	१६५९	४५०	७४२०	३८८	७५५०	१२५	२०००	१३६	२७२०	१८२	३२८२	२६२१	४७२३९	१८.०२
ख	मसला वाली																					
१	अलैची			९	७	२	१	३	२	१०	८	२	१	०	०	०	०	३	१	२९	२०	०.६९
२	अदुवा	१०५	११२३	१४०	१८५३	५	५५	२	२१	३०	३५०.०	२९०	३९२५	१२	१३२	३०	३९८	५१	६७१	६६५	८५२८	१२.८२
३	लसुन	५	२४	२५	२६०	२	११	५	२३	२	०.५	४	२१	४	१९	५	१५	१६	७९	६८	४५३	६.६५
४	बेसार			९०	९००					३.०	३०	१४	१५७	१२	१५७	१४	१५०	२२	२५२	१५५	१६२९	१०.५१
५	खुर्सानी	१२	६९					५	२९			२.७	१५४	१४	८०	१२	७०	३१	१७७	७७	५७९	७.५५
	जम्मा					९	६७	१५	७५	४५	३८९	३१२.७	४२४१	४२	३८८	६१	६३३	१२३	११८०	९९४	११२०९	११.२८
ग	तरकारी वाली																					
१	काउली	५७	७९८	२६	३१२	२७	३२४	१८	१९८	२०	२५०	१०	१८०	२९	३००	३०	३४५	३९	४८७	२५६	३१९४	१२.४८
२	बन्दा	२४	३६०	१५	२३४	१२	१५६	१०	१४०	१०	१२०	४	७२	३०	३७८	१५	२४५	३१	४४२	१५१	२१४७	१४.२२
३	ब्रोकाउली	१५	१४५	१४	९२			६	७५			२	२०			४	४०	१५	१५५	५६	५२७	९.४१
४	गोलभेडा	२२	५६६	१५	२४६	१८	२७६	३	७८	१०	२३०	३	८२	५	१५०	१०	२१५	१७	४३७	१०३	२२८०	२२.४४
५	मुला	६१	१२२७	५	१०५	१६	२९४	१४	२८९	५	१०५	१५	२८४	२०	४६४	२०	५१०	५३	१२८४	२०९	४५६२	२१.८३
६	रायोको साग	५३	९४५	१२	२२५	१९	३१५	८	१४३	९	१८२	५	८०	४	७६	५	८५	५७	१२८४	१७२	३३३५	१९.३९
७	गाजर	६	५४			५	५२	२	२२	३	३३	३	३०			०.२	६	४	२१	२३	२१८	९.६०
८	भेडे खुर्सानी	२	१२			२	१७	०				४	४१			५.०	३८	६	५३	१९	१६१	८.४७
९	केराउ	४	२०			१२	१२२	२	११			२	९			४	१८	४	२०	२८	२००	७.१४
१०	सिमि	८	३५			१८	१८७	१	४			४	१७			४	१७	८	३५	४३	२९५	६.८६
११	बकुल्ला	५	४३	१५	८५	१४	१४६	०.५	४			२	१७			१	५	४	३४	४२	३३४	८.०५
१२	झागे सिमि	२५	५४			६४	६१४	४	९			११	२४			१०	२२	२३	४९	१३७	७७२	५.६४
१३	वोडी	४	१६			८	७६	०				१	४			५	२२	४	१५	२२	१३३	६.०५
१४	भिन्डी	२३	१५३	१५	६२			३	२१			१२	८१			२५	१६६	१७	११३	९५	५९६	६.२७
१५	भण्टा	९	७७					२	१७			१	४.५			३	३०	९	७६	२४	२०५	८.५२
१६	प्याज	१२	१२९	१६	१८९	१०	९१	४	३६	५	३५	५	३६	१३	११६	१५	१६२	२३	२३०	१०३	१०२४	९.९४
१७	काक्रो	२६	४८६	४	८६	१७	३५१	१८	३६५	६	१२२	२	४४	४	८०	१२	२५४	४५	९१३	१३४	२७०१	२०.१६
१८	फर्सी	१८	३६०	१५	२४५	५	९०	८	१९९	५	९०	१३	१६९	८	२०८	७	१७९	३२	८०२	१११	२३४२	२१.१०
१९	जुकेनी	२	३८	२	३६	१	२३					१	२३			१	२४			७	१४४	२०.५७
२०	करेला	४	५७					०						२	१३५.५	१५	२१०	३	४३	२४	४४६	१८.५६
२१	परवल	२	३२	५	५८			१	१२							२	१६	२	१९	१२	१३७	११.४२
२२	धिरौला	२	४३	१५	२७६			०				१	२६	१	२६	१५	२९७	०		३४	६६८	१९.६५
२३	चिचिण्डो	२	३८					०				१	१६			२	३८	०		५	९२	१८.४०
२४	लौका	१२	२४३	५	९२			२	४३			६	११३	३	६०	१२	२४३	७	१३६	४७	९३०	१९.७९

क्र.स.	स्थानिय तहको नाम/वालीको नाम	कमलामाई नगरपालिका		दुधौली नगरपालिका		सुनकोशी गाँउपालिका		घ्याङलेख गाँउपालिका		फिक्कल गाँउपालिका		तिनपाटन गाँउपालिका		मरिण गाँउपालिका		हरिहरपुरगढी गाँउपालिका		गोलन्जोर गाँउपालिका		जम्मा		
		क्षेत्रफल हे.	उत्पादन मे.टन	क्षेत्रफल हे.	उत्पादन मे.टन	क्षेत्रफल हे.	उत्पादन मे.टन	क्षेत्रफल हे.	उत्पादन मे.टन	क्षेत्रफल हे.	उत्पादन मे.टन	क्षेत्रफल हे.	उत्पादन मे.टन	क्षेत्रफल हे.	उत्पादन मे.टन	क्षेत्रफल हे.	उत्पादन मे.टन	क्षेत्रफल हे.	उत्पादन मे.टन	क्षेत्रफल हे.	उत्पादन मे.टन	उत्पादकत्व मे.टन/हे.
२५	इस्कुस	४	८०	५	९५	५	१०६	१	२२	५	१०५	१	२२	२	४०	१	२२	१२	२४५	३६	७३७	२०.४७
२६	धनिया	३	३८			१	१२	०				०.५	६	३	३५	४	६२	२	२६	१४	१७९	१३.२६
२७	अन्य सागपात	२	४६	१	२२	३	६६	१	२४	१	२४	२	४४	१	२२	२	४५	११	२२६	२४	५१९	२१.६३
२८	कर्कलो/पिडालु	६	१११	४	७६	२	३८	२	३४	२	३४	३	४८	२	३५	३	५६	४	७९	२८	५११	१८.२५
२९	तरुल	२	४४	२	४४	१	२२	१	२२	१	२२	१	२२			१	२४	२	४३	११	२४६	२२.३६
३०	अन्य कन्दमुल	३	६५	३	५८							१	१८			१	१८	१	१८	९	१७७	१९.६७
	जम्मा	४१८	६३१५	१९४	२६३८	२६०	३३७८	११२	१७६८	८२	१३५२	११७	१५३६	१२७	२१२६	२३४	३४१४	४३५	७२८५	१९७८	२९८११	१५.०७

४.२.५. सिन्धुली जिल्लाको दलहन र तेलहन बाली उत्पादनको अवस्था:

क्र.स.	स्थानिय तहको नाम/वालीको नाम	कमलामाई नगरपालिका		दुधौली नगरपालिका		सुनकोशी गाँउपालिका		घ्याङलेख गाँउपालिका		फिक्कल गाँउपालिका		तिनपाटन गाँउपालिका		मरिण गाँउपालिका		हरिहरपुरगढी गाँउपालिका		गोलन्जोर गाँउपालिका		जम्मा		
		क्षेत्रफल हे.	उत्पादन मे.ट.	क्षेत्रफल हे.	उत्पादन मे.ट.	क्षेत्रफल हे.	उत्पादन मे.ट.	क्षेत्रफल हे.	उत्पादन मे.ट.	क्षेत्रफल हे.	उत्पादन मे.ट.	क्षेत्रफल हे.	उत्पादन मे.ट.	क्षेत्रफल हे.	उत्पादन मे.ट.	क्षेत्रफल हे.	उत्पादन मे.ट.	क्षेत्रफल हे.	उत्पादन मे.ट.	क्षेत्रफल हे.	उत्पादन मे.ट.	उत्पादकत्व मे.टन/हे.
क	दलहन वाली																					
१	मुसुरो	४८	४८	१००	१०२	३	७			५०	१००	४४	४४	१५	१६	५	८	०	०	२६५	३२५	१.२३
२	चना	४	६	३५	३१.५	९	११	१	२	३	५	३	५	५	८	४	६	४	५	६८	७९	१.१६
३	रहर	७	८	५५	७५	०	०	२.५	३.	१.	०.५	३	३			७	८	६	७	८२	१०५	१.२८
४	मास	२१	२०	५६	३३.६	९	७	८४	८३	१८	१०	५५	५४	१५	१२	२२	२२	१०६	१०४	३८६	३४६	०.९०
५	गहत	१४	२०	२०	१४	९५	१०३	१३	१५	५०	१००	१६	१९	१५	१७	२१	२५	३२	३९	२७६	३५२	१.२८
६	भटमास	५४	६७	१६	११२	२३	२४	१९	२२	३०	४०	४५	५४			४५	५०	४७	५८	२७९	४२७	१.५३
७	सानो केराउ	४६	७९			०	०			२०	१०	४३	७५							१०९	१६४	१.५०
८	अन्य दलहन	२६	५३			४२	४४	१४	२७	१०	१५	२४	४७			२०	४०	२२	४४	१५८	२७०	१.७१
	दलहन जम्मा	२२०	३०१	२८२	३६८	१८१	१९६	१३४	१५२	१८२	२८१	२३३	३०१	५०	५३	१२४	१५९	२१७	२५७	१६२३	२०६७	१.२७
ख	तेलहन वाली																					
१	तोरी	१०७७	१०३४	१५००	१६७५	३६७	३१४	१६०	१४४	१००	१०५	६४६	५४८	१३०	१०४	१६०	१५०	५१७	५५६	४६५७	४६३०	०.९९
२	तिल	२४	२२	२९३	१५५	०	०	८	७	१०	८	१९	१८	९	८	२५	२५	१५	१४	४०३	२५७	०.६४
३	सस्यु	६२	५५	५००	३५३	४८	२७	१९	१६			४८	४२			२५	२५	३८	३३	७४०	५५१	०.७४
४	वदाम									८	८					२	२	५	५	१५	१५	१.००
५	आलस	३५	२९											१०	९	१०	१०			५५	४८	०.८७
६	नाइजर/इसितिल	६३	६५	०	०	०	०	१९	१९	१	०.५	४९	५२	६	५	३०	३०	४१	४२	२०९	२१३	१.०२
७	सूर्यमुखी					०.५	१.३			१.	०.५					५	१०			७	११	१.६९
	तेलहन जम्मा	१२६१	१२०५	२२९३	२१८३	४१६	३४२	२०६	१८६	१२०	१२१	७६२	६६०	१५५	१२६	२५७	२५२	६१६	६५०	६०८६	५७२५	०.९४

४.२.६. सिन्धुली जिल्लाको फलफूल बाली उत्पादनको अवस्था:

क्र स	स्थानिय तहको नाम/ वालीको नाम	कमलामाई नगरपालिका			दुधौली नगरपालिका			सुनकोशी गाँउपालिका			घ्याङलेख गाँउपालिका			फिक्कल गाँउपालिका		
		लगाएको जम्मा क्षेत्रफल हे.	उत्पादनशिल क्षेत्रफल हे.	उत्पादन मे.टन	लगाएको जम्मा क्षेत्रफल हे.	उत्पादनशिल क्षेत्रफल हे.	उत्पादन मे.टन	लगाएको जम्मा क्षेत्रफल हे.	उत्पादनशिल क्षेत्रफल हे.	उत्पादन मे.टन	लगाएको जम्मा क्षेत्रफल हे.	उत्पादनशिल क्षेत्रफल हे.	उत्पादन मे.टन	लगाएको जम्मा क्षेत्रफल हे.	उत्पादनशिल क्षेत्रफल हे.	उत्पादन मे.टन
	फलफूल वाली															
क	सुन्तलाजात फलफूल															
१	सुन्तला	36	15	157	6	4.5	54	120	114	1193	5	3.3	34	१५	८	५०.
२	जुनार	71	39	584	11	8.5	76.5	161	145	1463	7.5	4.5	58	७०	४०	३००.
३	कागती	21	9	91	10	7	71	8	5	59	40	33	200	१०	५	५५
४	निवुवा	3	1	9							1.5	1	8			
५	अन्य	10	3	28										५	३	१००
	सुन्तलाजात जम्मा	१४१	६७	८६९	२७	२०	२०२	२८९	२६४	२७१५	५४	४२	३००	१००	५६	५०५
ख	हिउदे फलफूल															
१	नास्पती	०						३	१	9				६	३	२५
२	आरु	०												१	१	७
३	आरु वखडा	०												१	१	५
४	अनार													१	१	८
५	लप्सी															
६	किवी							४०	१४	140				७०	३५	५५०
७	एभोकाडो													१	0	0
८	डुगन फल	१	१	१०	३	२	16							०.३	०.१	१
	हिउदे फलफूल जम्मा	१	१	१०	३	२	१६	४३	१५	१४९	०	०	०	८०	४१	५९६
ग	वर्षे फलफूल															
१	आँप	२२	१७	१९४	१२५	113	1243	४	३	28				१८	१५	१५०
२	केरा	५८	५७	१३९५	२१	16	265	२४	१३	224	१०	८	140	४५	३५	६८५
३	अम्वा	११	९	९१				५	३	28				१०	५	४०
४	मेवा	२२	१२	१३१										१	१	२१
५	कटहर	३४	३४	१०२५	१७	17	446							१	१	२१
६	भुइकटहर	५५	५३	५६९	१	1	15							३	२	२२
७	लिची	३५	३१	५५३	६०	60	670							१	१	१२
	वर्षे फलफूल जम्मा	२३७	२१३	३९५८	२२४	२०७	२६३९	३३	१९	२८०	१०	८	१४०	७९	६०	९५१
ख	मसलाबाली															
१	अलैची				९	९	७	२	२	१	३	३	2	२०	१०	८

क्र स	स्थानिय तहको नाम/ वालीको नाम	तिनपाटन गाँउपालिका			मरिण गाँउपालिका			हरिहरपुरगढी गाँउपालिका			गोलन्जोर गाँउपालिका			जम्मा		
		लगाएको जम्मा क्षेत्रफल हे.	उत्पादनशिल क्षेत्रफल हे.	उत्पादन मे.टन	लगाएको जम्मा क्षेत्रफल हे.	उत्पादनशिल क्षेत्रफल हे.	उत्पादन मे.टन	लगाएको जम्मा क्षेत्रफल हे.	उत्पादनशिल क्षेत्रफल हे.	उत्पादन मे.टन	लगाएको जम्मा क्षेत्रफल हे.	उत्पादनशिल क्षेत्रफल हे.	उत्पादन मे.टन	लगाएको जम्मा क्षेत्रफल हे.	उत्पादनशिल क्षेत्रफल हे.	उत्पादन मे.टन/ हे.
	फलफूल वाली															

क्र स	स्थानिय तहको नाम/ वालीको नाम	तिनपाटन गाँउपालिका			मरिण गाँउपालिका			हरिहरपुरगढी गाँउपालिका			गोलन्जोर गाँउपालिका			जम्मा			
		लगाए को जम्मा क्षेत्रफल हे.	उत्पादनशि ल क्षेत्रफल हे.	उत्पाद न मे.टन	लगाए को जम्मा क्षेत्रफल हे.	उत्पादनशि ल क्षेत्रफल हे.	उत्पाद न मे.टन	लगाए को जम्मा क्षेत्रफल हे.	उत्पादनशि ल क्षेत्रफल हे.	उत्पाद न मे.टन	लगाए को जम्मा क्षेत्रफल हे.	उत्पादनशि ल क्षेत्रफल हे.	उत्पाद न मे.टन	लगाए को जम्मा क्षेत्रफल हे.	उत्पादनशि ल क्षेत्रफल हे.	उत्पाद न मे.टन	उत्पादक त्व मे.टन/ हे.
क	सुन्तलाजात फलफूल																
१	सुन्तला	29	12	124	5	4	35	29	18	184.5	654	282	2891	८९९	४६१	४७२३	10.25
२	जुनार	81	44	627	25	12	140	86	50	473.4	805	451	6213	१३१८	७९४	९९३५	12.51
३	कागती	2	2	60	25	5	75	28	10	102.8	25	11	112	१६९	८७	८२६	9.49
४	निबुवा							5	5	50	5	2	22	१५	९	८९	9.89
५	अन्य	11	3	29				12	5	51.25	13	5	45	५१	१९	२५३	13.33
	सुन्तलाजात जम्मा	१२३	६१	८४०	५५	२१	२५०	१६०	८८	८६२	१५०२	७५१	९२८३	२४५१	१३७०	१५८२५	11.55
ख	हिउदे फलफूल																
१	नास्पती	5	1	13				१	१	9	२८	२२	२१४	४३	२८	२७०	9.64
२	आरु							२	०	0	१	१	११	४	२	१८	9.00
३	आरु वखडा							१	०	0	१	१	११	३	२	१६	8.00
४	अनार							1	1	8	१	१	८	३	३	२४	8.00
५	लप्सी							0	0	0				०	०	०	0.00
६	किवी	7	1	9				0	0	0	10	2	18	१२७	५२	७१७	13.79
७	एभोकाडो	0	0	0	2	1	8	2	1	8	20	3	35	२५	५	५१	10.20
८	ड्रागन फल				2	1	6	10	7	70				१९	११	77	6.94
	हिउदे फलफूल जम्मा	१२	२	२२	४	२	१४	१७	१०	९५	६१	३०	२९७	२२४	१०३	११७३	11.38
ग	वर्षे फलफूल																
१	आँप	5	4	41	१२	१०	80	५५	५०	545	०			२४१	२१२	२२८१	10.76
२	केरा	20	10	250	४०	३०	605	९०	८२	1535	४२	४१	७८५	३५०	२९२	५८८४	20.15
३	अम्बा	1	1	9				७	६	59	३४	३१	३११	६८	५५	५३८	9.78
४	मेवा	5	5	105				५	४	81	४	३	५९	३७	२५	३९७	15.88
५	कटहर							15	14	340				६७	६६	१८३२	27.76
६	भुइँकटहर	2	2	20	२	१	12	१५	१४	142	८	६	६६	८६	७९	८४६	10.71
७	लिची	23	23	215	६	५	55	१०	५	44				१३५	१२५	१५४९	12.39
	वर्षे फलफूल जम्मा	५६	४५	६४०	६०	४६	७५२	१९७	१७५	२७४६	८८	८१	१२२१	९८४	८५४	१३३२७	15.61
ख	मसलाबाली																
१	अलैची	2	2	1							३	३	१	३९	२९	२०	0.69

४.२.७. सिन्धुली जिल्लाको च्याउ, महुरी र फुल बाली उत्पादनको अवस्था:

क्र.स.	स्थानिय तहको नाम	च्याउ खेती						मौरी घर					
		कत्रे च्याउ		गोब्रे च्याउ		सिताके		मेलीफेरा		सेरेना			
		टनेल संख्या	उत्पादन के.जी.	टनेल संख्या	उत्पादन के.जी.	मुडा संख्या	उत्पादन के.जी.	घार संख्या	उत्पादन के.जी.	आधुनिक घार संख्या	उत्पादन के.जी.	परम्परागत घार संख्या	उत्पादन के.जी.
1	कमलामाई नगरपालिका	५००	९०					50	750	700	7000	500	2500
2	दुधौली नगरपालिका												
3	सुनकोशी गाँउपालिका												
4	घ्याङलेख गाँउपालिका	१००	२०					९५				५००	२०
5	फिक्कल गाँउपालिका												
6	तिनपाटन गाँउपालिका	१५	२०००					70	1400	30	300	70	560
7	मरिण गाँउपालिका	५	२०००										
8	हरिहरपुरगढी गाँउपालिका	२	२०००	-	-	-	-	55	-	50	50	222	555
9	गोलन्जोर गाँउपालिका												
	कुल जम्मा	६२२	६११०	०	०	०	०	२७०	२१५०	७८०	७३५०	१२९२	३६३५

क्र.स.	स्थानिय तहको नाम	रेसम खेती				फुल खेती		
		किम्बुको क्षेत्रफल हे.	कृषक संख्या	बक्स संख्या	उत्पादन	लगाएको क्षेत्रफल हे.	उत्पादन माला संख्या लाखमा	विक्रि मुल्य प्रति माला रु.
1	कमलामाई नगरपालिका							
2	दुधौली नगरपालिका							
3	सुनकोशी गाँउपालिका					2.5	3	30
4	घ्याङलेख गाँउपालिका	0.3						
5	फिक्कल गाँउपालिका					1.5	1.7	३०
6	तिनपाटन गाँउपालिका							
7	मरिण गाँउपालिका							
8	हरिहरपुरगढी गाँउपालिका	3.5	1	0	-			
9	गोलन्जोर गाँउपालिका							
	कुल जम्मा	४	१	०	०	४	५	

४.९ खाद्य वसालत २०८०/८१

सि.नं.	बालीको नाम	जिल्लामा लगाइएको जम्मा क्षेत्रफल हे.	उत्पादन मे.टन	उत्पादकत्व मे.ट/हे.	विउ खर्च मे.टन	भण्डारणमा नोक्सानी मे.टन	बाँकी खाद्यान्न	प्राप्त खाद्यान्न मे.टन	खान योग्य खाद्यान्न मे.टन	दानामा प्रयोग मे.टन	बाँकी प्रशोधित खाद्यान्न मे.टन	कैफियत
१	धान	13445	50104	3.727	739.48	5010.4	44,354.13	29,362.43	29068.80	71,074.00	50531.414	जिल्लामा उपलब्ध खाद्यान्न
२	मकै	25982	84631	3.257	519.64	8463.1	75,648.26	72,622.33	71896.10			
३	गहुँ	5208	13638	2.619	520.80	1363.8	11,753.40	11,165.73	11054.07			
४	कोदो	10842	11074	1.021	216.84	1107.4	9,749.76	9,067.28	9,067.28			
५	जौ	13	21.98	1.691	0.52	2.198	19.26	6.16	6.16			
६	फापर	365	621	1.701	7.3	62.1	551.60	512.99	512.99			
	जम्मा	55855	160090	2.866	2004.58	16009	142,076.41	122736.919	121605.41			
जिल्लाको जनसंख्या											२९५७४१	
जम्मा आवश्यक उपभोग्य खाद्य वस्तु वार्षिक (प्रति व्यक्ति २०१ के.जी.) का दरले											५९४४३.९४	
जिल्लामा उत्पादित उपभोग्य खाद्यवस्तुको परिमाण मे.टन											50531.41	
जिल्लाको खाद्यान्न वासलातको अवस्था मे.टन											-८९१२.५	

४.१० रासायनिक मल खपतको विवरण

कृषि सामग्री कम्पनी, सिन्धुलीबाट विक्री भएको रासायनिक मलको विवरण

आ.व.	युरिया (मे.ट.)	डी.ए.पी. (मे.ट.)	पोटास (मे.ट.)	कम्प्लेक्स (मे.ट.)	कैफियत
२०५८/०५९	१०१.५	४३.८५	१.४५	—	—
२०५९/०६०	१३४.९५	६८.१५	३.२५	—	—
२०६०/०६१	१०४.४	५५.६५	१.८	—	—
२०६१/०६२	१२३.५५	६३.२	१.	—	—
२०६२/०६३	३०.३	३५.	—	—	—
२०६३/०६४	४२.१२	४५.९१५	—	१३.८	—
२०६४/०६५	८३.९४३	२.२	—	११.३	—
२०६५/०६६	६७.९	—	—	१७.५५	—
२०६६/०६७	—	—	—	—	—
२०६७/०६८	१२८७.१	१९४.००७	८.७	—	—
२०६८/०६९	९५८.४	२५८.२	२१.६	—	१.८५० (भर्मि क.)
२०६९/०७०	१४३५.७	२४७.८५	१३.६५	—	१८.८७५ (भर्मि क.)
२०७०/०७१	२०८३.३५	३४९.४५	२३.४	—	१७.२५१ (भर्मि क.)
२०७१/०७२	१०४२.९५	२३१.२५	१३.५	—	४.६ (भर्मि क.)
२०७२/०७३	१२७७.६५	२६४.५५	१८.१	—	८.६४९ (भर्मि क.)
२०७३/०७४	१२३४.८	२१०.१५	७.९	—	—
२०७५/०७६	—	—	—	—	—
२०७५/०७६	१०३४.२५	२५३.७	१४.४५	—	—
२०७६/०७७	११०७.७	३८५.४	२०.४५	—	—
२०७७/०७८	१२६०.७५	६२०.६५	३३.६	—	६.४२५ मे.टन चुन
२०७८/०७९	७३५.८५	२९६.६५	१५.२५	—	१.९ मे.टन चुन
२०७९/०८०	—	—	—	—	—
२०८०/०८१	—	—	—	—	—

४.१४ सिन्धुली जिल्लाको आवश्यक अनुमानित रासायनिक मलखाद (मे.टन)

क्र.सं.	स्थानीय तह	खेतीयोग्य कृषि क्षेत्र -हे.)	जम्मा क्षेत्रफल (हे.)	अनुमानित आवश्यक रासायनिक मलखाद (मे.)
---------	------------	------------------------------	-----------------------	--------------------------------------

				UREA	DAP	POTASH
1	कमलामाई नगरपालिका	42857	8590	3454.67	1680.65	100
2	दुधौली नगरपालिका	39039	10050	4041.85	1966.3	11
3	सुनकोशी गाउँपालिका	15468	4849	1950.14	948.717	565
4	घ्याङ्गलेख गाउँपालिका	16677	2695	1083.86	527.283	314
5	फिक्कल गाउँपालिका	18606	3739	1503.73	731.543	436
6	तिनपाटन गाउँपालिका	28026	6642	2671.24	1299.52	7
7	मरिण गाउँपालिका	32455	3890	1564.46	761.087	453
8	हरिहरपुरगढि गाउँपालिका	34390	3995	1606.68	781.63	466
9	गोलन्जोर गाउँपालिका	18413	5339	2147.21	1044.59	622
	जम्मा:	245931	49789	20024	9741.3	580

नोट:

१. जिल्ला अन्तरगतका पालिकाकोधान मकै र गहुँ खेती हुने क्षेत्रफललाई आधार लिईएको
२. खेती गरिने क्षेत्रफल मध्ये करिब ७०% क्षेत्रफलमा रासायनिक मलखाद जरुरी पर्ने मान्यता राखिएको हुदाँ खेती क्षेत्रफलको ७०% क्षेत्रफलमा आवश्यक पर्ने मलखाद हिसाब गरिएको
३. उक्त बालीहरुलाई माथि उल्लेखि क्षेत्रफलमा नेपाल सरकारबाट सिफारिस गरिएअनुसारको मलखादको मात्राले गुणा गरि आवश्यक मलखाद विवरण निकालिएको

४.३ सिन्धुली जिल्लामा बाली विरुवामा रोग किराको अवस्था

आ.व. २०८०/८१ मा सिन्धुली जिल्लाको प्रमुख बालीहरूमा देखिएका मुख्य किराहरूको विवरण

क्र. स	बालीको प्रकार	बालीको नाम	किरा			
			नेपाली नाम	अङ्ग्रेजी नाम	किराको बैज्ञानिक नाम	प्रकोपको अवस्था (H/M/L)
१	खाद्यान्न बाली	धान	धानको पतेरो	rice gundi bug	<i>Leptocorisa oratorious</i>	High
			गबारी	Borer	<i>Scirpophaga sp.</i>	Medium
			मिलीबग	mileay bug	<i>Brevennia rehi</i>	Low
			पातबेरुवा	leaf folder	<i>Cnaphalocrocis medinalis</i>	Medium
			काँडादार खपटे	rice hispa	<i>Dipladacus armigera</i>	Low
			खैरो फड्के	Brawn hopper	<i>Nilaparvata lugens</i>	Low
			फौजी करा	Army worm/Ear cutting caterpillar	<i>Mythimna separata</i>	High
		मकै	गबारी	Stem borer	<i>Chilo Partellus</i>	High
			फेद काट्ने किरा	maize cutworm	<i>Phylophaga spp</i>	Medium
			फौजी करा	Fall Army worm	<i>Spodoptera furgiperda</i>	High
२	दलहन बाली	मसुरो	घुन (भण्डारणमा)	maize weevil	<i>Sitophilus zeamais</i>	Medium
			कोशामा लाग्ने गबारी	pod borer	<i>Helicoverpa armigera</i>	Low
			लाही	Aphids	<i>Apis gossypi</i>	Low
			घुन	Weevil	<i>Myllocerus undecimpustulatus</i>	
			भटमासको झुसिलकीरो	Carterpillar	<i>Spodeptera litura</i>	
		भटमास	घुन (भण्डारणमा)	weevil	<i>Myllocerus undecimpustulatus</i>	Low
			लाही	aphid	<i>Apis gossypi</i>	Low
			गबारी	Chickpea pod borer	<i>Helicoverpa armigera</i>	Low
			खुम्रे	white grub	<i>phylophaga spp</i>	Low
३	तेलहन बाली	तोरी	लाही	Aphids	<i>Liphaphis erysimi</i>	Low
४	तरकारी बाली	लहरे तरकारी (काक्रो, तीतेकरेला, घिरौँला, लौका, फर्सी, इस्कुस)	रातो खपटे	Red pumpkin Beetle	<i>Aulocophora foveicollis</i>	Low
			फल कुहाउने औँसा	cucurbit fruit fly	<i>Bactrocera spp.</i>	Low
			लाही	Aphid	<i>Apis gossypi</i>	

क्र. स	बालीको प्रकार	बालीको नाम	किरा			
			नेपाली नाम	अङ्ग्रेजी नाम	किराको बैज्ञानिक नाम	प्रकोपको अवस्था (H/M/L)
			पात खन्ने र लेख्ने कीरा	leaf miner		
			सेतो झिँगा	white fly	<i>Bemisia tabaci</i>	Medium
			थोप्ले खपटे	spotted Beetle	<i>Epilachna vigintioctopunctata</i>	Medium
			काँक्रा फर्सिको चुसाहा किरा	cucurbit stink bug	<i>Coridius janus</i>	Medium
		काउली र बन्दा	बैँदाको पुतली	Cabbage butterfly	<i>pieris brassicae</i>	Medium
			लाही	cabbage aphit	<i>Brevicoryne brassicae</i>	Medium
			फेद कटुवा	cutworm	<i>agrotis segetum</i>	Medium
			डूट बुटे पुतली	Diamond Back moth	<i>Plutella xylostella</i>	Medium
		गोलभेडा	फलमा लाग्ने गबारो	Tomato fruit borer	<i>Helicoverpa armigera</i>	Medium
			लाहीहरु	Aphid	<i>Apis gossypi</i>	Medium
			गोलभेडा लिफ माइनर	Leaf Miner	<i>Tuta absoluta</i>	High
			सेतो झिँगा	white fly	<i>Bemisia tabaci</i>	Medium
			लेख्ने किरा	leaf miner		Low
			भटमासको पात खन्ने किरा	soyabean hairy caterpillar	<i>Spilarctia casigneta</i>	Low
		खुर्सानी	लाही	Aphid	<i>Apis gossypi</i>	Low
		बोडी	पतेरो	legume pod bug	<i>Anoplocnemis curvipes</i>	High
			घुन	grey weevil	<i>myllocerus undecimpustulatus</i>	Medium
			कोशाको गबारो	chickpea pod borer	<i>Helicoverpa armigera</i>	Medium
			लिफ माइनर	leaf miner	<i>Phytomyza horticola</i>	Medium
			थोप्ले खपटे	spotted Beetle	<i>Epilachna vigintioctopunctata</i>	Medium
		भान्टा	फल र डाठमा लाग्ने गबारो	Fruit and shoot borer	<i>Leucinodes orbonalis</i>	Medium
		सिमी	कोसाको गबारो	legume pod bug	<i>Anoplocnemis curvipes</i>	Medium
		कर्कलो	पात छिया छिया पार्ने खपटे	flea beetle	<i>Monolepta signata</i>	Medium
			लाही	aphid	<i>Apis gossypi</i>	Medium
		आलु	खुम्रे	white grub	<i>phytophaga spp</i>	Medium

क्र. स	बालीको प्रकार	बालीको नाम	किरा			
			नेपाली नाम	अङ्ग्रेजी नाम	किराको बैज्ञानिका नाम	प्रकोपको अवस्था (H/M/L)
			थोप्ले खपटे	spotted Beetle	<i>Epilachna vigintioctopunctata</i>	Medium
			रातो खपटे	Red pumpkin Beetle	<i>Aulocophora foveicollis</i>	Medium
			रातो कमिला	red ant	<i>Dorylus orientalis</i>	Medium
			लाही	aphid	<i>Apis gossypi</i>	Low
			आलुको पुतली	potato tuber moth	<i>phthorimeae operculella</i>	Low
			फेद कटुवा	cutworm	<i>agrotis segetum</i>	Low
		अदुवा	गबारी	rhizome borer		High
५	फलफूल बाली	सुन्तलाजात फलफुल (जुनार, सुन्तला, कागती)	पतरो	citrus stink bug	<i>Rhynchocoris humeralis</i>	Medium
			कल्ले	Red scale	<i>Aonidiella aurantii</i>	Medium
			मिलीबग	Citrus mealybug	<i>planococcus citri</i>	Medium
			लेखे किरा	citrus leaf miner	<i>phyllocnistis citrella</i>	Medium
			सिटस सिल्ला	Citrus psylla	<i>Diaphorina citri</i>	Medium
			फल कुहाउने आँसा	Fruit fly	<i>Bactrocera spp.</i>	Medium
			लाहीहरु	Citrus Aphid	<i>Toxoptera citricidus</i>	Medium
			हरियो ठूलो पुतली	lemon Butterfly	<i>papilio demoleus</i>	Medium
			सुलसुले	Citrus red mite	<i>panonychus citri</i>	Medium
		आँप	मिलीबग	mango mealy bug	<i>Drosicha mangiferae</i>	Low
			आँपको कोयाको घुन	mango stone weevil	<i>sternochetus mangiferae</i>	Low
			फड्के	mango hopper	<i>Idioscopus niveosparsus</i>	Low
			फल कुहाउने आँसा	fruit fly	<i>Bactrocera spp.</i>	
		लिची	लिची सुलसुले	litchi mite	<i>Aceria litchii</i>	
			लिचिको पतेरो	litchi bug	<i>Tessaratomya papillosa</i>	High

क्र.स	बालीको प्रकार	बालीको नाम	किरा			
			नेपाली नाम	अङ्ग्रेजी नाम	किराको बैज्ञानिका नाम	प्रकोपको अवस्था (H/M/L)
		केरा	काण्डको घुन	banana pseudostem weevil	<i>Odoiporus longicollis</i>	Medium
			कोर्तने घुन	banana rhizome weevil	<i>Cosmopolites sordidus</i>	Low
		अनार	अनारको पुतली			Low

आ.व. २०८०/८१ मा सिन्धुली जिल्लाको प्रमुख बालीहरूमा देखिएका मुख्य रोगहरूको विवरण

क्र.सं.	बालीको नाम	रोगको नेपाली/स्थानीय नाम	अङ्ग्रेजी नाम	रोग लगाउने जिवानु (F/B/V/N)	जिवानुको नाम	प्रकोपको मात्रा		
						High	Medium	Low
१	खाद्यान्न वाली							
१.१	धान	मरुवा	Blast	F	<i>Piericularia oryzae</i>		M	
		फेद कुहिने रोग	Damping off	F	<i>pythium spp.</i>			L
		सिथ ब्लाइट	Sheath blight	F	<i>Rhizoctonia solani</i>		M	
		व्याटेरियल लिफ ब्लाइट	Bacterial leaf blight	B	<i>Xanthomonas campestris pv.oryzae</i>			L
		खैरो थोप्ले	Brown spot	F	<i>Bipolaris oryzae</i>			L
१.२	मकै	पातको थोप्ले डढुवा	Leaf blight	F	<i>Helminthosporium spp.</i>		M	
		कालो पोके	Head smut	F	<i>Sporisorium reliam</i>		M	
		डाँठ कुहिने	Bacterial Stalk rot	B	<i>Erwina chrysanthemi pv.zeae</i>			L
१.३	गहुँ	पहेलो सिन्दुरे	Yellow rust	F	<i>Puccinia striiformis</i>			L
		हेल्मीन्थोस्पोरियम लिफ ब्लाइट	Helminthosporium Leaf Blight	F	<i>Bipolaris sorokiniana</i>			L
		कालो पोके	Loose smut	F	<i>Ustilago tritici</i>			L
२	दलहन वाली							
२.१	मुसुरो	ओइलाउने रोग	Wilt	F	<i>Fusarium oxysporium f.sp. Vasinfectum</i>			L
		जरा कुहिने रोग	Root rot	F	<i>Fusarium oxysporum</i>			L
२.२	भटमास	ओइलाउने रोग	Bacterial wilt	F	<i>Fusarium udum</i>			L
		जरा कुहिने रोग	Root rot	F	<i>Phytophthora spp</i>			L

क्र.सं.	बालीको नाम	रोगको नेपाली/स्थानीय नाम	अंग्रेजी नाम	रोग लगाउने जिवानु (F/B/V/N)	जिवानुको नाम	प्रकोपको मात्रा		
३	तेलहन वाली							
३.१	तोरी	पातको थोप्ले र उडुवा	Leaf spot blight	F	<i>Alternaria spp.</i>			L
		डाउनी मिल्ड्यू	Downy mildew	F	<i>Peronospora spp.</i>			L
		जरा कुहिने रोग	Root rot	F	<i>Phytophthora</i>			L
४	तरकारी वाली							
४.१	लहरे तरकारी (काँक्रो, तीतेकरेला, धिरौला, लौका, फर्सी, इस्कुस)	सेतो ढुसि,	Powdery mildew	F	<i>Erisiphe sps.</i>		M	
		शीते ढुसि	Downy mildew	F	<i>Pseudosporonospora cubensis</i>		M	
		कोत्रे रोग	Anthraxnose	F	<i>Colletotrichum sps.</i>		M	
		भाईरस	Mosaic virus	V	<i>cucumber mosaic virus</i>		M	
		फल कुहिने	Fruit rot	F			M	
		जरा कुहिने	Damping off	F	<i>Pythium spp.</i>		M	
		जरामा गाँठो	rootknot nematode	Nematode	<i>Meloidogyne spp</i>		M	
४.२	काउली र बन्दा	बेर्ना कुहिने रोग	Damping off	F	<i>Pythium spp.</i>		M	
		अल्टरनेरीया थोप्ले	<i>Alternaria leaf spot</i>	F	<i>Alternaria brassicae</i>		M	
		डाउनी मिल्ड्यू	Downy mildew	F	<i>Pseudosporonospora cubensis</i>		M	
		फेद कुहिने	foot rot	F				L
		नशा कालो भई कुहिने रोग						L
४.३	गोलभेडा	फेद कुहिने रोग	foot rot					L
		पछौटे उडुवा	Late blight	F	<i>Phytophthora infestance</i>	H		
		फ्युजारियम विल्ट	<i>Fusarium wilt</i>	F	<i>Fusarium spp.</i>		M	
		कोत्रे रोग	Anthraxnose	F	<i>Colletotrichum spp.</i>		M	
		निमाटोड	Nematode	N	<i>Meloidogyne spp</i>		M	
		भाईरस	Virus	V	<i>Tomato mosaic virus</i>		M	
४.४	भण्टा	ब्याक्टेरियल विल्ट	Bacterial wilt	B			M	
		लिफ कर्ल भाईरस	Leaf curl virus	V			M	
४.५	खुर्सानी	ओईलाउने रोग	Fungal wilt	F	<i>Fusarium spp.</i>		M	
		पातको थोप्ले	Leaf spot	F	<i>Alternaria spp.</i>		M	
		भाईरस	Chilli mosaic virus	V	<i>Virus</i>		M	
४.६	भिण्डी	भाईरस	Virus	V			M	
		जरा कुहिने रोग	Root rot	N	<i>Meloidogyne spp</i>		M	

क्र.सं.	बालीको नाम	रोगको नेपाली/स्थानीय नाम	अंग्रेजी नाम	रोग लगाउने जिवाणु (F/B/V/N)	जिवाणुको नाम	प्रकोपको मात्रा		
४.७	बोडी	भाईरस	Virus	V				L
		पातको थोप्ले	Leaf spot	F	<i>Alternaria spp.</i>			L
		सिन्दुरे	Rust	F	<i>Uromyces fabae</i>			L
		मोजाइक भाईरस	virus	V	<i>Bean mosaic virus</i>			L
		धुले ढुसी	Powdery mildew	F	<i>Erisiphe sps.</i>			L
		एनथ्राक्नोज	Anthracoise	F	<i>Colletotrichum spp.</i>			L
४.८	सिमि	भाईरस	Virus	V				L
		पातको थोप्ले	Leaf spot	F	<i>Alternaria spp.</i>			L
		सिन्दुरे	Rust	F	<i>Uromyces pisi</i>			L
		मोजाइक भाईरस	Mosaic virus	V	<i>Bean mosaic virus</i>			L
		धुले ढुसी	Powdery mildew	V	<i>Erisiphe sps.</i>			L
		एनथ्राक्नोज	Anthracoise	V	<i>Colletotrichum spp.</i>			L
४.९	कर्कलो	डढुवा	Blight	F				L
		गानो कुहिने रोग	Root rot	F				L
५	आलु	पछौटे डढुवा	Late blight	F	<i>Phytophthora infestance</i>			L
		ऐजेरु	potato wart	F	<i>Synchytricum endobioticum</i>			L
		खैरो पिपचक्के	Bacterial wilt	B	<i>Ralstonia solanacearum</i>			
		दादे रोग	Scab disease	F	<i>Streptomyces scabis</i>			
६	अदुवा	गानो कुहिने रोग	Rhizome rot	F	<i>Pythium aphanidermatum</i>	H		
		पातको थोप्ले	Leaf spot	F			M	

क्र.सं.	बालीको नाम	रोगको नेपाली/स्थानीय नाम	अंग्रेजी नाम	रोग लगाउने जिवाणु (F/B/V/N)	जिवाणुको नाम	प्रकोपको मात्रा		
		बेर्ना कुहिने रोग	Damping off	F				L
७	सुनतलाजात फलफुल (जुनार, सुन्तला, कागती)	पाउडरी मिल्ड्यु	Powdery mildew	F	<i>Erisiphe sps.</i>			L
		फेद काट्ने रोग	foot rot	F				L
		जरा कुहिने रोग	Root rot	F				L
		कालो ध्वाँसे		F				L
		निलो दुसी (भण्डारणमा)	Blue fungus	F				L
		सिट्रस ग्रिनिङ	Citrus greening					L
		गुलाबी रोग	Pink disease	F				L
८	आँप	मालफर्मसन	Malformation				M	
		कोत्रे रोग	Anthraxnose	F			M	
९	लिचि	पातको सिन्दुरे	Leaf spot	F			M	
१०	केरा	ओईलाउने रोग	Fusarium wilt	F			M	
		Bunchy top	virus	V			M	
११	प्याज	Purple blotch	fungus	F			M	

जहाँ F=fungus, V= virus, B= bacteria, N= nematode

आ.व. २०८०/८१मा सिन्धुली जिल्लाको प्रमुख बालीहरूमा देखिएका झारपातको विवरण

क्र.स.	बाली	नेपाली नाम	बैज्ञानिक नाम	प्रकोपको मात्रा		
				High	Medium	Low
१	धान	मोथे झार	<i>Cyperus difformis</i>	High		
		सामा झार	<i>Echinochloa colona,</i>			Low
			<i>Cyperus iria</i>			Low
२	गहुँ	रगते झार	<i>Phalaris minor</i>	High		
		बेथे	<i>Chenopodium album</i>		Medium	
		झ्याउ	<i>Avena fatua</i>			Low
		दुबो	<i>Cynodon dactylon</i>	High		
३	मकै	कुटिलकोसा	<i>Vicia sativa</i>		Medium	
			<i>Polygonum plebeium</i>			Low
		भाङ्ग	<i>Cannabis sativa</i>			Low

आ.व. २०८०/८१ मा सिन्धुली जिल्लामा मुख्यतः देखिएका मित्रजीव विवरण

क्र.स.	मित्रजीवहरू		लक्षित शत्रुजीवहरू
	स्थानीय नाम	बैज्ञानिक नाम	
१	स्त्रि स्वभाव खपटे	<i>Coccinella septempunctata</i>	Aphid
२	आँखिफोर किरा	<i>Mantis religiosa</i>	moths, mosquitoes, flies and aphids,
३	बाघे खपटे	<i>Cicindela ocellata</i>	ants, caterpillars, flies, grasshopper nymphs
४	माकुरा	<i>Achaearanea</i>	aphids, leafhoppers, planthoppers, fleahoppers, and Lepidoptera larvae
५	गाईने किरा	<i>Anisoptera</i>	aphids
६	Hover flies	<i>Eupeodes spp.</i>	aphids and the leafhoppers
७	Wasps	<i>Vespula</i>	mealybugs

खण्ड ५
अन्य प्राविधिक कुरा

५.१ विषादिका वर्गिकरण:

❖ **सम्पर्क तथा दैहिक विषादि:**

किटनाशक	दुसिनाशक
१. एसिफेट ७५% एस.पी	१. क्याष्टान ५०% डब्लु पी
२. क्लोरपाईरिफस ४ % जी आर. र १.५% डि.पी	२. हेक्जाकोनाजोल ५% डब्लु पी
३. मालाथियन ५% डि.पी	३. थायोफोनेट मिथाईल-७० डब्लु पी
४. फिप्रोनिल (पाइरोजोल)	४. फ्लुसिलाजोल ४०% ई.सी
५. क्लोरपाईरिफस ५०% + साइपरमेथ्रिन ५%	५. कार्वेन्डाजिम १२% + म्यान्कोजेव ६३%
६. इथियन ४०% + साइपरमेथ्रिन ५%	६. कार्बोक्विन १७% + थाइराम १७%
	७. कार्बेक्विन ३७.५% + थाइराम ३७.५%
	८. मेटाल्यक्सिल ८% + म्यान्कोजेव ६४%

❖ **सम्पर्क तथा आन्तरिक**

किटनाशक
१. मालाथियन ५% डि.पी.
२. क्लोरपाईरिफस ४% जि.आर र १.५% डि.पी.
३. क्विनाल्फस २५% ई.सी
४. थायोडिकार्व ७५% डब्लु.पी.
५. अल्फामेथ्रिन/अल्फा साइपरमेथ्रिन १०% ई.सी
६. साइपर मेथ्रिन १०% ई.सी
७. फेन्थालेरेट २०% ई.सी
८. नोभालुरोन १०% ई.सी
९. ईण्डोक्साकार्व १५.८% ई.सी
१०. क्विनाल्फस २०% + साइपरमेथ्रिन ३%
११. डेल्टामेथ्रिन १% + ट्राइजोफस ३५%
१२. अल्फासाइपरमेथ्रिन १% + क्लोरपाईरिफस १५% ई.सी

❖ **आन्तरिक:**

किटनाशक
१. ईमामेक्टीन बेन्जोएट ५% एस.जी
२. ईटीफेनप्रक्स १०% ई.सी

❖ **दैहिक विषादीहरु:**

किटनाशक विषादीहरु	दुसिनाशक विषादीहरु
१. डाईमेथोयट ३०% ई.सी.	१. कार्वेन्डाजिम ५०% डब्लु. पी.
२. इथियन ५०% ई.सी.	२. थाइफोनेट मिथाईल ७०% डब्लु. पी

3. मालाथियन ५० % ई.सी.	3. मेटाल्याक्जिल ३५% डब्लु. पी.
4. कार्बोसल्फान 25% ई.सी.	4. बेनोसिल ५०% डब्लु. पी
5. ईमामेक्टीन बेन्जोएट ५% एस. जी.	5. प्रोपिकोनाजोल २५% ई. सी. डाइक्लोरोफिनाइल
6. कार्बाप हाइड्रोक्लोराइड 4% जी. आर	6. टेवुकोनाजोल २% डि.एल.
7. ईमिडाक्लोप्रिड एस. एल/ डब्लु. पी/ बेट	7. डाईफिनाकोनाजोल २५% ई. सी.
8. फिप्रोनिल ८०% डब्लु जी	8. डाईमिथोमोर्फ ५०% डब्लु जी
9. एसिटामिप्रिड २०% एस. सी.	9. मेलिडामाईसिन ३% एल
१०. थायोमेथोक्सजाम २५% डब्लु पी	10. एजष्टोविन २५% ई. सी
११. फ्लुवेण्डीथासाईट २०% डब्लु .जी	११. फेमोक्साईडन १६.६% साईमोक्जालि २२.१०% एस. सी.
१२. क्लोरएन्डनिलप्रोल १८% एस. सी.	
१३. क्लोरफ्लुजरोन ५.४% ई.सी.	
१४. फेनाजाकिन १०% डब्लु. पी.	
१५. स्पाईरोमेसिफेन २२.९% एस.सी.	
१६. क्लोरएनटानिलिप्रोल ०.४% जी. आर	
१७. फेन पाईरोक्सीमेट ५% एस. सी	
18. निटेनपाइराम (निकोटिनोइड) १० एस सी	
19. फिप्रोनिल 5% एस.सी पाइराजोल एस.सी पाइराजोल	

❖ सम्पर्क बिषादीहरु:

किटनाशक बिषादीहरु	दुसीनाशक बिषादीहरु
1. क्लोरपाईरिफस (२०% ई.सी)	1. म्यान्कोजेब ४५-७५% डब्लु. पी.
2. सिनथेटिक पाईरथ्रोइड्स १०% ई.सी	2. कपर अक्सिक्लोराइड ५०% डब्लु. पी
3. डेल्टामेथ्रिन २.८% ई.सी.	3. सल्फर ८०% डब्लु. पी
4. वाइफेनथ्रन २.५% ई.सी.	4. जिनेब ७५% डब्लु पी.
5. एवामेक्टीन १.९ ई.सी. (म्याक्रोसाईकिलक ल्याक्टोन समुह)	5. क्लोरोथालोनिल ७५% डब्लु. पी
6. फिप्रोलिन (पाइरोजोल) 0.3% जि.आर/ 5% ई.सि/ एस.सी	6. प्रोपिनेव ७० % डब्लु पी.
7. प्रोपाजाइट (सल्फर इष्टर) 57% ई. सी	7. मेटिराम ७०% डब्लु पी.
8. नोभालुरोन १० ई.सी	8. पेन्सिक्रोन २२.९%ई. सी.
9. इन्डोक्साकार्ब १५.८ ई.सी.	९. डईनोक्वाव ४८% ई.सी.

❖ स्टोम्याक	
किटनाशक	दुसिनाशक
१. डाईफ्लुवेन्जुरान २५% ई.सी	
❖ इन्सेक्ट ग्रोथ ईन्हीबिटर	
१. लुफेनुरोन ५.४% ई.सी.	

२. साइरोमाइजिन (IGR) १० एस.सी.			
❖ झारपातनाशक			
Selective		Non Selective	
१. व्युटाक्लोरद ५०% ई.सी		१. ग्लाइफोसेट ४१% एस.एल	
२. आईसोप्रोटुरोन ७५% डब्लु.पी		२. पाराक्वायट २४% एस.एल	
३. अक्सिफ्लोरफेन ३५.५% ई.सी			
४. प्रोटिलाक्लोर ५०% इ.सी (अफसेट)			
५. एट्रजिन ५०% डब्लु .पि			
६. पेण्डिमिथालिन ३०% ई.सी			
७. अक्सिडार्जील ८०% डब्लु .पी			
❖ मुसानाशक			
रक्तप्रवाही		एकल मात्र आन्तरिक	
१. ब्रोमाडिओलोन ०.००५%		१. जिङ्क फस्फाईड ८०% डब्लु .पी	
❖ व्याक्टेरियानाशक			
सम्पर्क			
१.स्ट्रेप्टोमाइसिन सल्फेट +टेट्रासाइक्लिन हाइड्रोक्लोराइड ९.१ एस.पी			
❖ सुलसुले नाशक			
सम्पर्क			
१. डाईकोफोल १.८५% ई.सी			
२. प्रोपाजाइट ५६% ई.सी (सल्फेट इष्टर)			
❖ शंखेकीरा /चिप्लेकीरानाशक			
सम्पर्क			
१. मेटलडिहाईड १.५% पिलेट			
❖ वनस्पतिक तथा जैविक			
विकर्षण तथा अरुची पैदा	स्टोम्याक+दैहिक	दैहिक	सम्पर्क
१.एजाडिराक्टिन ०.०३% /१०%	१. व्यासिलस थुरिन्जियन्सिस डब्लु .पी	१. ट्राइकोडर्मा भिरीडी	१. कासुगामाईसिन ३% एस.एल
	२.व्युभेरिया वेसियाना १% डब्लु .पी		२. सिउडोमोनास फलुरोन्सेन्स ०.५% डब्लु .पी

५.२ स्थानीय तहमा कार्यरत कृषि प्राविधिकहरुको विवरणः

क्र.स.	स्थानीय तह	कृषि प्राविधिकको नाम	पद	संपर्क नं.	कैफियत
१	कमलामाई नगरपालिका	सरोज फुयाल	ना.प्रा.स	९८४४०९५६९०	कृषि शाखा प्रमुख
		देवी प्रसाद सापकोटा	ना.प्रा.स.	९८४४४२२४८०	
		सुनिता न्यौपाने	ना.प्रा.स	९८४४०१९६३१	
		पोष्टराज अधिकारी	ना.प्रा.स	९८४४२३२१९४	
		लक्ष्मी श्रेष्ठ	ना.प्रा.स	९८४४३१५३४१	
		देविका क्षेत्री	ना.प्रा.स	९८४४५३२१८८	
		अनिता श्रेष्ठ	ना.प्रा.स	९८१५८९७२६६	
		प्रतिक्षा बस्नेत	ना.प्रा.स	९७४२९२५८७३	
		लक्ष्मी श्रेष्ठ	ना.प्रा.स	९८४४३१५३४१	
		लिलानाथ देवकोटा	ना.प्रा.स	९८४८५७६३८४	
		रुपा कार्की	ना.प्रा.स	९७४१६६५५५९	
२	गोलन्जोर गाँउपालिका	सरोज दाहाल	प्रा.स.	९८५५०७६४६८	कृषि शाखा प्रमुख
		सुभक्षा पराजुली	ना.प्रा.स	९८४७२७६७६८	
		निश्मा हमाल	ना.प्रा.स	९८४०४८३६४८	
		हृदय राज थापा	ना.प्रा.स	९८६४०१७८५३	
		हिरा राना मगर	ना.प्रा.स	९८४४२८५८६३	
		विनिता हमाल ठकुरी	ना.प्रा.स	९८०६५७७९०२	
		पवित्रा कार्की	ना.प्रा.स	९८४०४९९७६२	
		विनिता थापा	ना.प्रा.स	९८६०५५९२८०	
३	फिक्कल गाँउपालिका	प्रकाश शाह	कृषि अधिकृत	९८६१८५८७२९	कृषि शाखा प्रमुख
		रामभक्त थापा मगर	ना.प्रा.स.	९८४४३२७१०५	
		ललित रजन मगर	ना.प्रा.स.	९८४४४२२३५६	
		बिजया घिमिरे	ना.प्रा.स.	९८६३५२८७९२	
		सरिता धमला	ना.प्रा.स.	९८१७७८३४६९	
		सुन्दरबहादुर सुनुवार	ना.प्रा.स.	९८४४०७७७५२२	
		मोहन सुनुवार	ना.प्रा.स.	९८४३०६३०९५	
४	सुनकोशी गाँउपालिका	मिलन कडेल	प्रा.स.	९७६९८२०५६१	कृषि शाखा प्रमुख
		प्रदिप श्रेष्ठ	ना.प्रा.स.	९८६४१३५५३२	
		अनोज स्याङ्वा	ना.प्रा.स.	९८६६३७८५९५	
५	दुधौली नगरपालिका	सिता खतिवडा	अधिकृत छैटौँ	९८४४४८९६१४	कृषि शाखा प्रमुख
		आषिश अधिकारी	ना.प्रा.स	९८१३३५१२८१	
		खिल बहादुर बुढाथोकी	ना.प्रा.स.	९८१७८५९४४४	
		रमा गौतम	ना.प्रा.स.	९८१६६८३४०२	
		यशोदा पाण्डे	ना.प्रा.स.	९८०७८७६५७०	
		तारा थापा	ना.प्रा.स.	९८४२९७७१३३	
		ममता पहाडी	ना.प्रा.स.	९८१९६९८४९५	
६	मरिण गाँउपालिका	बासुदेव जोशी	कृषि अधिकृत छैटौँ	९८६८७१०९०७	कृषि शाखा प्रमुख
		भोला साह	ना.प्रा.स.	९८१२००८८९४	
		सविता थापा	ना.प्रा.स.	९८४४१९८९२८	
७	तिनपाटन गाँउपालिका	विकास सुनुवार	ना.प्रा.स.	९८०७८९४३००	कृषि शाखा प्रमुख
		सेविका ढकाल	ना.प्रा.स.	९८४४५६१९४३	

क्र.स.	स्थानीय तह	कृषि प्राविधिकको नाम	पद	संपर्क नं.	कैफियत
		कुन्ता कुमारी कार्की	ना.प्रा.स	9863996501	
		मोहन बहादुर पुर्वछाने	ना.प्रा.स	9825834808	
		कमल घिसिङ	कृषि स्नातक	9868331611	
८	हरिहरपुरगढी गाउँपालिका	प्रवेश देवकोटा	कृषि अधिकृत छैतौं	9864202815	कृषि शाखा प्रमुख
		अनु राई	ना.प्रा.स	9844224371	
		आईसिंह मुक्तान	ना.प्रा.स	9864137717	
		कल्पना थापा	ना.प्रा.स	9862708802	
		घनलक्ष्मी घिसिङ	ना.प्रा.स	9746646264	
		छिरिङ दोर्जे लामा	प्रा.स.	९८६२६३०९९३	कृषि शाखा प्रमुख
		रुका कुमारी विश्वकर्मा	ना.प्रा.स	९८६२२३६१८५	
९	घ्याङलेख गाउँपालिका	सरस्वती सुनुवार	ना.प्रा.स	९८४४५३७७०३	
		सर्मिला स्याङ्तान	ना.प्रा.स	९८६१८२५९१६	
		दिल कुमार श्रेष्ठ	ना.प्रा.स	९८६४०७६३७०	
		दिर्गराज थिङ	ना.प्रा.स	९८६४५०७६७८	

५.३ कार्यालयमा वीउ विजन विक्रेताको दर्ता तथा नविकरण गरेकाहरूको विवरण:

५.३.१ आ.व. २०८०/८१ मा कार्यालयमा वीउ विजन विक्रेताको दर्ता तथा नविकरण गरेकाहरूको विवरण:

क्र.सं.	पसलको नाम	ठेगाना	सम्पर्क व्यक्ति	फोन नं.	दर्ता/नविकरण गरेको मिति	दर्ता नं.	कैफियत
१	युजी ९९ एग्रोभेट	कमलामाई-६	निरोज श्रेष्ठ	९८४३४५९३५१	४/५/२०८०	०६/०८०-८१	दर्ता
२	श्री कमलामाई भेट सम्लायर्स	कमलामाई-४	ओम प्रकाश श्रेष्ठ	९८५४०२४५५०	७/१९/२०८०	०७/०८०-८१	दर्ता
३	न्यू पशुपन्थी औसधी तथा खेती सेवा पसल	कमलामाई-६	कमल बहादुर कट्टवाल	९८४४०४२७५६	७/१६/२०८०	१४४१/०६७-६८	नविकरण
४	गिरी भेटेरीनरी एग्रो सेन्टर	सुनकोशी-३	बिक्रमराज गिरी	९८४०७३९३७३	८/२७/२०८०		नविकरण
५	भद्रकाली एग्रो भेट	कमलामाई-२	सीता कुमारी श्रेष्ठ	९८१२०४५८२७	१०/१७/२०८०	०८/०८०-८१	दर्ता
६	वि.एम. एग्रो सेन्टर	गोलन्जोर -७	भिम प्रसाद न्यौपाने	९८५११६५३४८	११/१०/२०८०	०९/०८०-८१	दर्ता
७	प्रतिक्षा एग्रो भेट	हरिहरपुरगढी -४	विपिनजङ्ग राई	९८४३८८७९१७	२/१/२०८१	१०/०८०-८१	दर्ता
८	दुर्गा भेट फर्मा एण्ड खेती सेवा पसल	कमलामाई -६	कमल बहादुर कट्टवाल	९८४४०८२७८६	३/२६/२०८१	११/०८०-८१	दर्ता
९	किसान खेती सेवा पसल एण्ड एग्रो सेन्टर	कमलामाई -६	दुर्गा कट्टवाल	९८४४०४०९८६	३/२७/२०८१	१२/०८०-८१	दर्ता

५.३.२ सिन्धुली जिल्लामा रहेका विषादी तथा वीउ विजन विक्रेताको दर्ता तथा नविकरण गरेकाहरूको विवरण:

क्र.सं.	प्रोपाइटरको नाम	ठेगान	प्रोपाइटर	सम्पर्क नं.	सिफारिस दिएको मिति	नविकरण भएको मिति	नविकरण गर्नु पर्ने मिति
१	आषिस कृषि औषधी पसल	दधौली -४	ईश्वरी प्रसाद तिमल्सिना	९८०७६२३६०६	२०८०/०१/३१	२०८०/०२/०३	२०८२/०२/०२
२	लेकाली एग्रोभेट	दुधौली -१२	थिर प्रसाद भट्टराई	९८१३११६९८५	२०८०/०२/०९	२०८०/०२/०४	२०८२/०२/०३
३	मरिण ठाकुरेश्वर एग्रोभेट सेन्टर	मरिण -२	विनिता सारु	९७४१७९१७१	२०८०/०२/१८	२०७९/०४/२९	२०८१/०४/२८
४	भद्रकाली एग्रोभेट	क.न.प. -५	सिता कुमारी श्रेष्ठ	९८१२०४५८२७	२०८०/०९/२३	२०८०/१०/२८	२०८३/१०/२६
५	साझा एग्रोभेट	हरिहरपुरगढी -५	जवराज माझी	९८६५८८८८९८	२०८०/१०/२२	२०८०/१०/२२	२०८३/१०/२०
६	सिद्धबाबा एग्रोभेट	मरिण -६	नरेश देवकोटा	९८४४०४५४००		२०७९/१२/०२	२०८१/११/०६
७	अधिकारी एग्रोभेट	मरिण -६	दिलिप कुमार अधिकारी	९८१७६०७४४३		२०७९/०५/२५	२०८१/०२/२५
८	सिद्धिविनायक एग्रो कन्सन	क.न.पा. -७	राम कृष्ण कार्की	९८४५०९९२४२		२०८०/०५/१६	२०८२/०५/१५

क्र.सं.	प्रोपाइटरको नाम	ठेगान	प्रोपाइटर	सम्पर्क नं.	सिफारिस दिएको मिति	नविकरण भएको मिति	नविकरण गर्नु पर्ने मिति
9	बस्नेत एग्रोभेट	तिनपाटन -1	राम बहादुर बस्नेत	9864049644		2079/07/21	2081/07/20
10	बस्नेत एग्रोभेट	तिनपाटन -1	राम बहादुर बस्नेत	9864049644		2079/07/21	2081/07/20
11	पशुपंक्षी तथा खेति सेवा पसल	क.न.पा.-6	कमल कटुवाल	9844082786		2079/04/11	2082/04/09
12	आषिस कृषि औषधी पसल	दुधौली -4	इश्वरी प्रसाद तिमल्सिना	9807623606		2080/08/02	2080/08/02
13	अधिकारी एग्रोभेट सेन्टर	मरिण -6	दिलिप अधिकारी	9817607443		2079/02/26	2081/02/25
14	गिरी एग्रोभेट	शुनकोशी -3	बिक्रम गिरी	9840739373		2080/04/13	2082/04/12
15	सिद्धबाबा एग्रोभेट	क.न.पा.-6	नरेश देवकोटा	9844045400	2080/08/06		
16	प्रवेश भेट फर्म	दुधौली -11	राम बाबु अधिकारी	9842883344	2079/05/19		
17	पि.एम. एग्रोभेट लि.	गोलन्जोर -5	प्रकाश मंग्राती		2080/02/01		
18	फिक्कल एग्रो सेन्टर	फिक्कल-4	कुलेन्द्र बहादुर मगर		2080/01/31		
19	त्रिशक्ति एग्रोभेट	मरिण -6	पदम बहादुर श्रेष्ठ	9864118144			
20	कमलामाई भेट सप्लायर्स	क.न.पा.-6	ओम प्रकाश श्रेष्ठ	9854124550	2080/12/16		
21	बराल एग्रोभेट	दुधौली -2	रामजी प्रसाद बराल	9844245909		2070/09/14	2073/09/13
22	प्रवेश भेट फर्म	दुधौली -9	प्रवेश अधिकारी	9808920264		2080/02/21	2083/02/19
23	लामिछाने एग्रोभेट	क.न.पा.-4,	शारदा लामिछाने	9844042296		2072/03/29	2075/03/28
24	पशुपति एग्रोभेट ट्रडर्स	घ्याङ्लेख -5	देवराज सिजाली	9840347023		2079/09/12	2081/09/11
25	प्रतिक्षा एग्रोभेट	हरिहरपुगढि-2	बिपिन जंग राई	9843887917		2080/04/29	
26	सिंह किटनासक औषधी पसल		अमरनाथ सिंह	9819791009	2081/01/10		
27	आइ.पी.एम. एग्रीकल्चर सप्लायर्स	क.न.पा.-6	निरोज श्रेष्ठ	9843459351	2081/02/22		
28	किसान खेति सेवा पसल	तिनपाटन -11	कृष्ण प्रसाद पहाडी	9614837809	2081/01/16		
29	विजया सिन्धुलीगढि एग्रोसिड सेन्टर	क.न.पा.-7	निराजन न्यौपाने	9841791850			

५.४ कार्यालयको समन्वयमा तालिम प्राप्त प्राविधिक तथा कृषकहरूको विवरण:

५.४.१. कृषि विकास कार्यालयबाट खुद्रा विषादी विक्रेताको तालिममा कृषकहरू पठाईएको विवरण

क्र.सं.	सहभागीको नाम	ठेगाना	सम्पर्क नं.	तालिमको विषय	तालिम संचालन गर्ने संस्था	संचालन भएको मिति
1	प्रतिमा श्रेष्ठ	तिनपाटन-६	9865408971	खुद्रा विषादी विक्रेता तालिम	तालिम केन्द्र भण्डारा चितवन	2080/11/09 देखि 14 गते सम्म
2	पदम केशर सिन्दुरी	हरिहरभुरगढी-2	9860887571	खुद्रा विषादी विक्रेता तालिम	तालिम केन्द्र भण्डारा चितवन	2080/11/09 देखि 14 गते सम्म
3	बिष्णु कुमारी श्रेष्ठ	क.न.पा. - 6	9849145406	खुद्रा विषादी विक्रेता तालिम	तालिम केन्द्र भण्डारा चितवन	2080/11/09 देखि 14 गते सम्म
4	विपिन जङ्ग राई	हरिहरभुरगढी-4	9843887917	खुद्रा विषादी विक्रेता तालिम	तालिम केन्द्र भण्डारा चितवन	2081/02/20 देखि 25 गते सम्म
5	सरिता धमला	फिक्कल -5	9817843288	खुद्रा विषादी विक्रेता तालिम	तालिम केन्द्र भण्डारा चितवन	2081/02/20 देखि 25 गते सम्म

५.४.२. कृषि विकास कार्यालयबाट विभिन्न तालिममा प्राविधिकहरु पठाईएको विवरण

क्र.सं.	सहभागीको नाम	ठेगाना	सम्पर्क नं.	कार्यालय	तालिमको विषय	तालिम संचालन गर्ने संस्था	संचालन भएको मिति
1	राम प्रसाद पाण्डे	प्राविधिक सहायक	9868309991	कृषि ज्ञान केन्द्र	प्राविधिकस्तर साना सिचाई	कृषि तालिम केन्द्र, भण्डारा, चितवन	2080/06/14 देखि 25 गते सम्म
2	देवी प्रसाद सापकोटा	नायब प्राविधिक सहायक	9844422480	कमलामाई नगरपालिका	प्राविधिकस्तर साना सिचाई	कृषि तालिम केन्द्र, भण्डारा, चितवन	2080/06/14 देखि 25 गते सम्म
3	आशिष अधिकारी	कृषि स्नातक	9813351281	दुधौली नगरपालिका	प्राविधिकस्तर साना सिचाई	कृषि तालिम केन्द्र, भण्डारा, चितवन	2080/06/14 देखि 25 गते सम्म
4	अमरकान्त झा	अधिकृत स्तर छैटौं	9845121924	कृषि ज्ञान केन्द्र	मौरीपालन तालिम	कृषि तालिम केन्द्र, भण्डारा, चितवन	2080/10/11 देखि 16 गते सम्म
5	गोरी कार्की	अधिकृत स्तर छैटौं	9841132191	कृषि ज्ञान केन्द्र	मौरीपालन तालिम	कृषि तालिम केन्द्र, भण्डारा, चितवन	2080/10/11 देखि 16 गते सम्म
6	कुन्ता कुमारी कार्की		9863996501	तीनपाटन गाँउपालिका	सहायक स्तर वाली उपचार थिविर मोडल १	वाली संरक्षण प्रयोगशाला	2080/10/21 देखि 24 गते सम्म
7	राम प्रसाद पाण्डे	सहायकस्तर पाँचौ	9854042166	कृषि विकास कार्यालय	मौरीपालन तालिम	मौरी पालन विकास केन्द्र, भण्डारा चितवन	20/80/11/29 देखि 2080/12/3 गते सम्म
8	हरिष भट्ट	सहायकस्तर पाँचौ	9848844424	क.न.पा.	मौरीपालन तालिम	मौरी पालन विकास केन्द्र, भण्डारा चितवन	20/80/11/29 देखि 2080/12/3 गते सम्म
9	मिलन कंडेल	सहायकस्तर पाँचौ	9769820561	सुनकोशी गा.पा.	मौरीपालन तालिम	मौरी पालन विकास केन्द्र, भण्डारा चितवन	20/80/11/29 देखि 2080/12/3 गते सम्म
10	उमा देवी श्रेष्ठ	कृषि प्रसार अधिकृत	9842061904	कृषि विकास कार्यालय	प्रशिक्षक प्रशिक्षण तालिम	पशुसेवा कार्यालय ललितपुर	2081/01/9 देखि 21 गते सम्म
11	गोरी कार्की	अधिकृत स्तर छैटौं	9841132191	कृषि विकास कार्यालय	नर्सरी निरीक्षक	राष्ट्रिय फलफूल विकास केन्द्र	2081/02/3 देखि 7 गते सम्म

५.४.३. कृषि विकास कार्यालयबाट विभिन्न तालिममा कृषकहरु पठाईएको विवरण

क्र.सं.	सहभागीको नाम	ठेगाना	सम्पर्क नं.	तालिमको विषय	तालिम संचालन गर्ने संस्था	संचालन भएको मिति
1	गंगा बहादुर क्याण्डाकी मगर	दुधौली २	9840947300	कृषकस्तर संरक्षित संरचनाको आधारभुत जाकारी एव संरचना भित्र तरकारी खेती	कृषि तालिमकेन्द्र भण्डारा चितवन	2080/06/04 देखि 9 गते सम्म
2	नाईने स्याङताऽ	घ्याङलेक १	9765999102	कृषकस्तर संरक्षित संरचनाको आधारभुत जाकारी एव संरचना भित्र तरकारी खेती	कृषि तालिमकेन्द्र भण्डारा चितवन	2080/06/04 देखि 9 गते सम्म
3	धुर्वलाल श्रेष्ठ	कमलामाई ४	9815894432	कृषकस्तर संरक्षित संरचनाको आधारभुत जाकारी एव संरचना भित्र तरकारी खेती	कृषि तालिमकेन्द्र भण्डारा चितवन	2080/06/04 देखि 9 गते सम्म
4	तारा बहादुर खड्का	दुधौली १४	9842998141	अगुवा कृषकस्तर प्राङ्गारिक खेती	कृषि तालिमकेन्द्र भण्डारा चितवन	2080/05/24 देखि 29 गते सम्म
5	पुष्कार राज वराल	गोलन्जोर ३	9844045164	अगुवा कृषकस्तर प्राङ्गारिक खेती	कृषि तालिमकेन्द्र भण्डारा चितवन	2080/05/24 देखि 29 गते सम्म
6	पदम बहादुर श्रेष्ठ	कमलामाई ७	9864012099	अगुवा कृषकस्तर प्राङ्गारिक खेती	कृषि तालिमकेन्द्र भण्डारा चितवन	2080/05/24 देखि 29 गते सम्म
7	रोहीणी प्रसाद दुलाल	तीनपाटन -11	9803102773	अगुवा कृषक स्तर च्याउ खेती तालिम	कृषि तालिमकेन्द्र भण्डारा चितवन	2080/09/01 देखि 6 गते सम्म
8	यज्ञ बहादुर थापा	सुनकोशी-6	9861784817	अगुवा कृषक स्तर च्याउ खेती तालिम	कृषि तालिमकेन्द्र भण्डारा चितवन	2080/09/01 देखि 6 गते सम्म
9	मनु अछामी	दुधौली -5	9765477600	कृषकस्तर आधुनिक मौरीपालन	कृषि तालिमकेन्द्र भण्डारा चितवन	2080/09/19 देखि 24 गते सम्म
10	शालीकराम बानिया	दुधौली -11	9844038802	कृषकस्तर आधुनिक मौरीपालन	कृषि तालिमकेन्द्र भण्डारा चितवन	2080/09/19 देखि 24 गते सम्म
11	नविन लामिछाने	कमलामाई-6	9844042576	कृषकस्तर आधुनिक मौरीपालन	कृषि तालिमकेन्द्र भण्डारा चितवन	2080/09/19 देखि 24 गते सम्म
12	पदम केशर सिन्दुरी	हरिहरभुरगढी-2	9860887571	वीउ व्यवसाय अनुमतीपत्र तालिम	प्रदेश वीउबिजन गुणस्तर नियन्त्रण केन्द्र हेटौडा	2080/10/04 देखि 6 गते सम्म
13	सिता कुमारी श्रेष्ठ	कमलामाई-2	9812045827	वीउ व्यवसाय अनुमतीपत्र तालिम	प्रदेश वीउबिजन गुणस्तर नियन्त्रण केन्द्र हेटौडा	2080/10/04 देखि 6 गते सम्म
14	राम बाबु अधिकारी	दुधौली -1	9842883344	वीउ व्यवसाय अनुमतीपत्र तालिम	प्रदेश वीउबिजन गुणस्तर नियन्त्रण केन्द्र हेटौडा	2080/10/04 देखि 6 गते सम्म

क्र.सं.	सहभागीको नाम	ठेगाना	सम्पर्क नं.	तालिमको विषय	तालिम संचालन गर्ने संस्था	संचालन भएको मिति
15	धिम प्रसाद न्यौपाने	गोलन्जोर-7	9851165340	वीउ व्यबसाय अनुमतीपत्र तालिम	प्रदेश वीउबिजन गुणस्तर नियन्त्रण केन्द्र हेटौडा	2080/10/04 देखि 6 गते सम्म
16	उज्वल थापा	कमलामाई-2	984408615	वीउ व्यबसाय अनुमतीपत्र तालिम	प्रदेश वीउबिजन गुणस्तर नियन्त्रण केन्द्र हेटौडा	2080/10/04 देखि 6 गते सम्म
17	चन्द्रेश्वर अधिकारी	दुधौली -1	9809676123	वीउ व्यबसाय अनुमतीपत्र तालिम	प्रदेश वीउबिजन गुणस्तर नियन्त्रण केन्द्र हेटौडा	2080/10/04 देखि 6 गते सम्म
18	आकाश कुमार शाह	कमलामाई-2	9821874006	वीउ व्यबसाय अनुमतीपत्र तालिम	प्रदेश वीउबिजन गुणस्तर नियन्त्रण केन्द्र हेटौडा	2080/10/04 देखि 6 गते सम्म
19	नवराज दाहाल	सुनकोशी-4	9851186773	अगुवा कृषकस्तर अमिलो जात फलफूल खेती	तालिम केन्द्र भण्डारा चितवन	2080/10/07 देखि 12 गते सम्म
20	कोमल अधिकारी	दुधौली -1	9813351291	अगुवा कृषकस्तर अमिलो जात फलफूल खेती	तालिम केन्द्र भण्डारा चितवन	2080/10/07 देखि 12 गते सम्म
21	शनपमाया दोड	मरिण-1	9849417574	अगुवा कृषकस्तर अमिलो जात फलफूल खेती	तालिम केन्द्र भण्डारा चितवन	2080/10/07 देखि 12 गते सम्म
22	लाल बहादुर श्रेष्ठ	गोलन्जोर -4	9844075900	अगुवा कृषकस्तर फलफूल नर्सरी स्थापना	तालिम केन्द्र भण्डारा चितवन	2080/10/14 देखि 19 गते सम्म
23	जित बहादुर थापा मगर	गोलन्जोर -5	9765996540	अगुवा कृषकस्तर फलफूल नर्सरी स्थापना	तालिम केन्द्र भण्डारा चितवन	2080/10/14 देखि 19 गते सम्म
24	कृष्ण प्रसाद पहाडी	तीनपाटन -10	9824852174	अगुवा कृषकस्तर फलफूल नर्सरी स्थापना	तालिम केन्द्र भण्डारा चितवन	2080/10/14 देखि 19 गते सम्म
25	प्रतिमा श्रेष्ठ	तिनपाटन-६	9865408971	खुद्रा विषादी विक्रेता तालिम	तालिम केन्द्र भण्डारा चितवन	2080/11/09 देखि 14 गते सम्म
26	पदम केशर सिन्धुरी	हरिहरभुरगढी-2	9860887571	खुद्रा विषादी विक्रेता तालिम	तालिम केन्द्र भण्डारा चितवन	2080/11/09 देखि 14 गते सम्म
27	बिष्णु कुमारी श्रेष्ठ	क.न.पा. - 6	9849145406	खुद्रा विषादी विक्रेता तालिम	तालिम केन्द्र भण्डारा चितवन	2080/11/09 देखि 14 गते सम्म
28	गोक्ल बुढोथोकी	मरिण-7	8948950680	अगुवा कृषकस्तर व्यवसायिक तरकारी खेति तालिम	तालिम केन्द्र भण्डारा चितवन	2081/02/13 देखि 18 गते सम्म
29	कृष्ण बहादुर पौडेल	दुधौली -10	9862972840	अगुवा कृषकस्तर व्यवसायिक तरकारी खेति तालिम	तालिम केन्द्र भण्डारा चितवन	2081/02/13 देखि 18 गते सम्म
30	विपिन जङ्ग राई	हरिहरभुरगढी-4	9843887917	खुद्रा विषादी विक्रेता तालिम	तालिम केन्द्र भण्डारा चितवन	2081/02/20 देखि 25 गते सम्म
31	सरिता धमला	फिक्कल -5	9817843288	खुद्रा विषादी विक्रेता तालिम	तालिम केन्द्र भण्डारा चितवन	2081/02/20 देखि 25 गते सम्म
32	अशोक गुरुङ्ग	दुधौली -9	9816835888	बीउ उत्पादक/ ब्यवसायिकहरुका लागि बीउ बिक्रेता इजाजत पत्र तालिम	धुलिखेत तालिम केन्द्र	2081/02/20 देखि 22 गते सम्म
33	सागर राउत	दुधौली -2	9848766251	बीउ उत्पादक/ ब्यवसायिकहरुका लागि बीउ बिक्रेता इजाजत पत्र तालिम	धुलिखेत तालिम केन्द्र	2081/02/20 देखि 22 गते सम्म
34	पदम बहादुर श्रेष्ठ	क.न.पा. - 7	9864012099	बीउ उत्पादक/ ब्यवसायिकहरुका लागि बीउ बिक्रेता इजाजत पत्र तालिम	धुलिखेत तालिम केन्द्र	2081/02/20 देखि 22 गते सम्म
35	पिताम्बर बराल	फिक्कल -2	984411579	अगुवा कृषक स्तर पुष्प खेति सम्बन्ध तालिम	तालिम केन्द्र भण्डारा चितवन	2081/02/27 देखि 32 गते सम्म
36	कुल बहादुर पुर्वछाने मगर	गोलन्जोर -4	9865889530	अगुवा कृषक स्तर पुष्प खेति सम्बन्ध तालिम	तालिम केन्द्र भण्डारा चितवन	2081/02/27 देखि 32 गते सम्म
37	कृष्ण पहाडी	तिनपाटन-10	9824852174	कृषकस्तर खाद्यान्न बाली तथा बीउ उत्पादन सम्बन्धि तालिम	तालिम केन्द्र भण्डारा चितवन	2080/12/18 देखि 23 सम्म
38	सुजन बराल	दुधौली -2	9745832079	कृषकस्तर खाद्यान्न बाली तथा बीउ उत्पादन सम्बन्धि तालिम	तालिम केन्द्र भण्डारा चितवन	2080/12/18 देखि 23 सम्म
39	सागर राउत	दुधौली -2	9848766251	कृषकस्तर खाद्यान्न बाली तथा बीउ उत्पादन सम्बन्धि तालिम	तालिम केन्द्र भण्डारा चितवन	2080/12/18 देखि 23 सम्म
40	यम बहादुर आले	कमलामाई -12	9817697492	पुष्प सजावट सम्बन्धि कृषकस्तरिय तालिम	पुष्प विकास केन्द्र, गोदावरी	2080/1220देखि 22 सम्म
41	दुर्गालाल श्रेष्ठ	तिनपाटन- 6	9744242105	नर्सरी व्यव्यापन सम्बन्धी तालिम	पुष्प विकास केन्द्र, गोदावरी	2081/03/10 देखि 12 सम्म

५.५ प्रावधिक लेख रचनाहरूः

५.५.१ तरकारी खेतीको महत्व र खेती प्रविधि (अरुण खनाल (वरिष्ठ बागवानी विकास अधिकृत))

परिचयः तरकारी बाली भनेको एक वा बहुवर्षे नरम डाँठ भएको अन्नबाली र दालबाली वाहेका मुन्टा, डाँठ, जरा, गानो, पाँत, फल, कोसा, फूल आदिलाई पकाएर वा नपकाई खाइने वनस्पतीहरू हुन्।

महत्वः शारीरिक प्रक्रिया संचालन, शारीरिक बृद्धि, सम्बर्धन र रोगबाट बचाव गर्न एकजना स्वस्थ वयस्क मानिसलाई सालाखाला २२०० किलो क्यालोरी शक्ती प्रती दिन चाहिन्छ जसका लागि विभिन्न पौष्टिक तत्वहरूको अनुपात (कार्बोहाइड्रेडः ५००-१००० ग्राम, प्रोटिनः ५०-५५ ग्राम, चिल्लो पदार्थ/फ्याटः २०-५० ग्राम, खनिज वस्तुः ४००-५०० मिलिग्राम र भिटामिनः ७०-९० मिलिग्राम) आवश्यकता पर्दछ । भिटामिनहरूमा भिटामिन ए (३०००-४००० माइक्रो ग्राम) र भिटामिन सी (५०-६० मिलिग्राम) अति महत्व पुर्ण छन्।

कार्बोहाइड्रेड र चिल्लो वस्तु बाहेक अन्य पोषक तत्व पुरा गर्न प्रति दिन ३००-४५० ग्राम ताजा तरकारीको (हरियो सागसब्जीः १००-१२५ ग्राम, कन्दमूल तथा जरे तरकारीः १२५-१५० ग्रा), कोसे तरकारीः ७५-१०० ग्राम र फल तरकारीः ५०-८० ग्राम) उपभोग गर्नुपर्छ।

पौष्टिक तत्वको भूमिका र मुख्य श्रोत

कार्बोहाइड्रेडः शरीरलाई शक्ति प्रदान गर्ने मुख्य श्रोत कार्बोहाइड्रेड बढी भएमा बोसोमा बदलिई, शरीरमा संचित हुन्छ र शरीर बढी मोटाउँछ। मुला, केराउ, फर्सी, तरुल, गाँजर, सिमी, सखरखण्ड, सलगम, बोडी, पिँडालु, प्याज, सजिवन, आलु यसका मुख्य श्रोत हुन्।

प्रोटिनः हाम्रो शरीरको बृद्धि विकास र कोष निर्माणमा मुख्य भूमिका खेल्ने प्रोटिनको कमी भए दुब्लाउने, नबढ्ने, तौल घट्ने, रगत कम हुने र विभिन्न रोग लागि रहने हुन्छ। काउली, चुकन्दर, केराउ, भटमास, परवल, प्याज, सिमी, भेडें खुर्सानी, करेला जिरीको साग, ब्रोकाउली, लसुन, बोडी, खुर्सानी, रामतोरिया, चम्सुर, लट्टेसाग, ग्याँठगोभी, बकुल्ला, भण्टा, कुरिलो यसका मुख्य श्रोत हुन्।

भिटामिनः

भिटामिन (ए) : आँखाको लागि अति महत्वपूर्ण यसको अभावमा रतन्थो (राती आँखा नदेख्ने) आँखा रातो भई पोल्ने, पाचन तथा स्वास नली कमजोर हुने मृगौला तथा मुत्र थैलीमा पत्थर जम्ने आदि रोग लाग्दछ। शरीर सुक्दै जान्छ। केटाकेटीहरू बढ्न सक्दैनन्। रायोसाग, लट्टेसाग, काउली, केराउ, घिरौला, पालुङ्गो, बन्दा, सिमी, भेडेंखुर्सानी, जुकेनी फर्सी, खर्बुजा, जिरीको साग, धनियाँ, ब्रोकाउली, भटमास, खुर्सानी चिचिण्डा, तर्बुजा, चम्सुर, गाँजर, रामतोरिया, भण्टा यसका मुख्य श्रोत हुन्।

भिटामिन (बी) : शरीर बृद्धि, विकास, तन्दुरुस्ती र सन्तान उत्पादनको लागि नभै नहुने भिटामिन हो । यो भिटामिनको कमीमा रुची कम हुने, वजन घट्ने, हातगोडा चिसो हुने। बेरी बेरी भन्ने रोग लाग्दछ। जीउ गल्ने र थकाई लाग्ने हुन्छ। पालुङ्गो, मेथीसाग, काउली, मुला, केराउ, गोलभेडा, परवल, आलु, जिरीको साग, बन्दा, सलगम, सिमी, भण्टा, करेला, तर्बुजा, तरुल, धनियाँ, लसुन, ब्रोकाउली, गाजर भटमास, भेडेंखुर्सानी, जुकेनी फर्सी, सखरखण्ड, पिँडालु, प्याज, ग्याँठगोभी, चुकन्दर, तनेबोडी, लौका, सिमलतरुल, रामतोरिया यसका मुख्य श्रोत हुन्।

भिटामिन (सी) : भिटामिन सी को कमी भएमा गिँजाबाट रगत आउने, ओठ फुट्ने, दाँत कमजोर हुने, जीउमा कतला पर्ने, लक्षण देखा पर्दछ। स्कर्वी रोग लाग्ने र रुघा लाग्ने हुन्छ। रायोसाग, लट्टेसाग, काउली, मुला, गोलभेडा, करेला, आलु, पालुङ्गो, बन्दा, सलगम, भेडेंखुर्सानी, परवल, सखरखण्ड, धनियाँ, ब्रोकाउली, चुकन्दर, खुर्सानी, तर्बुजा, मेथीसाग, सजिवन, केराउ यसका मुख्य श्रोत हुन्।

खनिजः

फलामः यसले हाम्रो शरीरको हेमोग्लोबिन तत्व बन्न मद्दत गर्छ। यसको अभावमा रगत कम हुने रक्तअल्पता (एनिमिया) भन्ने रोग लाग्दछ। रायोसाग, स्वीसचार्डसाग, मेथीसाग, गाँजर, बोडी, भेडेंखुर्सानी, परवल, तर्बुजा, जिरीकोसाग, धनियाँ, केराउ, तनेबोडी, खुर्सानी, काँक्रो, पालुङ्गो, काउली, भटमास, बकुल्ला, रामतोरिया, घिरौला, चम्सुर, लट्टेसाग, प्याज, सिमी, करेला यसका मुख्य श्रोत हुन्।

क्याल्सीयमः यसको अभावमा हाड कमजोर हुने, खुट्टा बाङ्गिने, दाँत कमजोर हुने र रिकेट तथा ओस्टीमोलेसिया जस्ता रोग लाग्दछ। काटेको ठाउँमा रगत जम्न ढिला हुन्छ। रायोसाग, चम्सुर, काउली, मुला, केराउ, बोडी,

भेडेखुर्सानी, काँक्रो, जिरीको साग, लट्टेसाग, ब्रोकाउली, गाँजर, तनेबोडी, प्याज, गोलभेडा, फर्सी, पालुङ्गो, ग्याँठगोभी, चुकन्दर, सिमी, स्कूस, भण्टा, जुकेनी फर्सी, स्वीसचार्ड, धनियाँ यसका मुख्य श्रोत हुन्।

फोस्फोरस: हाड बन्नमा मद्दत गर्छ। यो तत्व कमी भएमा शारीरिक कोसा तथा तन्तुहरुको बृद्धि रोकिन्छ र शारीरिक शक्ति कम हुन्छ। रायोसाग, धनियाँ, काउली, मुला, केराउ, गोलभेडा, लौका, परवल जिरीकोसाग, बन्दा, सलगम, सिमी, भेडेखुर्सानी, धिरौला, आलु, पालुङ्गो, मेथीको साग, ब्रोकाउली, गाँजर, तनेबोडी, खुर्सानी, करेला, सखरखण्ड, लट्टेसाग, जुकेनी फर्सी, बकुल्ला, रामतोरिया, प्याज, स्कूस, लसुन, स्वीसचार्ड, ग्याँठगोभी चुकन्दर यसका मुख्य श्रोत हुन्।

विभिन्न तरकारी बाली र खेती गर्ने समय

तरकारी बाली	खेती गरिने महिनाहरू: रोप्ने/सानै (बाली लिने समय)			
	तराई क्षेत्र,	बेसी र खोच क्षेत्र	मध्य पहाडी क्षेत्र	उच्च पहाडी क्षेत्र
काउली	असार-कार्तिक (भाद्र-फाल्गुण)	असार-कार्तिक (भाद्र-फाल्गुण)	जेष्ठ-चैत्र (श्रावण-असार)	फाल्गुण-असार (श्रावण-कार्तिक)
बन्दा	असोज-मंसिर (मंसिर-फाल्गुण)	असोज-मंसिर (मंसिर-फाल्गुण)	असोज-चैत्र (मंसिर-वैशाख)	माघ-जेष्ठ (बैशाख-असोज)
ब्रोकाउली	भाद्र-असोज (मंसिर-माघ)	भाद्र-असोज (मंसिर-माघ)	श्रावण-कार्तिक (कार्तिक-चैत्र)	फाल्गुण-बैशाख (श्रावण-असोज)
मुला	श्रावण- असोज (असोज-पुष) मंसिर-पुष माघ-फाल्गुण			
सलगम, गाजर	असोज-कार्तिक (मंसिर-माघ)	भाद्र-असोज (कार्तिक-माघ)	भाद्र-असोज (कार्तिक-फाल्गुण)	जेष्ठ-श्रावण (श्रावण-असोज)
रायो	असोज-पुष (मंसिर-माघ)	असोज-मंसिर (कार्तिक-माघ)	भाद्र-मंसिर (असोज-फाल्गुण)	बैशाख-असार (असार-भाद्र)
चमसुर, पालुङ्गो	भाद्र-मंसिर (असोज-पुष)	भाद्र-मंसिर (असोज-पुष)	भाद्र-माघ (असोज-फाल्गुण)	फाल्गुण-बैशाख (जेष्ठ-भाद्र)
प्याज	मंसिर-पुष (चैत्र-वैशाख)			-
लसुन	असोज-कार्तिक (चैत्र-वैशाख)		असोज-मंसिर (वैशाख-जेष्ठ)	
सिमी	भाद्र- असोज (मंसिर-माघ) पुष-माघ (फाल्गुण-चैत्र)	श्रावण-फाल्गुण कार्तिक-जेष्ठ माघ-फाल्गुण (वैशाख-असार)		फाल्गुण-चैत्र (जेष्ठ-असार)
केराउ	असोज-कार्तिक (मंसिर-फाल्गुण)		साउन- असोज (कार्तिक-फाल्गुण)	चैत्र-वैशाख (असार-भाद्र)
तनेबोडी	भाद्र-असोज (मंसिर-माघ)	माघ-फाल्गुण (चैत्र-असार)	माघ-फाल्गुण (वैशाख-असार)	चैत्र-वैशाख (असार-भाद्र)
गोलभेडा भण्टा	भाद्र-असोज (मंसिर-फाल्गुण)	पुष-माघ (चैत्र-जेष्ठ)	माघ-फाल्गुण (वैशाख-असार)	चैत्र-वैशाख (असार-भाद्र)

तरकारी बाली	खेती गरिने महिनाहरू: रोप्ने/साने (बाली लिने समय)			
	तराई क्षेत्र,	बेसी र खोच क्षेत्र	मध्य पहाडी क्षेत्र	उच्च पहाडी क्षेत्र
खुर्सानी				
करेला	पुष-जेष्ठ (चैत्र-असोज)	माघ-जेष्ठ (चैत्र-असोज)	फाल्गुण-बैशाख (जेष्ठ-भाद्र)	फाल्गुण-बैशाख (जेष्ठ-भाद्र)
काक्रो	माघ-जेष्ठ (चैत्र-असोज)	फाल्गुण-जेष्ठ (चैत्र-असोज)	फाल्गुण-जेष्ठ (चैत्र-असोज)	बैशाख-जेष्ठ (चैत्र-असोज)
जुकेनी	माघ-फाल्गुण (चैत्र-जेष्ठ)	माघ-चैत्र (चैत्र-असार)	फाल्गुण-बैशाख (चैत्र-असार)	
घिरौला लौका	माघ-जेष्ठ (वैशाख-असोज)	फागुन-जेष्ठ (जेष्ठ-असोज)	चैत्र-जेष्ठ (असार-असोज)	वैशाख-जेष्ठ (साउन-असोज)
तरवुजा	मंसिर-पुष (वैशाख-असार)	मंसिर-पुष (वैशाख-असोज)	पुष-माघ (वैशाख-असार)	
भिण्डी	माघ-असोज (वैशाख-असोज)	माघ-असार (वैशाख-असोज)	फागुन-जेष्ठ (जेष्ठ-भाद्र)	वैशाख-जेष्ठ (साउन-भाद्र)

मौसमी तथा वेमौसमी तरकारी उत्पादन

परम्परागत खेती तरिकामा अनुकूल वातावरणमा कृषकको ध्यान धेरैजसो बढी उत्पादनमा रहन्छ भने बेमौसमी तरकारी खेतीमा अनुकूल वातावरण निर्माण, वजार माग अनुसार बाली र उत्पादनको अधिकतम मुल्य प्राप्ति तर्फ हुन्छ। वेमौसमी तरकारी खेती गर्ने तरिकाहरू : १. अनुकूल हावापानीको उपयोग: पहाड, उपत्यका, तराई, फाँट, बेसी आदि विभिन्न क्षेत्रमा पाइने विविध किसिमका हावापानी प्रयोग, २. समय पृथक्ता: रोप्ने समय १०-१५ दिन फरक पारी खुला वातावरणमै उत्पादन अवधि लम्बाउने, ३. जातीय विविधता: हरेक तरकारी बालीको अगौटे, मध्यम र पछौटे जातको विकास गरिएको पाइन्छ। ति जातहरूको तातो वा चिसो सहने वा कम पानी वा बढी पानी सहने आदि विशेष गुणले गर्दा बेमौसममा खेती संभव हुन्छ, ४. अनुकूल वातावरणको श्रृजना: चाहिएको समयमा माग बमोजिमको ताजा तरकारी उत्पादन गर्न विरुवालाई आवश्यक हावापानीको अनुकूल वातावरण बनाउने। यसरी बाह्य वातावरणलाई पूर्ण वा आंशिक रूपमा नियन्त्रण गरी तरकारी बाली सुहाउँदो पार्न सकिन्छ। यसको लागि निम्न अनुसारको व्यवस्था गरिन्छ:

१. प्लाष्टिक टनेल: यो १-१.२५ मिटर चौडाइ आवश्यकता अनुसारको लम्बाइको ब्याडमा प्लाष्टिकको रोलको घोटो अर्धचन्द्राकार टनेल बनाइन्छ। यस्तो व्यवस्थाबाट विरुवा चिसो वा पानीबाट बचाउन सकिन्छ। प्लाष्टिकको रोल अड्याउन बाँस, डोरी आदि प्रयोग गरिन्छ।

२. प्लाष्टिक घर: स्थान र उचाइ तथा हावाको बहावको दिशा र स्थानको उपलब्धता अनुसार विरुवालाई उपयुक्त वातावरण सिर्जना गर्न विभिन्न प्रकारका प्लाष्टिक घर नेपालको मध्य पहाडी क्षेत्रमा निर्माण गरि गोलभेडा तथा काँक्रा लगायतका तरकारीको बेमौसमी खेती गर्ने ।

३. नेचुरल्ली भेन्टिलेटेड प्लाष्टिक घर: हाल आएर स्थायी प्रकारका १००-२०० माइक्रोन सम्मको प्लाष्टिक तथा कीरा नछिर्ने जालि तथा थोपा सिचाइ समेतको प्रयोग गरी लामो समयसम्म तरकारी खेती गर्ने।

४. नियन्त्रित प्लाष्टिक घर: यस प्रकारका प्लाष्टिक घरमा तापक्रम तथा आद्रता नियन्त्रण प्रणाली सहितको प्लाष्टिक घर तरकारी बेर्ना उत्पादन तथा तरकारी उत्पादनमा प्रयोग गर्ने ।

तरकारी नर्सरी: केहि तरकारी सोझै वारीमा र केहि तरकारी नर्सरीमा उत्पादन गरि लगाइन्छ। नियन्त्रित वातावरणमा बेर्ना उत्पादन गरी नियन्त्रित वा खुला वातावरणमा छिटो सार्न र बाली छिटो तयार हुन्छ।

तरकारी खेतीको लागी माटो: तरकारी खेतीको लागी दोमट माटो उपयुक्त हुने भएता पनि मुला, गाजर, सलगम, प्याज आदिको लागि वलौटे दोमटमाटो राम्रो मानिन्छ।

तरकारीमा मलखाद: तरकारी वाली वाट उच्चतम फाइदा लिन १६ वटा पोषक तत्व प्रदान गर्नु पर्दछ। प्राङ्गारिक मल प्रशस्त दिन सके रसायनिक मलको आवश्यकता नपरे पनि यसको सन्तुलित प्रयोग गर्न सके उत्तम हुन्छ। तरकारीको लागि हावा वट पाइने कार्बन, हाईड्रोजन, अक्सिजनका अलावा अधिक चाहिने नाईट्रोजन, फोस्फोरस र पोटास, केही मात्रामा चाहिने क्याल्सियम, म्याग्नेसियम, सल्फर (गन्धक), बोरोन, फलाम, म्याङ्गानिज, जस्ता, तामा, मलिब्लेडनम, क्लोरिन, ब्रोमिन र सिलिका, चस्ता खाद्यतत्व आवश्यक पर्दछ।

सिन्चाइ र निकास: तरकारीमा ८०-९० प्रतिशत पानीको भाग हुने हुँदा यसलाई प्रशस्त पानी दिनु पर्दछ। तरकारीबालीको उमेर बढेपछि पानीको आवश्यकता पनि बढ्दै जान्छ। तर तरकारीबारीमा लगातार ६ घन्टाभन्दा बढी पानी जम्नु हुँदैन।

तरकारीमा रोग र किराले गर्ने असर

कीराले विरुवामा प्राय नोक्सानी प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपमा आफ्नो खाना प्राप्त गर्नको लागि नै गर्दछ। कीराले विरुवालाई आक्रमण गर्दा विरुवाको विभिन्न भाग बिग्रन्छ, उत्पादन घट्छ र कहिलेकाँही विरुवा नै मर्दछ। कीराले तलका तरिकाहरुबाट विरुवालाई आक्रमण गर्दछ:

१. **चपाएर:** कीराहरुले विरुवाको कमलो जरा, पात बोक्रा, फूल र फल खाइदिन्छन्। जस्तै: फट्याँगा, खुमे कीरा, कीर्थो, झुसिल्कीरा आदि।

२. **चुसेर:** चुसेर खालको मुख भएको कीराले पात, डाँठ, कोपिला फल आदिबाट रस चुस्दछ। यसले गर्दा विरुवामा हरितकणको कमी हुन जान्छ र रोग पनि लाग्न सक्छ, जस्तै: फड्के किरा, पतेरो, लाही किरा आदि।

३. **फुल पारेर:** कीराले विरुवाको पात, मुन्टा, फल आदिमा फुल पारेर विरुवालाई बढ्न असजिलो पार्दछन्। कुनै कीराले विरुवाको कलिलो भागलाई छेडेर भित्र पनि फुल पार्दछन्। जस्तै: पुतलीहरुले पातमा फुल पार्दछन्। केराउको पात खाने किरा (झिगा) ले आफ्नो तिखो फुल पार्ने अङ्गले पातमा छेडेर भित्रपट्टि फुल पार्दछ।

४. **विरुवाको भित्री भाग खाएर:** कैयौं कीराहरुले विरुवाको फल लगायत विभिन्न अङ्गहरु छेडेर भित्री भाग खाइदिन्छन्। जस्तै: गवारोहरु, घुन आदि।

५. **गुँड लगाएर:** केही कीराहरुले गुँड वा बास बनाउको लागि विरुवाको भागहरु चुँडेर लान्छन्।

६. **रोग सारेर:** कुनै कुनै कीराहरुले विरुवामा रोग सार्छ। जस्तै: लाही, थ्रिप्स आदि किराले गोलभेंडा, रायो, खुर्सानी आदि विरुवामा मोज्याइक भाइरस रोग सार्दछ।

रोगजन्य वस्तुले विरुवाका भित्री भागहरु बिगार्दै आएपछि त्यसको असर बिस्तारै हामी बाहिर देख्नसक्छौ। त्यसैलाई रोगको लक्षण भनिन्छ। विरुवामा लाग्ने रोगका लक्षण दुई किसिमका देखिन्छन्।

१. रोगजन्य वस्तुहरु वा तिनीहरुको बनावट वा अङ्गहरु नै देख्न सकिने लक्षणहरु, जस्तै: धुलो दुसी रोग, सिन्दुरे रोग, कालो पोके रोग आदि।

२. रोग ग्रहण गर्ने विरुवामा हुने असर वा परिवर्तनबाट थाहा पाइने लक्षण जस्तै: रङ्ग बदलिनु, पात खुमिचनु, दाग लाग्नु, पात उढेको जस्तो हुनु, सड्नु ओलाउनु आदि।

रोगकिरा व्यवस्थापनका लागि एकिकृत शत्रु जिव व्यवस्थापन विधि अपनाउनु पर्दछ:

सिद्धान्तहरू: १. स्वस्थ बाली उत्पादन २. खेतवारीको नियमित अवलोकन ३. मित्र जिवको संरक्षण र ४. कृषकलाई **दक्ष** बनाउने

आधारभुत पद्दती

१. माटोको सही व्यवस्थापन र खेती प्रविधि अवलम्बन: माटोबाट नै विरुवाले पोषक तत्वहरु र पानी ग्रहण गर्दछन्। साथै खेती गरिने जमीन पारिलो, घाम लाग्ने, हावा संचार र विरुवाको जराको विकासको लागि खुकुलो र हलुको संरचना भएको हुनुपर्दछ। माटो पानी वा चिस्यान कायम रहने र बढी पानी तुरुन्तै निश्रैर जाने खालको, बालीसँग मिल्दो पि.एच.मान भएको हुनुपर्छ। खास गरेर, घमाइलो मौसममा खनजोत

गरी प्रशस्त प्रांगारिक मल प्रयोग भएको, सफा, खुकुलो माटोमा सम्बन्धित बालीकोलागि सिफारिस गरिएको प्रविधि अपनाई खेती गरेमा रोग तथा कीराको आक्रमण कम हुन्छ।

२. सुहाउँदा बाली र जातको छनौट: स्थानीय हावा र मौसम सुहाउँदा बाली र जातको उचित छनौट गरी खेती गरेमा पनि रोग र कीराको आक्रमण कम हुन्छ । बीउ र विरुवाको व्यवस्था गर्दा जहिले पनि निरोगी बोटबाट बीउ, रोग सहन गर्न सक्ने र प्रतिकूल मौसम खप्न सक्ने जात छनौट गर्नुपर्छ। जस्तै: सिर्जना जातको गोलभेंडाले ओईलाउने रोग सहन गर्न सक्दछ र टनेलभिन्न बेमौसमी उत्पादनको लागि राम्रो मानिन्छ ।

३. बाली विविधिकरण: करेसाबारीमा विभिन्न प्रकारका बाली विरुवा लगाउनाले विभिन्न प्रकारका फाईदाजनक कीराहरुको संख्या बढी, हानिकारक कीराहरुलाई खानाको साथै अन्य कीराहरुलाई समेत बिकर्षण गर्न सहयोग गर्दछन्।

४. बालीचक्र: निश्चित जमिनमा मौसम अनुसार विभिन्न बाली लगाई बालीचक्र अपनाउनाले बाली विशेषमा लाग्ने रोगका किटाणु र कीराको संख्या घट्दछन्।

५. करेसाबारी र खेतको सफाई: खेतबारीमा वा करेसाबारीमा रोग लागेका बोट देखिनासाथ रोगको प्रकृति अनुसार रोगी भाग वा पुरैबोट जराको माटो सहित उखेलेर पुरिदिने, वा जलाई दिने गर्नुपर्छ। कीराको अण्डा वा कीरा देखिनासाथ टिपेर नष्ट गरिदिने वा गाडीदिने गर्नुपर्छ। झरेका फूल, दाना, रोग कीरा ग्रस्त पात, मरेका हाँगा बिगा टुक्रा जस्ता फोहर कसिङ्गर खेतबारीमा छोड्नु हुँदैन। यिनीहरुले रोग र कीरालाई प्रश्रय दिन्छन्। खेतबारी साथै सफा राख्नुपर्छ ।

६. नियमित निरीक्षण र रोग कीरा नियन्त्रण: खेतबारी वा करेसाबारीको नियमित निरीक्षण गर्नुपर्छ। खास गरेर पातको तल्लो सतहमा फुल पार्ने कीराहरु, पात विरुवा, लाही आदि देखिने वित्तिकै हातले टिपेर वा किचेर नष्ट गरिदिनुपर्छ। फेद काट्ने कीरा, चिप्लेकीरा, शंखे कीरा आदिको लागि राती टर्च बालेर पनि निरीक्षण गर्न सकिन्छ।

७. प्राकृतिक शत्रुहरुको संख्या बढ्न दिएर: प्रकृतिमा रहेका कीरा वा चराहरु जसले विरुवालाई हानी पुर्याउने कीरा खाई प्राकृतिक सन्तुलन कायम गर्दछन्। जस्तै: थोप्ले खपटेले लाही कीरा खान्छ।

८. प्रत्याकर्षक वा विकर्षण: गन्ध, रङ्ग र पिरोपनाको कारणले कीराहरुलाई आक्रमण गर्न नदिने बाली। निश्चित जातको सयपत्रीको जरा वाट निस्केको रसायनले गर्दा माटोमा निमाटोड लाग्दैन। यस्तै बाबरीले विभिन्न प्रकारका लाभे र लाहीलाई भगाउँछ। त्यसैले करेसाबारीका ठाउँ ठाउँमा सयपत्री, बाबरी, तुलसी, लसुन, पुदिना आदि लगाउनाले विभिन्न कीराको प्रकोप कम हुन्छ।

९. प्राकृतिक विषादिको प्रयोग, रासायनिक विषादिका विकल्पहरु:

- ✓ सफा, ताजा खरानी बिहान विरुवामा छर्नाले लाँही हराउँछ र माटोमा छर्नाले फेद काट्ने कीरा र औँसा नियन्त्रण हुन्छ। चिप्ले कीरा र खटे किरा पनि खरानीमा घस्रन सक्दैनन्।
- ✓ १ भाग गाईको गहुँत र ६ भाग पानीको घोल छर्कनाले लाही नियन्त्रण हुन्छ।
- ✓ तितेपातीको छापो राख्नाले माटोमा बस्ने कीराहरुको आक्रमण कम हुन्छ भने पातको झोल १ भाग र ३ भाग पानी मिसाई छर्कनाले लाभे, झुसिकीरा र लाही नियन्त्रण हुन्छ।
- ✓ आधा कप साबुनको झोल र आधा चम्चा मटितेल २ लिटर पानीमा मिसाई छर्कनाले धेरै प्रकारका कीराहरुको आक्रमण कम हुन्छन् ।
- ✓ ३-४ पोटी लसुन, २-३ वटा सानो प्याज, २ मुठी सयपत्रीको पात र २ वटा रातो खुर्सानी मिसाई, उमालेर निकलेको ४ लि. झोल छर्कनाले रस चुस्ने कीराहरु नष्ट हुन्छन्।

निमको पात वा बियाँको झोल निकालेर बाली विरुवामा छर्कनाले कीराहरु या त नष्ट हुन्छन् या यिनीहरुको जीवनचक्र खलबलिन गइ संख्या घट्दै जान्छ ।

५.५.२ मकै खेती प्रविधि (अरुण खनाल (वरिष्ठ बागवानी विकास अधिकृत))

परिचय

नेपालमा खेती गरीने मध्ये दोस्रो मुख्य खाद्यान्नबाली **मकै** लामध्य पहाडी भागमा भने मकै वालीलाई पहिलो खाद्यान्न बालीको रुपमा लिईन्छ। खाद्यान्नको रुपमा कम प्रयोग गरीनु तथा गुणस्तरीय वीउको अभावका कारण खेती गरीने

क्षेत्रफल दिन प्रतिदिन घटीरहेको छ । नेपालमा बढ्दो खाद्य असुरक्षा साथै तराई र पहाडी जिल्लाहरुमा फस्टाउदै गई रहेको व्यवसायीक कुखुरा, बाख्रा, बंगुर, माछा र गाईबस्तुपालन लागि आवश्यक पर्ने मागलाई परिपूर्ति गर्नको लागि वर्णशंकर मकैको आवश्यकता देखिन्छ। वर्णशंकर मकैको उत्पादनमा उल्लेखनीय बृद्धि गरि बढ्दो माग र बीउको पर निर्भरतालाई कम गर्न सकिन्छ।

हावापानी तथा माटो

मकै खेतीका लागि उपयुक्त तापक्रम बिउ उम्रन २० डिग्री सेल्सीयस, बिरुवा वड्न र हुर्कनका लागि २१-२७ डि. से. उपयुक्त हुन्छ। मध्य पहाडी क्षेत्रमा धानचमरा निस्कने समयमा अत्याधिक पानी परेमा मकै बालीमा विभिन्न खालका रोग किराहरु लाग्ने तथा घोगामा कम दानाहरु लाग्दछ। प्राङ्गारिक पदार्थको मात्रा प्रशस्त भएको उर्वर, पानी नजम्ने, दोमट र पी.एच. ५-७ भएको माटो मकै खेतीको लागि उपयुक्त मानिन्छ।

मकैका जातहरु

तराई, भित्री तराई, पहाडका लागि रामपुर कम्पोजिट (शीते दुसी प्रतिरोधात्मक), अरुण १ र २ बिरुवाको उचाई होचो भएको, नढल्ने, चाडै पाक्ने) जात र मध्य पहाडका लागि मनकामना १(कसिलो बोक्राले ढाकीएको, दुसी प्रतिरोधात्मक), मनकामना ३, मनकामना ४ र मनकाना ५ (मोटो डाँठ भएको, नढल्ने, पात वेरुवा रोग सहन सक्ने) र पोसीलो मकै १(सामान्य जातहरुको तुलनामा दोब्बर लाईजिन र ट्रिटोप्याट भएको) जस्ता जात लोकप्रिय छन्।

यस्तै नेपाल कृषि अनुसन्धान परिषद वाट निकालीएको तराई र भित्रीमधेशका लागि सिफारिस गौरव हाइब्रिड, रामपुर हाइब्रिड-२, रामपुर हाइब्रिड-४, रामपुर हाइब्रिड-६, रामपुर हाइब्रिड-८, रामपुर हाइब्रिड-१० र रामपुर हाइब्रिड-१२, तथा तराई, भित्रीमधेश, मध्य पहाडकालागि रामपुर हाइब्रिड-१४ र रामपुर हाइब्रिड-१६ जस्ता जातले ७-८ टन प्रती हेक्टर उत्पादन दिन्छन्।

बीउ दर र बीउ उपचार

बीउ दर १ किलो प्रती रोपनी सिफारिस गरीएको छ। मकैको फेद कुहिने तथा दुसी जन्य समस्या व्यवस्थापनका लागि १-२ ग्राम क्याप्टान वा थिराम बिषादी प्रति किलो वीउमा मिसाइ राम्रो सग बिक्रो लाग्ने वट्टा वा भाडोमा राखी ८-१० मिनेट हल्लाएर बीउ उपचार गर्नु पर्दछ।

जग्गा तयारी र मलखाद्य

बाली लगाउनु भन्दा एक महिना अगाडी कम्पोष्ट/प्राङ्गारिक मल हालेर राम्रो सँग पहिलो जोताइ गर्नु पर्दछ। मकै छर्ने वेलामा रसायनिक मल हालेर दोस्रो जोताई गरी राम्रो सँग डल्ला फुटाई बारी मिलाउनु पर्दछ। मकै खेतीका लागि प्रति रोपनी जग्गामा ५०-६० डोको (२५०-३०० किलो) कम्पोष्ट मल/गोबर मल, ०.८७ किलो युरिया, ३ किलो डि.ए.पी र २.५ किलो पोटस जग्गा तयारीको समयमा लगाउनु पर्दछ। पहिलो गोडाईमा ०.८७ किलो र दोस्रो गोडाई धानचमरा निस्केपछि ०.८७ किलो युरिया टप ड्रेसिङ्ग गर्नु पर्दछ ।

वीउ छर्ने तरीका र लगाउने दुरी

मकैको वीउलाई एक रात पानीमा भिजाएर छर्नु अगाडी छायामा फिजाएर राख्नु पर्दछ। भिजाएको वीउ रोप्नका लागि माटोमा उचित चिस्यान (हल्केलामा मुठ्ठी बनाएर छोड्दा विस्तारै डल्ला फुट्ने) हुनु पर्दछ। मकैलाई ६०-७० से.मी. फरकमा लाईन हुने गरि २०-२५ से.मी.मा बोट देखि बोटको दुरी हुने गरी एक ठाउमा २ वटा वीउ पर्ने गरी हारमा मिलाएर वीउ रोप्नु पर्दछ। हाल विभिन्न किसिमका मकै रोप्ने मेसिनहरु पाईन्छन यीनिहरुको सहायताले छिटो र लाईनमा सजिलै वीउ रोप्न सकिन्छ।

लाईनमा मकै रोप्दा हुने फाईदाहरु

लाईनमा मकै लगाउदा हुने फाईदाहरु १) वीउको सहि सदुपयोग हुने, २) गोडमेल गर्न तथा झारपात हटाउन सजिलो हुने, ३) उकेरा लगाउन तथा सिचाई गर्न सजिलो हुने, ४) विरुवामा टप ड्रेसिङ्ग गर्न सजिलो हुने, ५) सुर्यको प्रकाश सवैतिर पुग्ने तथा हावा राम्रो सग खेल्न पाउने **आँदी** हुँदा मकैको उत्पादन राम्रो हुन्छ।

गोडमेल: सामान्यतय मकै वालीलाई दुइ पटक गोडमेल गरिन्छ ।

क) पहिलो गोडाई: मकै छरेको २५-३० दिनमा विरुवा ५-६ पाते भएपछी पहिलो गोडमेल गरी झारपात राम्रो संग हटाउने गरिन्छ। एकै ठाउमा २ भन्दा बढी बिरुवा भएमा बोट हटाउने र धेरै पातलो भए स्वस्थ विरुवा रोप्ने। यही समयमा मकैमा पहिलो टप ड्रेसिङ्ग (०.८७ किलो युरिया मल प्रति रोपनी वा एक चिया चम्चाको चार भागको एक भाग प्रति बोटको वरपर पर्ने गरी लगाउने) पनि गर्नु पर्दछ ।

ख) दोस्रो गोडाई: पहिलो मकै गोडेको २५-३० दिनपछि दोस्रो गोडाई गर्नु पर्दछ। सामान्यतया मकैमा धान चमरा आउन लागे पछि थप मल दिने र विरुवालाई राम्रो संग माटोले छोपी ड्याङ्ग बनाईन्छ। यसो गर्दा बोटहरु दहो हुने हुँदा ढल्ने समस्या कम हुन्छ।

मकै वालीका मुख्य झारहरु:

क) काने झार ख) चित्रे झार ग) मोथे झार घ) दुवो झार ङ) गन्धे झार

झार ब्यबस्थापन गर्ने तरिकाहरु १) मकै छर्नु भन्दा अगाडी राम्रो संग खनजोत गरी झारपात हटाउने, २) मकै रोप्ने छर्ने समयमा देखिएका झारपातहरु हटाउने, ३) मकै गोडाईको समयमा राम्रोसंग खनेर झारपातको जरा सहित उखेलेर हटाउने, ४) उखेलीएका झारहरु खाडलमा पुरी दिने, ५) गर्मी समयमा खेत वारी जोत्ने र झार सुकेर मर्ने।

सिचाई: वीउ उम्रन, धानचमरा निस्कने समयमा तथा दानाको विकास हुने बेलामा माटोमा चिस्यान अति आवश्यक हुन्छ तर पानी जम्नु भने हुदैन।

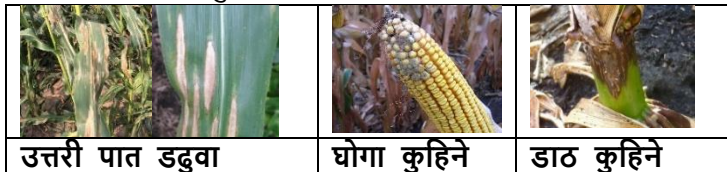
मकै वालीमा देखिने रोगहरु

वीउ कुहिने तथा वेर्नाको डडुवा रोग

लक्षणहरु: कम उमारशक्ति हुनु, वीउको बेर्ना निक्लने भाग कुहिने, भर्खर उम्रेको बेर्नाको जरा आउने भागमा खैरो घाउ देखिनु। व्यवस्थापन: वेभिस्टिन वा थिराम २-३ ग्राम प्रति किलोले वीउ उपचार गर्ने।

उत्तरी पात डडुवा रोग

दुसी (*Exserohilum turcicum*) ले गर्दा पाँतमा लाम्चो वा डुगा आँकारको थोप्ला देखिन्छ जसको विचमा कालो धमिलो देखिने र पुरा वोट सुक्ने हुन्छ। यसको व्यवस्थापनको लागि वेभिस्टिनले बीउ उपचार गर्ने, रोगी विरूवाको अवशेष जलाउने गर्नु पर्दछ। प्रकोप वढी भएमा मेन्कोजेव ३ ग्राम प्रती लिटर पानीको घोल बनाइ छर्नु पर्दछ।

व्याक्टेरियाबाट डाँठ कुहिने रोग:

व्याक्टेरिया (*Erwinia carotovora*) ले विरूवाको जमिन नजिक आक्रमण गरी तन्तु कमलो बनाउछ फलस्वरूप विरूवा ढल्दछ जसबाट गाढा कमलो तथा कुहिएको बास्ना आउछ।

व्यबस्थापनकोलागि १) पानी नजम्ने जग्गा छनौट गर्ने तथा पानी निकासको उचित व्यवस्था गर्ने, २) मलखाद हाल्दा बोटमा चोटपटक लाग्नबाट बचाउने तथा ३) व्लीचिङ्ग पाउडर २० देखि २५ किलो प्रति हेक्टरका दरले प्रयोग गर्ने गर्नु पर्दछ।

डाउनी मिल्ड्यु: शुरुमा पातमा लामा पहेला वा सेता धर्का पातको माथिल्लो तथा तल्लो सतहमा देखा पर्दछ। पातमा देखापर्ने सेतो धुलो पछि गएर धानचमरा सम्म फैलिएर जान्छ।

ध्वासे थोप्ले रोग: दुसी (*Cercospora Zeae-maydis*) ले लाग्ने यो रोग उच्च पहाडमा वढी लाग्छ भने २५-३० डिग्री तापक्रम र ९०% सापेक्षिक आर्द्रतामा वढी लाग्दछ। यो रोग लागेमा पहिला पाँतमा पहेल थोप्ला देखिने अनि वढेर खैरा लाम्चा ध्वाँसे सागुरा र चतुर्भुज आँकारका डढेका थोप्ला देखिने हुन्छ जुन जोडीएर पात र बोट सबै सुकेर मर्ने, गनाउने र गाई भैसीले नखाने हुन्छ। व्यवस्थापनको लागि रोग अबरोधक जातहरु मनकामना ३, देउती, गणेश १ लगाउने साथै रोगलागेका अवशेष जलाउनु पर्दछ। टिल्ट (प्रोपिकोनाजोल ७५% EC) १ मि.ली. प्रती लिटर पानीमा मिसाइ छर्दा रोग नियन्त्रण हुन्छ।

मकै बालीमा लाग्ने किराहरु तथा तिनको व्यवस्थापन

अमेरिकन फौजीकीरा:

मकैमा लाग्ने २८-४८ दिनको जिवनचक्र भएको *Spodoptera frugiperda* नामक रात्रीचर पुतलीको लार्भा अवस्थाले मकैको पात, गुभो, धानचमरा, जुँगा, घोगा तथा डाँठमा समेत क्षति पुर्याउँछ। यस कीराले मकै नपाएमा जुनेलो, धान, गहुँ, कोदो, उखु, घाँसे बालीहरु, काउली वर्गका तरकारी बालीहरु, तेल बालीहरु, काँक्रो लगायतका लहरे तरकारी, बदाम, भटमास, प्याज, कपास, गोलभेंडा, आलु बालीहरुमा समेत क्षति पुर्याउन सक्दछ। यस कीरालाई शुरू अवस्थामा नियन्त्रण गर्न सकिएन भने ठुलो समस्या निम्त्याउछ।

रातको समयमा पातको मुनी पट्टी १००-२००को झुण्डमा पारिएका शुरू अवस्थाका सेतो, हरियो तथा खैरो रङको अण्डा परिपक्व हुदा कालो हुने र खैरो कल्ला जस्तो भुवाले ढाकेको फुलहरुबाट ३-५ दिनमा निस्कने लार्भाले निस्कने बित्तिकै वरिपरिको पातको बाहिरी सतहमा मात्र कोत्रेर खाइ पातमा सिसाको झ्याल जस्तो आकृतिहरु देखिन्छन्।

पाँतमुनी फूल क्षती (गुभो खाएको, पाँतमा झिल्ली र प्वाल, घोगामा क्षती)

वयस्क लार्भाको निधारमा दुईवटा आँखाको बिच भागमा अँग्रेजी अक्षरको उल्टो Y जस्तो चिन्ह देखिन्छ। यसको पेटको आठौं खण्डको माथितिर (शरिरको करिब अन्तिम भागतिर) वर्गाकार रुपमा मिलेर रहेका ४ वटा काला थोप्लाहरु स्पष्ट रुपमा देख्न सकिन्छ। शरिरको अन्य भागमा पनि केही उठेका काला थोप्लाहरु र ती थोप्लामा मसिना रौहरु पनि देखिन्छन्। लार्भाको शरीरको माथिल्लो भागमा तीनवटा हल्का पहेँलो रंगका धर्काहरु टाउको पछाडि देखि पेटको अन्तिम भागसम्म समानान्तर रुपमा रहेको प्रष्ट देखिन्छ। त्यसपछि यी लार्भाहरु आफैले बनाएको रेसाहरु र हावाको मद्दतले अन्य बोटहरुमा फैलिन्छन्। कलिलो अवस्थाको मकैको गुवोभित्र प्वाल पारी पस्दै खान थाल्दछन् र बिरुवा बढ्दै जाँदा पातमा लहरै स-साना प्वालहरु परेको देख्न सकिन्छ। लार्भाहरु बढ्दै जाँदा परभक्षि स्वभावका समेत हुन्छन्। कीराको आक्रमण भएको ठाउँमा काठको धुलो जस्तो विष्टा पनि प्रशस्त मात्रामा देखिन्छ। यस कीराबाट अत्यधिक आक्रमण भएको अवस्थामा मकैमा असिनाबाट भएको क्षति जस्तै पातहरु छियाछिया भएको देखिन्छ। बिरुवा हुर्कदै जाँदा मकैको धान चमरा, जुँगा र घोगामा समेत पसेर यसले नोक्सान गर्न सक्दछ।

पुर्णरुपमा बिकसित ५ पटक काचुली फेरेको, १४-२१ दिनको लार्भा मात्र माटोभित्र गई माटो तथा जैविक पदार्थहरुलाई रेशमी धागोले जोडी कमजोर प्रकृतिको कोकून बनाई रातो खैरो रङ्गको अचल (प्युपा) अवस्थामा जान्छ। प्युपा ९ देखि १३ दिनसम्मको अचल अवस्थापछि रातमा खरानी मिश्रित खैरो रंगका वयस्क पुतली बन्दछ। भाले पुतलीको अधिल्लो पखेटाहरुको टुप्पो तिर ठुलो सेतो धब्बा हुन्छ भने बीच तिर अण्डाकार हल्का खैरो रंगको धब्बा देखिन्छ। पोथी पुतलीमा यस्ता धब्बाहरु देखिदैनन्। भाले तथा पोथी पुतली दुवैको पछिल्लो पखेटा सेतो र भित्री किनारामा कालो धर्सा भएको हुन्छ।

लार्भा (उल्टो Y, वर्गाकार), प्युपा, वयस्क

व्यवस्थापन: यो कीराको व्यवस्थापनको निम्ति एउटै मात्र उपाय प्रभावकारी नहुने हुँदा एकिकृत शत्रुजीव व्यवस्थापनका उपायहरु अवलम्बन गर्नु पर्छ।

- ✓ खेतबारीमा मकै उम्रेदेखि नियमित अनुगमन गरी कीराको उपस्थिति र सम्भावित क्षतिको आँकलन गर्ने र झुण्डमा पारिएका अण्डाहरु संकलन गरी नष्ट गर्ने।
- ✓ खोस्टाले पूरा घोगा छोपिने जातको मकै लगाउने, एउटा पकेट क्षेत्रमा सकेसम्म एकै समयमा मकै रोप्ने, सन्तुलित मलखादको प्रयोग गर्ने, कोशेबाली अन्तरबाली वा मिश्रित बालीको रूपमा लगाउँने गर्दा कीराको प्रकोप कम हुन्छ।
- ✓ कीरालाई गन्धले विकर्षण गर्ने डेस्मोडियम घाँस मकैको बीच बीचमा लगाउने र कीरालाई आकर्षित गरी पासोमा पार्ने नेपियर घाँस छेउमा लगाइ यसमा मात्र विषादी प्रयोग गर्दा कीरा मार्न सकिन्छ।
- ✓ मकै रोप्नु अघि इमिडाक्लोप्रिड (४८% FS) बिषादी ४ मी.ली. प्रति किलोग्राम बीउमा मिसाइ बीउ उपचार गर्दा शुरूको ३ हप्तासम्मको बिरुवाहरुलाई क्षति हुनबाट बचाउन सकिन्छ।
- ✓ पातमा सेता लाम्चा झिल्ली सहितका प्वाल (Papery Window) हरु देखा परेमा नीमजन्य विषादी एजाडिराक्टिन (१५०० ppm) ५ मि. लि. प्रति लि. पानीमा मिसाएर छर्ने।
- ✓ सुरक्षात्मक उपायहरु (मास्क, चस्मा, पुरा बाहुला भएको लुगा र जत्ता लगाएर) अवलम्बन गरी विभिन्न रासायनिक विषादीहरु प्रति रोपनी २५ लिटरका दरले आलोपालो प्रयोग गर्नु पर्दछ। स्पाइनेटोराम (११.७ एस.सी.) १ मी.ली. प्रति २ लि. पानी वा इमामेक्टिन बेन्जोएट (५% SG) १ ग्राम प्रति २.५ लि. पानी वा क्लोरएन्टानिलीप्रोल (१८.५ %SC) १ मी.ली. प्रति २.५ लि. पानी वा स्पाइनोस्याड (४५ %SC) १ मी.ली. प्रति ३ लि. पानीका दरले मिसाएर छर्ने।
- ✓ लार्भा हुर्केपछि विषादीको प्रयोग प्रभावकारी नहुने हुँदा क्षतिको लक्षणहरु देखिनासाथ विषादीको प्रयोग वा अन्य व्यवस्थापन विधि अपनाई नियन्त्रण गर्नु पर्दछ।

मकैको गवारो

पुत्ला (*Chilo partellus*) को हलुका खैरो पहेलो लार्भा (शरिरमा चार खैरा धर्सा र टाउकामा गाढा खैरो भएको) हरुले कलिला पाँत खाने तथा मकैको डाठभित्र पसी गुवो खान्छन् र गुवो मर्दछ लाभेहरु बढ्दै गरेको पात छिद्रा बनाएर खान्छन्।

व्यबस्थापनका उपायहरुमा १) गवारो लागेका वोटरहरु तथा ढोडका ठुटा उखेली नष्ट गर्ने, **२)** बत्तिको पासोले पुत्ला नियन्त्रण गर्ने, **३)** किराको फुल तथा लार्भाहरु देखिनासाथ व्यासिलस थरेन्जाइसिस १ ग्राम प्रति लिटरको दरले मिसाएर बेलुकापख छर्ने तथा ट्राइकोग्रामा १ लाख प्रती हेक्टरमा प्रयोग गर्ने, **४)** निममा आधारीत विषादीलाई पनि प्रयोग गर्ने, **५)** रोग कम लाग्ने रामपुर कम्पोजिट, अरूण २, मनकामना ३, देउती जस्ता जात लगाउने, **६)** फ्युराडन (कार्बोफ्युराडन ३%G) ३-४ गोडा प्रती मकैको गुभो वा क्लोरोपाइरिफस ५०%+ साइपरमेथिन ५% विषादी १.५ मि.लि. प्रती लिटर पानीमा मिसाइ छर्ने गर्नु पर्दछ।

				
गवारो (पाँतमा फूल, डाँठमा लार्भा, प्यूपा र वयस्क)			पाँत वेरूवा	फेद कटुवा

मकैको पात बेरूवा

पुत्ला (*Cnaphalocrocis medinalis*) को लार्भा (झुसिलकिरा) ले मसिनो धागो निकाली मकैको पातलाई बेर्छ र कलिलो हरियो भाग खाईदिनाले पात सेतो तथा कागज जस्तो देखिन्छ।

फेद कटुवा तथा खुमे किराहरुले पनी मकैबाली लाई क्षति गर्ने हुदाँ यसको व्यवस्थापनकोलागि जाडो याममा वारीको खनजोत, पाकेको गोवरमल हाल्ने, सिन्चाइको व्यवस्था गर्ने गर्नु पर्दछ।

मकैको घुन

मकैको भण्डारणमा लाग्ने मुख्य किरा घुन हो। यसको व्यवस्थापनका लागि सुपर ग्रेन ब्याग (प्लास्टिकको ब्याग)मा अनाज भण्डारण गर्दा विस्तारै अक्सिजनको मात्रा घट्ने र कार्बनडाइअक्साइडको मात्रा बढ्ने हुदाँ ३ दिन भित्र किराहरु मर्दछन्। यस्तै मकैलाई बीउ स्वरूप भण्डारण गर्नु परेमा सेल्फसको २-३ चक्कीलाई मलमलको कपडामा वेरेर प्रती १ टन बीउ भण्डारण गरेको भकारी भित्र ६-१२इन्च भित्र राख्नु पर्दछ। बीउ उपचारमा मालाथियन धुलो १-२ ग्राम प्रती केजी प्रयोग गरि भण्डारण गर्न सकिन्छ।

बाली भित्र्याउने

मकैको दाना उप्काई खोयामा गाडिने भाग तिर कोट्याई हेरेमा कालो पत्र देखिएमा मकै पाकेको निश्चित हुन्छ। साधारणतया मकैको दानाको चिस्यान ३० प्रतिशतभन्दा कम भएपछि मकै भाँच्न उपयुक्त हुन्छ। मकैको घोगा सुकेपछि घाम लागेको बेलामा भाँची झुत्ता बनाएर झुण्ड्याउने वा घोगालाई राम्ररी घाममा सुकाएर मात्र भण्डारण गर्नु पर्दछ। राम्ररी सुकेको घोगा छोडाई दानालाई ४ घाम सुकाएर दानाको चिस्यान १०-१२% भएपछि भण्डारण गर्ने अथवा हावा नछिर्ने गरी २५० माइक्रोनको सेतो प्लाष्टिक ब्यागमा भण्डारण गर्ने। सुपर ग्रेन वा हर्मेटिक ब्यागमा १२% चिस्यान भएका अनाज बिउलाइ ८ महिनासम्म सुरक्षित भण्डारण गर्न सकिन्छ।

उत्पादन: २०० के.जी. प्रती रोपनी वा जात अनुसार फरक हुने।

बीउको छनौट

बीउको निम्ति उपयुक्त बिरुवाको पहिचान गर्दा ठिक्कको उचाइ, ठूलो घोगाको आकार भएको, घोगा बीचका आँखलामा लागेको, खोस्टाले राम्ररी छोपेको तथा कुनै प्रकारको रोग नलागेको स्वस्थ बोट छनौट गर्नुपर्दछ। बीउको लागि मकै रोप्दा उन्नत र स्थानीय जातलाई एकै ठाउँमा नलगाई छुट्टै रोप्नुपर्दछ। घोगाको टुप्पो र फेद एक-एक भाग छाडी बीचको २ भागको दाना मात्र बीउको लागि प्रयोग गर्नुपर्दछ।

			
बीउ छनौट तरिका		मकै घोगामा घुन, वच्चा र बयस्क	

कृषक वर्ग, विषादी व्यवसायीहरु तथा आम उपभोक्ताहरुमा अनुरोध !

क) कृषक वर्ग

१. **बालीनालीहरुमा** अनावश्यक रुपमा जीवनाशक विषादी प्रयोग नगर्नुहोस्। सकेसम्म कम घातक विषादीहरु छनौट गर्नु होस्। लामो समयसम्म सक्रियरहने र वातावरणमा सजिलै नष्ट नहुने विषादीको प्रयोग नगर्नुहोस्। उपलब्ध भएसम्म वनस्पतिजन्य तथा जैविक विषादीको प्रयोगमा जोड दिनुहोस्।
२. विषादीको सम्भावित खतराबाट सावधान रहनुहोस्। विषादीका खतराहरुबारे राम्रो जानकारी राखेर र यस सम्बन्धी अन्य पूर्व सावधानीबारे थाहा पाएर मात्र जीवनाशक विषादी प्रयोग गर्नुहोस्।
३. विषादीको प्रयोग गर्नु भन्दा पहिला विषादीमा भएको लेबल र विषादी सम्बन्धी अन्य पर्चाहरु पढ्ने गर्नुहोस्।
४. बालबालिकाहरुलाई विषादीबाट टाढा राख्नुहोस्। विषादी सुरक्षित रुपमाभण्डारण गर्नुहोस्।
५. कृषि उपजहरु चम्किलो र आकर्षण बनाउन अनावश्यक रुपमा विभिन्न रसायनहरुको प्रयोग नगर्नुहोस्।
६. बालीनालीहरु उत्पादन गर्दा विषादीहरुबाट वातावरणमा पर्न सक्नेकारात्मक प्रभाव न्यूनिकरण गर्न आई.पी.एम. पद्धतिमा जोड दिनुहोस्।

ख. विषादी व्यवसायीहरु

१. कम विषालु तर प्रभावकारी विषादीको आयातमा जोड दिनुहोस्। वनस्पतिजन्य विषादी र जैविक विषादी आयातमा प्राथमिकता दिनुहोस् र यी विषादीहरु विक्री वितरणमा प्रोत्साहन गर्ने र यसबारे व्यापक जनचेतनाजागरण गराउन सहयोग पुऱ्याउनु होस्।
२. म्याद नाघेको, गुणस्तरहीन, प्रतिबन्धित र पञ्जिकरण नभएको विषादीबिक्री वितरण नगर्नुहोस्।
३. विषादी ऐन र नियमावलीको पूर्णरुपमा पालना गर्नुहोस्।

ग. उपभोक्ताहरु

१. विषादीको प्रयोग गरेपछि त्यसको पर्खनु पर्ने समयको अनिवार्य जानकारी राख्नुहोस्।
२. कम विषादी को प्रयोग भएको क्षेत्रबाट उत्पादित उत्पादन प्रयोगमा जोडिनुहोस्। उपलब्ध भएसम्म आई.पी.एम. पद्धति र प्राङ्गारिक पद्धतिबाट उत्पादन भएका उत्पादन प्रयोग गर्न जोड दिनुहोस्।

विषादिहरु औषधि होईनन्, विष हुन्

विषादि दुरुपयोगबाट आँफु बचौँ र अरुलाई पनि बचाऔँ।